

# Jaarstukken 2025

versie 2.3  
24 maart 2026



# Inhoudsopgave

<b>Samenvatting</b>	<b>6</b>
<b>Inleiding en leeswijzer</b>	<b>9</b>
<b>Algemeen</b>	<b>11</b>
<b>Ontwikkeling cliëntaantallen</b>	<b>11</b>
<b>Monitoring</b>	<b>31</b>
Monitoring 1: De instroomreden per doelgroep	31
Monitoring 2: De inzet van de preventiemedewerker aan de poort	33
Monitoring 3: Het beperken van de instroom aan de poort	34
Monitoring 4: De uitgaven op de bijzondere bijstand en het minimabeleid	35
Monitoring 5: De uitgaven op het Participatiebudget (W-deel)	38
Monitoring 6: De uitgaven op de LKS, additionele kosten en kosten persoonlijke ondersteuning	40
Monitoring 7: Het aantal uitkeringen met inkomstenkorting en de hoogte van het gekorte bedrag	41
Monitoring 8: De geletterdheid van onze doelgroep	42
Monitoring 9: Uitstroomreden uit de uitkering	43
<b>Jaarverslag</b>	<b>44</b>
<b>1.1 Programmaverantwoording</b>	<b>45</b>
<b>1.1.1 Bevorderen uitstroom</b>	<b>46</b>
<b>Activiteit 1: Voorportaal administratieve leerfabriek</b>	<b>46</b>
<b>Activiteit 2: Hulp op maat</b>	<b>48</b>
<b>1.1.2 Beperken instroom</b>	<b>50</b>
<b>Activiteit 3: Handhaving</b>	<b>50</b>
<b>Activiteit 4: Kwetsbare jongeren – VSO PRO</b>	<b>52</b>
<b>Activiteit 5: Debiteurenontvangsten</b>	<b>54</b>
<b>Armoedebestrijding 1: Bevorderen van de financiële kracht</b>	<b>56</b>

Armoedebestrijding 2: Voorzieningenwijzer	57
Armoedebestrijding 3: Vroegsignalering Wgs	59
1.1.4 Bedrijfsvoering	63
1.1.5 Projecten	65
Project 1      Themacontrole partiële inkomsten in risicobranches	65
Project 2      Van IB-signalen naar OIB-signalen	67
Project 3      Structureel onderzoek naar de klanttevredenheid	69
Project 4      E-nnovatie neveninkomsten	70
Project 5      Onderzoek naar nieuwe documentengenerator	71
Project 6      Participatiewet in balans	72
Project 7      Verkorte aanvraag levensonderhoud	74
Project 8      Werkbeleving bij ISD BOL	76
Project 9      Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer	77
Project 10     Onderzoek sociale bankcheck	78
1.2 De paragrafen	79
1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	80
1.2.2 Financiering	88
1.2.3 Bedrijfsvoering	91
2.1 Overzicht van baten en lasten	95
2.1.1 Cumulatief overzicht	95
2.1.3 Toerekening salarissen naar de kerntaken	98
2.1.4 Kerntaak: bevorderen uitstroom	101
2.1.5 Kerntaak: beperken instroom	104
2.1.6 Kerntaak: maatschappelijke participatie	109
2.1.7 Financiële verantwoording bedrijfsvoeringskosten	112
2.1.8 Financiële verantwoording projecten	115
2.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	118
2.3 Overzicht incidentele baten en lasten	119

<b>2.4 Balans en grondslagen</b>	<b>120</b>
<b>2.4.1 Toelichting op de balans</b>	<b>125</b>
<b>2.5 Rechtmatigheidsverantwoording</b>	<b>130</b>
<b>2.6 Informatie Wet normering topinkomens (WNT)</b>	<b>132</b>
<b>2.7 SiSa</b>	<b>135</b>
<b>Bijlagen</b>	<b>136</b>
<b>A. Verdeling kosten</b>	<b>137</b>
<b>B. Gerealiseerde baten en lasten per gemeente</b>	<b>138</b>
<b>C. Beleidsindicatoren</b>	<b>141</b>
<b>D. Overzicht compensabele BTW</b>	<b>144</b>
<b>E. Specificaties per gemeente</b>	<b>145</b>
<b>F. Lijst van afkortingen</b>	<b>146</b>
<b>G. Vaststellingsbesluit</b>	<b>147</b>
<b>H. Overige gegevens</b>	<b>1478</b>

# Samenvatting

Voor u liggen de 'Jaarstukken 2025' van ISD BOL. Met het vaststellen van deze jaarstukken legt het Dagelijks Bestuur van de ISD BOL verantwoording af over het gevoerde beleid in 2025. Met de indeling voldoen de jaarstukken aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Om de leesbaarheid te vergroten is een uitgebreide inleiding, een leeswijzer en deze samenvatting opgenomen.

De jaarstukken zijn opgebouwd uit 2 delen: het jaarverslag en de jaarrekening.

- Het jaarverslag gaat in op de realisatie van de beleidsvoornemens zoals deze in het Bedrijfsplan 2025 zijn opgenomen. Het jaarverslag valt uiteen in de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording bevat een beschrijving van de realisatie van de doelstellingen. In de paragrafen is de realisatie weergegeven over een aantal specifieke onderwerpen. Deze onderwerpen zijn gelijk aan de onderwerpen zoals die ook in de begroting 2025 waren opgenomen.
- Met de jaarrekening leggen wij verantwoording af over de financiële resultaten over het jaar 2025. Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bevat naast een analyse op hoofdlijnen een toelichting per kerntaak over de realisatie van baten en lasten. In deze toelichting worden de cijfers uit de bijgestelde begroting (2<sup>e</sup> BERAP ISD BOL 2025) vergeleken met de daadwerkelijk gerealiseerde cijfers in 2025.

## Jaarverslag

Het jaarverslag besteedt uitgebreid aandacht aan de ontwikkeling van de klantaantallen.

Het jaar 2025 is afgesloten met een toename van de klantaantallen PW van +0,8%.

- Gemeente Brunssum: +0,5% (eindstand 649 klanten)
- Gemeente Landgraaf: +1,1% (eindstand 921 klanten)

De doelstelling voor de gemeente Brunssum om de nullijn van 0% t.o.v. de klantaantallen ultimo 2024 te realiseren is nagenoeg gehaald.

De doelstelling voor de gemeente Landgraaf om een daling van 2% t.o.v. de klantaantallen ultimo 2024 te realiseren is daarmee niet gehaald.

Voor de IOAW is het jaar 2025 afgesloten met een afname van de klantaantallen van -28,6%.

- Gemeente Brunssum: -35,3% (eindstand 11 klanten)
- Gemeente Landgraaf: -22,2% (eindstand 14 klanten)

De doelstelling voor de gemeente Brunssum om de nullijn van 0% t.o.v. de klantaantallen ultimo 2024 te realiseren is gehaald.

De doelstelling voor de gemeente Landgraaf om een daling van 2% t.o.v. de klantaantallen ultimo 2024 te realiseren is gehaald.

In het hoofdstuk algemeen ontwikkeling klantaantallen wordt uitleg gegeven over de mogelijke redenen waarom de doelstelling niet is gehaald.

## Jaarrekening

In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de grootste afwijkingen per gemeente over het jaar 2025. De realisatie wordt hierbij vergeleken met de begrotingscijfers uit de 2<sup>e</sup> BERAP. In het hoofdstuk 2.1 bij de verschillende kerntaken zijn de afwijkingen uitgebreid toegelicht.

bedragen in Euro	ISD BOL			Per gemeente	
	bijgestelde begroting	werkelijk	saldo	Brunssum	Landgraaf
<b>Lasten</b>					
W-deel trajecten	557.744	543.746	13.998	34.802	-20.804
Kinderopvang	279.000	250.509	28.491	18.899	9.592
Periodieke uitkeringen PW	28.893.350	29.192.518	-299.168	-114.232	-184.936
Periodieke uitkeringen IOAW	615.000	571.299	43.701	21.024	22.676
Periodieke uitkeringen IOAZ	180.000	168.970	11.030	15.408	-4.378
Loonkostensubsidie	1.995.000	1.719.035	275.965	89.285	186.680
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	50.000	5.129	44.871	23.070	21.801
Bijzondere bijstand	2.848.000	2.819.719	28.281	5.546	22.735
Salariskosten excl. overhead	3.613.853	3.414.741	199.111	79.190	119.922
Kosten bedrijfsvoering incl. salarissen overhead	4.893.806	4.769.984	123.822	50.503	73.319
Diverse kleine afwijkingen	0	0	1.585	-2.045	3.630
<b>Saldo generaal*</b>			<b>471.687</b>	<b>221.450</b>	<b>250.237</b>
Projecten	1.675.219	1.750.292	-75.073	64.161	-136.906

\* een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

Enkele opvallende zaken in de realisatie zijn:

- Bij de w-deel trajecten is alleen sprake van een overschrijding voor de gemeente Landgraaf. De w-deel trajecten is een deel van het totale w-deel. De overschrijding komt voornamelijk door de overschrijding op maatwerk en overig (zie hoofdstuk 2.1.4. Kerntaak: bevorderen uitstroom en monitoring 5: De uitgaven op het Participatiebudget (W-deel));
- Bij het PW I-deel is sprake van een overschrijding voor de gemeente Brunssum en de gemeente Landgraaf. In de raming van 2025 is voor de gemeente Brunssum de 0-lijn vastgehouden en voor de gemeente Landgraaf is rekening gehouden met een daling van de klantaantallen van 2%. Voor beide gemeenten heeft een toename van de klantaantallen plaatsgevonden. Voor de gemeente Brunssum (0,5%) en voor de gemeente Landgraaf (1,1%) (zie hoofdstuk 2.1.5);
- De aantallen IOAW-gerechtigden zijn voor beide gemeenten gedaald. Door het zeer beperkte aantal IOAW-klienten leidt elke uitstroom tot een relatief groot percentage, waardoor het uitstroombestand uitzonderlijk hoog uitvalt (zie hoofdstuk 2.1.5);
- De loonkostensubsidie is in de 1<sup>e</sup> BERAP bijgeraamd voor beide gemeenten. In de 2<sup>e</sup> BERAP is de loonkostensubsidie alleen voor de gemeente Brunssum bijgeraamd. Uiteindelijk blijkt het voor de gemeente Brunssum € 89.285 en voor de gemeente Landgraaf € 186.680 lager uit te vallen (zie hoofdstuk 2.1.4);
- De overig-onderzoekskosten rechtmatigheid zijn € 44.871 lager dan geraamd. In 2025 zijn wederom door een extern bureau onderzoeken gedaan naar voorliggende voorzieningen. De kosten van de inhuur van dit extern bureau waren € 44.871 lager dan begroot.

- De totale salariskosten waren € 199.111 lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat er in 2025 enkele grote projecten zijn uitgevoerd waarbij salariskosten zijn gefactureerd. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het niet volledig gelukt om de benodigde arbeidsuren in te vullen met nieuwe tijdelijke medewerkers. Om de werkzaamheden verbonden aan de projecten toch te kunnen uitvoeren heeft ISD BOL intern zaken anders georganiseerd. Dit heeft consequenties gehad voor de dienstverlening van ISD BOL in de reguliere bedrijfsvoering (zie hoofdstuk 2.1.3);
- De bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten was in totaal € 123.822 lager. Dit is met name te danken aan meer salarisbaten en lagere uitgaven van het budget inhuur en overige personeelskosten o.a. aan reis-verblijfkosten, werkplekverbetering en teambuilding (zie hoofdstuk 2.1.7);
- Enkel de afwijkingen groter dan € 10.000 zijn opgenomen in deze tabel. Daardoor is er nog een regel toegevoegd ‘diverse kleine afwijkingen’ zodat het bedrag per gemeente exact aansluit bij de tabellen in bijlage B “Gerealiseerde baten en lasten per gemeente”.

Door een maximale inspanning zijn wij erin geslaagd het jaar 2025 met een positief resultaat af te sluiten. In totaal zijn de werkelijke lasten € 471.687 lager dan geraamd in de 2<sup>e</sup> BERAP. Deze middelen vloeien terug naar de deelnemende gemeenten. Wij zijn dan ook tevreden over de behaalde resultaten.

Het Dagelijks Bestuur

# Inleiding en leeswijzer

## Inleiding

Voor u liggen de Jaarstukken 2025 van ISD BOL. Met het vaststellen van deze jaarstukken legt het Dagelijks Bestuur van de ISD BOL verantwoording af over het gevoerde beleid in 2025.

De jaarrekening van ISD BOL is tot stand gekomen zoals bedoeld in artikel 24 van de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL en voorziet tevens in de informatie van het beleidsplan zoals bedoeld in artikel 19 lid 5 van de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL en maakt onderdeel uit van de jaarstukken.

De jaarstukken 2025 zijn samengesteld volgens de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De opzet van de jaarstukken sluit aan bij de opzet van de programmabegroting 2025 en de daarop gebaseerde 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> BERAP 2025.

In de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over heel 2025. Zowel de beleidsmatige als de financiële realisatie worden afgezet tegen de voornemens van de (bijgestelde) begroting en het onderliggende bedrijfsplan. Daarbij vindt de beleidsmatige verantwoording plaats in het jaarverslag en de financiële verantwoording in de jaarrekening.

Het jaarverslag en de jaarrekening maken onderdeel uit van de Planning & Control (P&C)-cyclus. Planning en control staan centraal ten aanzien van het beheersen van de bedrijfsvoering. De planning wordt afgestemd op de missie, visie, maatschappelijke effecten en de hieruit afgeleide doelen. De beheersing vindt plaats door verantwoording af te leggen over de realisatie van de doelen en indien nodig actief bij te sturen. De verantwoording wordt toegepast op zogenaamde afwijkingen en/of relevante onderwerpen die van groot belang zijn voor de organisatie. Deze onderwerpen kunnen van politiek belang zijn of vormen een kans of bedreiging voor de bedrijfsvoering van ISD BOL.

De P&C-cyclus bestaat uit meerdere documenten (begroting, beleidsplan, bedrijfsplan, bestuursrapportages en jaarstukken). De volgtijdelijkheid van de verschillende documenten is belangrijk. Aangezien ISD BOL een gemeenschappelijke regeling is, ligt de productie van de jaarstukken, de 1<sup>e</sup> bestuursrapportage (BERAP) en begroting dicht op elkaar. Gevolg hiervan is dat de ontwerpbegroting 2025 al in maart 2024 is opgesteld. In de 2<sup>e</sup> BERAP ISD BOL 2025 is de begroting 2025 bijgesteld naar de op dat moment meest actuele situatie.

## Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit 2 onderdelen: het jaarverslag en de jaarrekening. Beide onderdelen kunnen afzonderlijk geraadpleegd worden. Het jaarverslag gaat in op de beleidsinhoudelijke realisatie en de jaarrekening op de financiële realisatie over 2025.

Wie vooral geïnteresseerd is in de realisatie van beleid kan rechtstreeks naar het jaarverslag naar de betreffende programmaverantwoording gaan.

Wie vooral geïnteresseerd is in cijfers en analyses kan rechtstreeks naar de jaarrekening gaan.

Het jaarverslag sluit zo nauw mogelijk aan bij de maandelijkse managementrapportages en de 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> bestuursrapportage ISD BOL en zijn gebaseerd op het vastgestelde Bedrijfsplan 2025, waarbij het stramien van de programmabegroting wordt gevolgd. Conform dit stramien wordt gerapporteerd over de drie kerntaken te weten: kerntaak bevorderen uitstroom, kerntaak beperken instroom en kerntaak maatschappelijke participatie.

Het Bedrijfsplan 2025 is de uitwerking van het Beleidsplan 2023–2026: "De klant centraal". In het Bedrijfsplan 2025 ISD BOL zijn 5 beleidsinhoudelijke activiteiten opgenomen waarover we in dit jaarverslag rapporteren. Door op deze wijze te rapporteren wordt de verbinding gelegd tussen alle P&C–documenten van de ISD BOL. Hiermee wordt invulling gegeven aan de PDCA–cyclus voor de P(lanning) & C(ontrol)–documenten en wordt over het hele verslagjaar gelijklopend gerapporteerd.

De structuur van de jaarstukken is als volgt weer te geven:

#### Jaarstukken

- 1 Het jaarverslag
  - 1.1 Programmaverantwoording
  - 1.2 Paragrafen
- 2 De jaarrekening
  - 2.1 Overzicht van baten en lasten
  - 2.2 Balans en toelichting
- 3 Bijlagen

Het jaarverslag valt uiteen in de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording bevat per kerntaak een realisatie van de doelstellingen zoals deze in het Bedrijfsplan 2025 waren opgenomen. In de paragrafen is de realisatie weergegeven over een aantal specifieke onderwerpen.

De jaarrekening valt uiteen in het overzicht van baten en lasten en de balans met toelichting. In het overzicht van baten en lasten krijgt u inzicht in de totstandkoming van het resultaat. Het bevat naast een analyse op hoofdlijnen van het resultaat een toelichting per kerntaak over de gerealiseerde baten en lasten. In de balans en toelichting wordt de vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling per 31 december 2025 geschetst.

Ten slotte zijn in de bijlagen een aantal overzichten op detailniveau opgenomen die als achtergrondinformatie kunnen dienen.

Vanaf paragraaf 1.1.4 zult u naast de reeds vertrouwde tabellen, ook tabellen aantreffen die blauw gemarkeerd zijn. Naar het oordeel van de accountant zijn dit additionele tabellen die in het kader van een correcte toepassing van de BBV eveneens opgenomen dienen te worden.

# Algemeen

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de cliëntaantallen. Het resultaat van de ontwikkeling cliëntaantallen wordt per deelnemende gemeente van ISD BOL weergegeven. Tevens wordt inzicht gegeven in de cliëntontwikkeling binnen de regio.

Opgenomen zijn vervolgens het 'Dashboard ISD BOL' en een drietal factsheets:

- Factsheet 1 – Participatiewet;
- Factsheet 2 – Wet Inburgering 2021;
- Factsheet 3 –Regeling opvang ontheemden Oekraïne.

Tot slot is in dit hoofdstuk de verantwoording opgenomen van de 9 monitoringen die opgenomen waren in het Bedrijfsplan 2025.

## Ontwikkeling cliëntaantallen

### Landelijke ontwikkelingen

In de prognose van het Centraal Planbureau CPB (september 2025) werd voor de ontwikkeling van het bijstandsvolume uitgegaan van een gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen van 349.000 voor 2025. Dit is een stijging van 3.000 bijstandsuitkeringen ten opzichte van het gerealiseerde volume in 2024.

De stijging wordt veroorzaakt door een toename van de werkloze beroepsbevolking en de verhoogde huisvestingstaakstellingen voor gemeenten van statushouders.

Net als in eerdere jaren was de arbeidsmarkt ook in 2025 bijzonder krap ondanks een lichte stijging van de werkloosheid. De krapte wordt in vrijwel iedere bedrijfstak gevoeld.

### Regionale ontwikkelingen– Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg

De arbeidsmarkt in Zuid-Limburg is de afgelopen jaren sterk in beweging geweest. Een van de belangrijkste ontwikkelingen die zich heeft voorgedaan is de toenemende spanning tussen vraag naar arbeid en het aanbod daarvan. Het aantal vacatures is sterk toegenomen terwijl het arbeidsaanbod fors is geslonken. Werkgevers moeten steeds meer moeite doen om personeel te werven. De arbeidsmarkt zal ook de komende jaren krap blijven met name door de vergrijzing.

### Lokale ontwikkelingen – ISD BOL

We sluiten de uitvoering van de PW af met een stijging van de klantaantallen ten opzichte van 2024.

#### Gemeente Brunssum

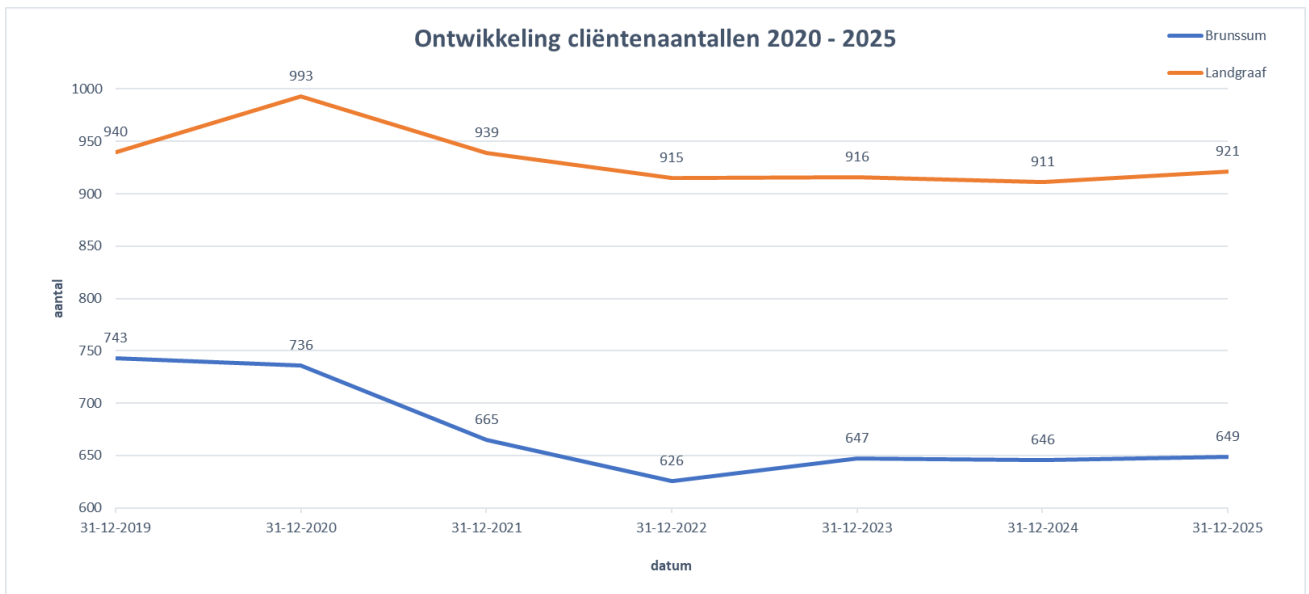
Voor de gemeente Brunssum is het jaar 2025 afgesloten met een toename van het aantal PW klanten van 0,5% (van 646 naar 649 cliënten). De doelstelling voor de gemeente Brunssum om de nullijn van 0% t.o.v. de klantaantallen ultimo 2024 te realiseren is daarmee nagenoeg gehaald.

#### Gemeente Landgraaf

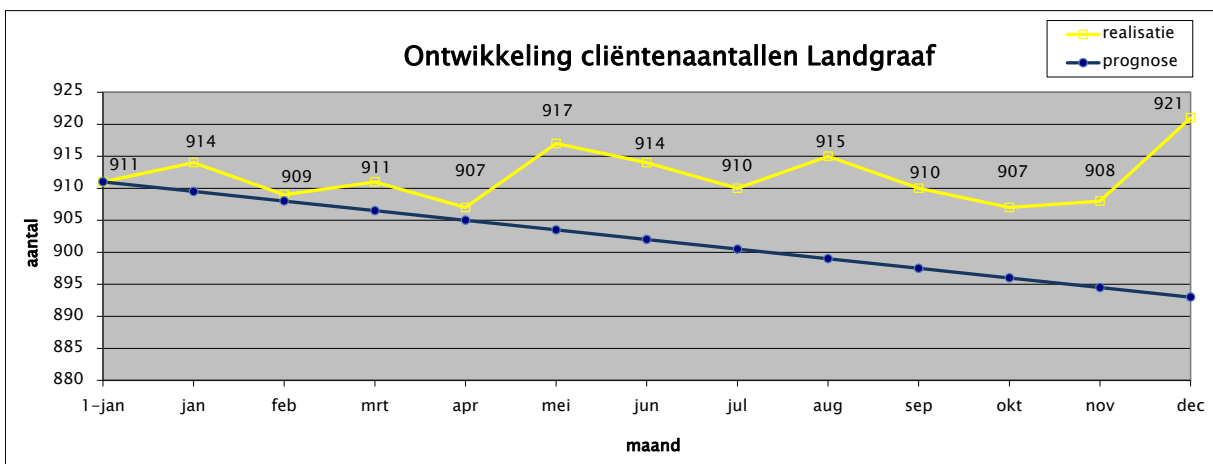
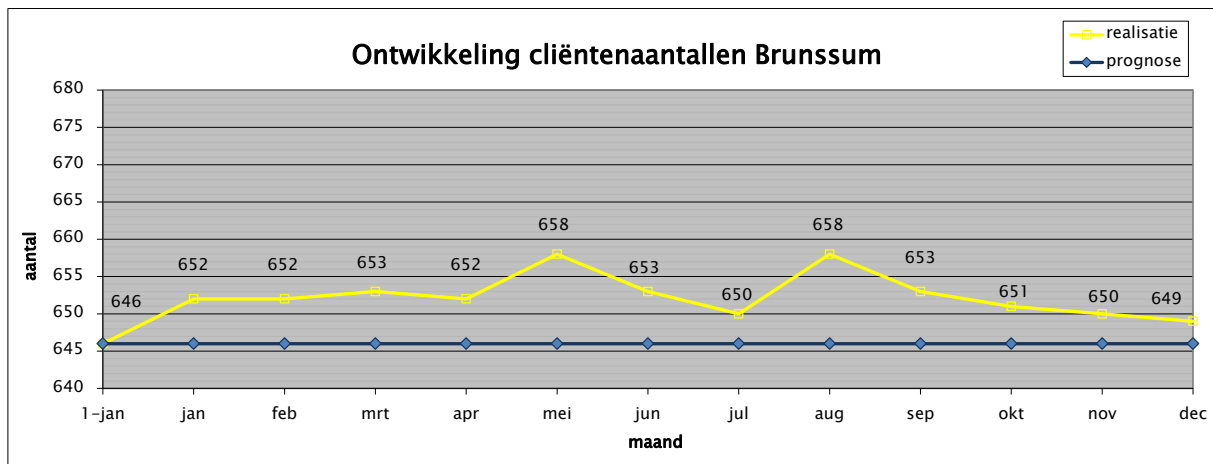
Voor de gemeente landgraaf is het jaar 2025 afgesloten met een toename van de klantaantallen PW van 1,1% (van 911 naar 921).

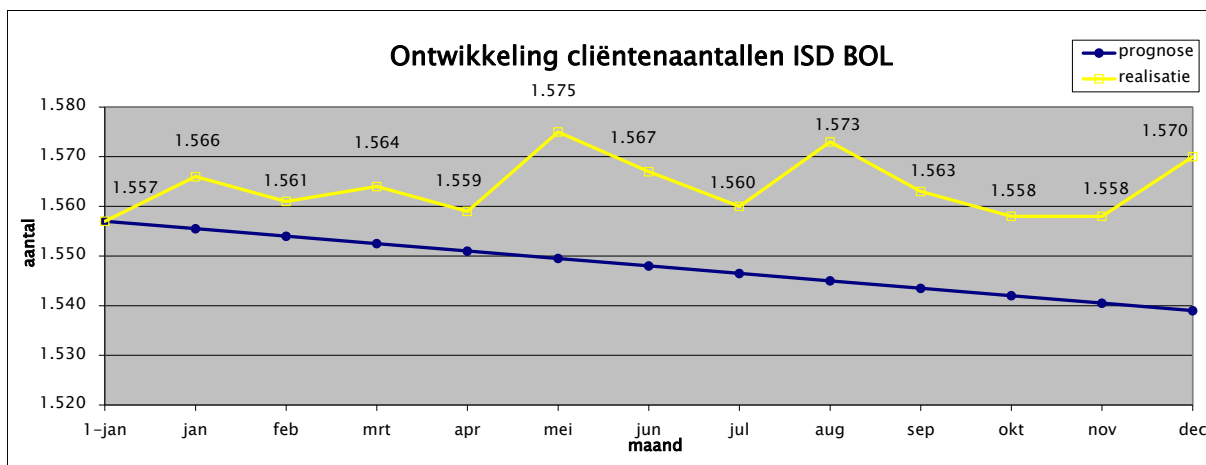
De doelstelling voor de gemeente Landgraaf om een daling van 2% t.o.v. de klantaantallen ultimo 2024 te realiseren is daarmee niet gehaald.

Onderstaand wordt de ontwikkeling van de cliëntenaantallen over de afgelopen jaren getoond.



Ontwikkeling cliëntenaantallen PW per ultimo maand in 2025





Bovenstaande grafieken monitoren de cliëntaantallen. Voor de gemeente Brunssum geldt dat wordt uitgegaan de zgn. nullijn (de beginstand 2025 is gelijk aan de eindstand 2025), voor de gemeente Landgraaf is rekening gehouden met een procentuele afname van 2% van het cliëntenaantal.

Bovenstaande cijfers betreffen de cliëntaantallen PW. Cijfers IOAW: Brunssum 11; Landgraaf 14.

De beginstand van de prognoselijijn van het lopend jaar is de eindstand van de realisatielijijn van voorgaand jaar. Dus het aantal cliënten per 1 januari van het lopend jaar is gelijk aan het aantal cliënten per 31 december van het voorgaand jaar.



**DASHBOARD  
DOOR- EN  
UITSTROOM  
PARTICIPATIEWET**

| intergemeentelijke sociale dienst | brunssum | landgraaf |  
Periode: dec 2025

● **Aantal bijstandspartijen** (Participatiewet, in dec 2026)

Start	Instroom	Uitstroom	Eind
1558	43	31	1570

● **Instroom** (aantal personen cumulatief t/m dec 2026)

Instroom	503
Instroom - excl. binnenverh. en wijziging norm	416

● **Uitstroom** (aantal personen cumulatief t/m dec 2026)

Uitstroom	487
Uitstroom - excl. binnenverh. en wijziging norm	400
Uitstroom - niet beïnvloedbaar	347
Uitstroom - wel beïnvloedbaar: werk	125
Uitstroom - wel beïnvloedbaar: handhaving	10
Uitstroom - wel beïnvloedbaar: studie	5

● **Aantal bijstandspartijen, eindstand per gemeente**

	Brunssum		Landgraaf	
PW	649		921	
IOAW	11		14	
LKS	68		53	

● **Financiële gegevens**

Uitgaven I-deel (excl. LKS)	27.422.431	€	Uitgaven minimabeleid en bijz. bijstand	2.851.950	€
Uitgaven I-deel (LKS)	1.719.840	€	Uitgaven bedrijfsvoeringskosten	8.227.951	€

**Uitgaven W-deel Brunssum**



**Uitgaven W-deel Landgraaf**



jan-2026

KPI dashboard 2024 | V20240228

## Verklarende woordenlijst Dashboard

### *Aantal bijstandspartijen*

Betreft het aantal bijstandspartijen (alleenstaanden, alleenstaande ouders, echtparen) die op de eerste dag van de verslagmaand én op het meetmoment (laatste dag van de maand) een uitkering in het kader van de Participatiewet ontvingen naar de voor hen geldende norm.

### *Instroom*

Betreft de cumulatieve instroom Participatiewet van cliënt en eventuele partner tot en met de laatste dag van de verslagperiode.

### *Uitstroom*

Betreft de cumulatieve uitstroom Participatiewet van cliënt en eventuele partner tot en met de laatste dag van de verslagperiode.

### *Aantal bijstandspartijen, eindstand per gemeente*

Stand van het aantal bijstandspartijen Participatiewet (alleenstaanden, alleenstaande ouders, echtparen) per gemeente op de laatste dag van de maand. Aangevuld met de aantallen IOAW en LKS.

### *Financiële gegevens*

Weergave van de uitgaven ten opzichte van de vastgestelde budgetten.

### *Uitgaven W-deel per gemeente*

Het percentage uitgaven inclusief verplichtingen van het budget W-deel per gemeente tot en met de laatste dag van de verslagperiode met vermelding van de resterende budgetruimte.

# Factsheet 1: Participatiewet



Intergemeentelijke sociale dienst | brunssum | landgraaf  
**Periode:** dec 2025  
**Organisatie:** ISDBOL

## FACTSHEET DOOR- EN UITSTROOM PARTICIPATIEWET

### VOLUME T/M dec 2025

440	DOSSIERS INSTROOM
421	DOSSIERS UITSTROOM
<b>jan 2025</b>	<b>dec 2025</b>
1563	1577



<b>jan 2025</b>	<b>LEEFTIJD</b>	<b>dec 2025</b>
11%	< 27 JAAR	12%
43%	27-50 JAAR	43%
46%	> 50 JAAR	45%

### GEDIAGNOSTICEERD

<b>jan 2025</b>	<b>dec 2025</b>
96%	96%

### ACTUEEL BESCHIKBAAR VOOR (REGULIERE) ARBEID

<b>jan 2025</b>	<b>dec 2025</b>
<b>70</b>	<b>75</b>

jan 2025	Arbeitsfiteid	dec 2025
10	0. Onbekend	62
31	1a Direct naar regulier werk	35
6	1b Regulier werk met subsidie	9
33	1c Parttime werk niet max haalbaar	31
63	1d Parttime werk max haalbaar	56
102	2 Ontwikkelaar < 1 jaar	119
264	3 Ontwikkelaar binnen 1 – 2 jaar	189
591	4 Participatie en activering	649
249	5 Tijdelijk arbeids- en traject ongeschikt (TAO)	236
314	6a Duurzaam arbeids- en traject ongeschikt (DAO)	292
8	6b Duurzaam arbeids- en traject ongeschikt, medisch vastgesteld door UWV (DAU)	70
27	7 Werkfiteid wordt nader onderzocht	20

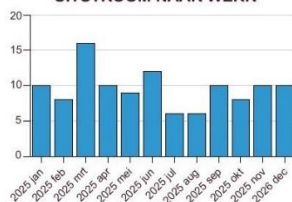
### UITSTROOM

< 20 jaar	4%
20 tot 30 jaar	29%
30 tot 40 jaar	20%
40 tot 50 jaar	16%
50 - 60 jaar	10%
60 jaar en ouder	22%

### UITGESTROOMD UIT UITKERING TOTAAL

**477**

### UITSTROOM NAAR WERK



Aangemaakt op: 21-jan-2026

KPI factsheet 2023 | V20230316

## Verklarende woordenlijst Factsheet Participatiewet

### *Volume t/m*

#### - **Instroom:**

Aantal dossiers (bijstandspartijen) instroom Participatiewet (cumulatief) vanaf 01-01-2025.

#### - **Uitstroom:**

Aantal dossiers (bijstandspartijen) uitstroom Participatiewet (cumulatief) vanaf 01-01-2025.

#### - **Bijstandspartijen:**

Beginstand van het aantal dossiers Participatiewet per 01-01-2025 versus rapportageperiode.

### *Bijstandsvolume afgelopen 12 maanden*

Verloop van het aantal dossiers (bijstandspartijen) Participatiewet afgelopen 12 maanden.

### *Leeftijd*

Aantal cliënten Participatiewet vanaf 01-01-2025 versus rapportageperiode onderverdeeld naar leeftijdscategorieën.

### *Gediagnosticeerd*

Aantal cliënten Participatiewet met de bijbehorende categorie arbeidsfitheid welke ook te diagnosticeren zijn. Cliënten waarbij er geen diagnose kan worden afgenomen zijn niet meegenomen in deze percentages (denk aan cliënten die in een instelling verblijven).

### *Actueel beschikbaar voor reguliere arbeid*

Aantal cliënten Participatiewet welke binnen 6 maanden bemiddeld kunnen worden naar regulier werk (al dan niet met ondersteuning van loonkostensubsidie).

### *Arbeidsfitheid*

Indeling cliënten Participatiewet naar arbeidsfitheid begin van het jaar versus rapportage periode.

**Categorie 0. Onbekend** = Diagnose is nog niet volledig afgerond, arbeidsfitheid nog niet vastgesteld.

**Categorie 1a. Direct naar regulier werk** = Kandidaat is direct bemiddelbaar naar regulier werk, eventueel met jobcoaching en/of werkplekaanpassing.

**Categorie 1b. Regulier werk met subsidie** = Kandidaat is direct bemiddelbaar naar werk met subsidie (o.a. LKS).

**Categorie 1c. Parttime werk niet max haalbaar** = Kandidaat werkt parttime en is bemiddelbaar voor (uitbreiding) werk.

**Categorie 1d. Parttime werk max haalbaar** = Kandidaat werkt parttime en dat is het maximale haalbaar.

**Categorie 2. Ontwikkelaar < 1 jaar** = Kandidaat is binnen 1 jaar uitstroom klaar naar (gesubsidieerd) werk.

**Categorie 3. Ontwikkelaar binnen 1 -2 jaar** = Kandidaat is vanaf 1 tot maximaal 2 jaar uitstroom klaar naar (gesubsidieerd) werk.

**Categorie 4. Participatie en activering** = Kandidaat is in staat om te participeren/geactiveerd te worden in de samenleving voor minimaal 2 uur per week. De afstand tot de arbeidsmarkt is nog te groot om (gesubsidieerd) aan het werk te gaan.

**Categorie 5. Tijdelijke arbeids- en trajectongeschiktheid (TAO)** = Tijdelijk arbeids- en traject ongeschikt (3-12 maanden).

**Categorie 6a. Duurzaam arbeids- en trajectongeschiktheid (DAO)** = Duurzaam arbeids- en traject ongeschikt.

**Categorie 6b. Duurzaam arbeids- en trajectongeschiktheid, medisch vastgesteld door UWV (DAU)** = Duurzaam arbeids- en traject ongeschikt, medisch vastgesteld door UWV.

**Categorie 7. Werkfitheid wordt nader onderzocht** = Diagnose niet volledig, Aanvullend onderzoek nodig.

### *Uitstroom*

Indeling cliënten Participatiewet dat in totaal is uitgestroomd onderverdeeld naar leeftijdscategorieën.

### *Uitstroom naar werk*

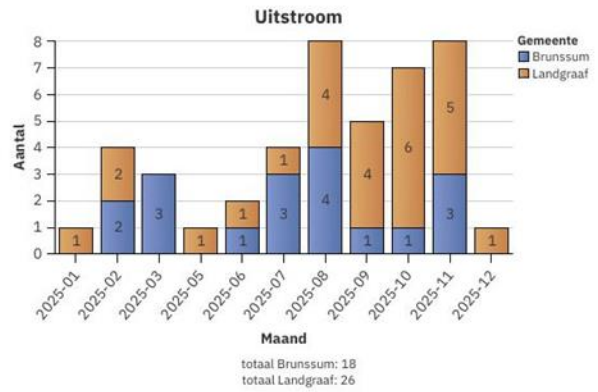
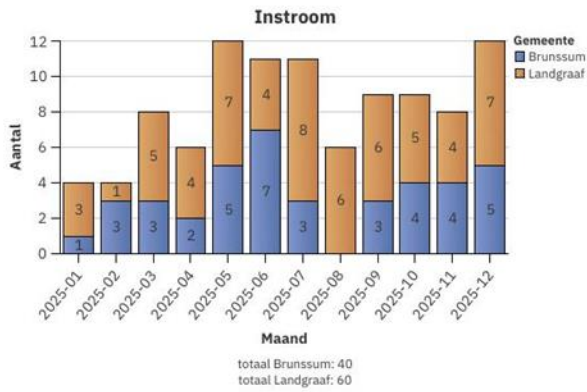
Aantal cliënten Participatiewet dat maandelijks is uitgestroomd naar werk en daarmee onafhankelijk is geraakt van een bijstandsuitkering in het kader van de Participatiewet.

### *Uitgestroomd uit uitkering totaal*

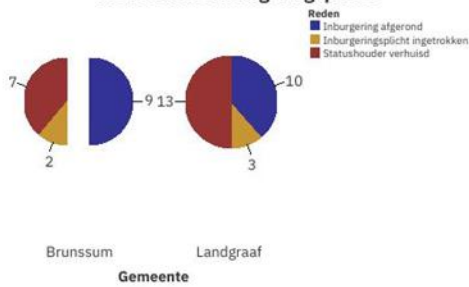
Aantal cliënten Participatiewet (cumulatief) welke zijn uitgestroomd met elke voorkomende reden.

# Factsheet 2: Wet Inburgering 2021

## Inburgering \*afgelopen 12 maanden

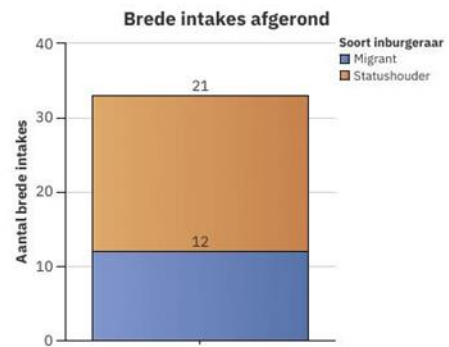
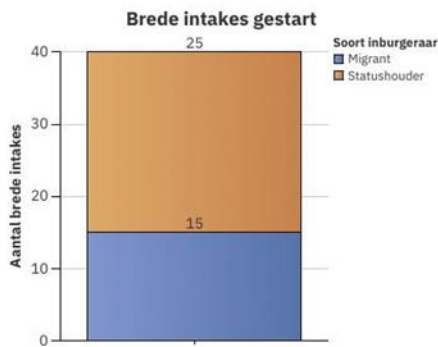


## Reden einde inburgeringsplicht

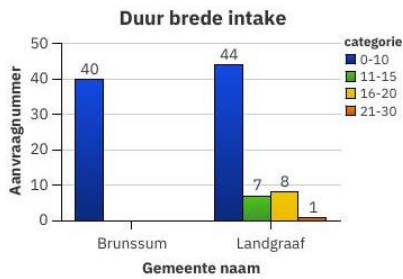
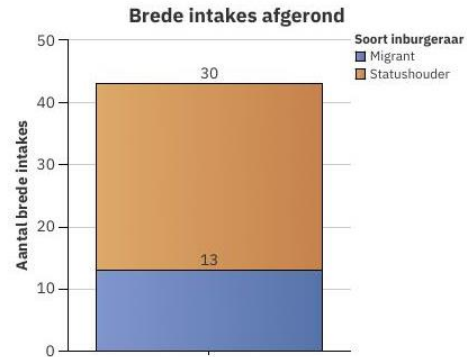
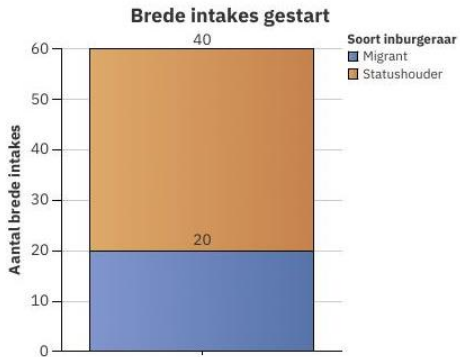


## Brede intake \*afgelopen 12 maanden

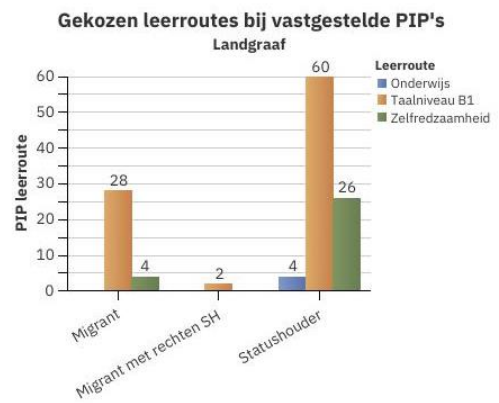
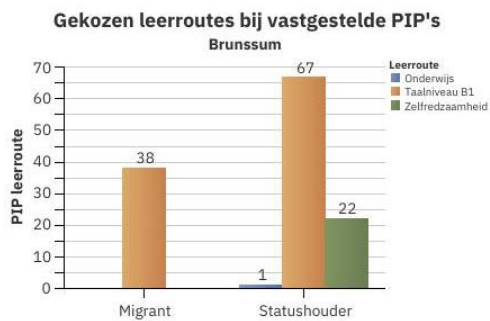
### Brunssum

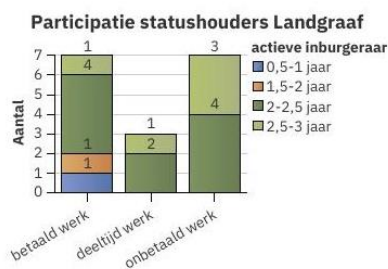
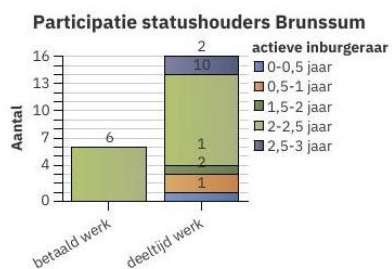
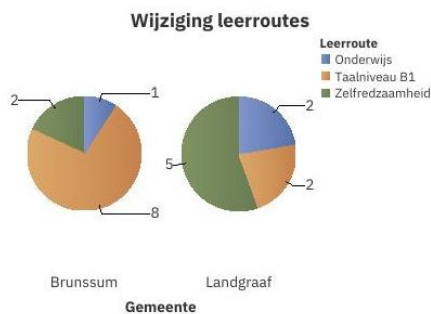
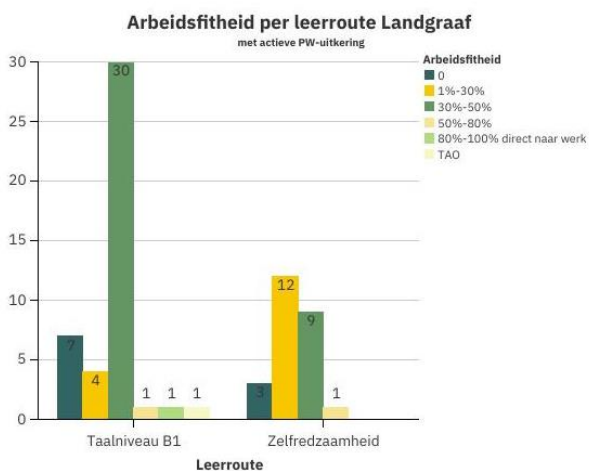
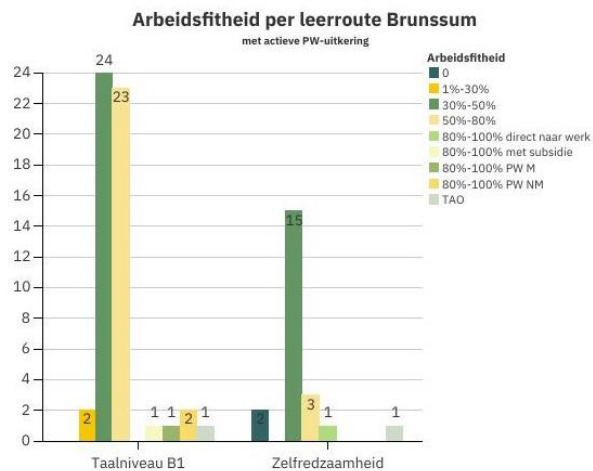


Landgraaf

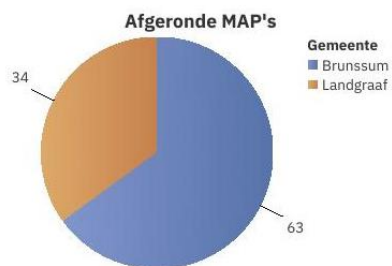
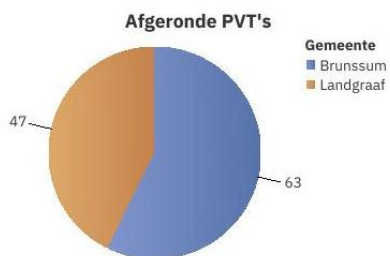
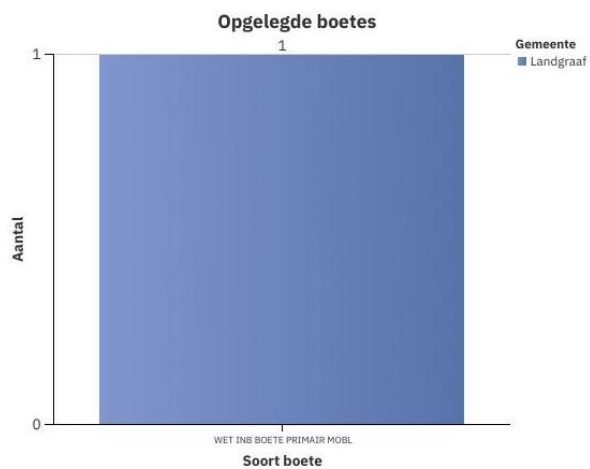
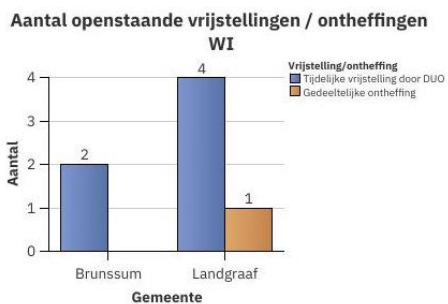


Leerroute actieve inburgeraars





Algemeen



## Verklarende woordenlijst Factsheet Wet Inburgering 2021

Met ingang van 1 november 2022 is de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 gedelegeerd naar ISD BOL.

### *Instream:*

Het aantal nieuwe inburgeraars per maand;

### *Uitstroom:*

Het aantal inburgeraars dat is uitgestroomd;

### *Reden einde inburgering:*

De reden van de uitstroom;

### *Brede intakes gestart – brede intakes afgerond afgelopen 12 maanden\*:*

Het aantal gestarte brede intakes en het aantal afgeronde brede intakes van statushouders en migranten. Een migrant is iemand die naar een ander land verhuist, om welke reden dan ook. Bijvoorbeeld iemand die verhuist om bij een partner of familieleden te gaan wonen die daar al verblijven. Een statushouder is iemand die asiel heeft gekregen en een verblijfsvergunning heeft in Nederland. Een migrant met rechten van een statushouder: iemand zonder asielstatus, maar die tijdelijk dezelfde rechten krijgt als een statushouder (bijvoorbeeld door bijzondere regelgeving of omstandigheden);

### *Duur brede intake\*:*

De looptijd van de brede intakes die de afgelopen 12 maanden gestart zijn;

### *Gekozen leerroutes\*\* bij vastgestelde PIP's:*

De verschillende leerroutes die actieve inburgeraars volgen waarvan de brede intake is afgerond en het PIP is vastgesteld;

### *Duur openstaande brede intakes\*:*

De looptijd van de brede intakes die nog niet zijn afgerond;

### *Arbeidsfitheid per leerroute:*

De mate van arbeidsfitheid van de inburgeraar met een PW-uitkering per leerroute;

### *Wijziging leerroute:*

Het aantal inburgeraars waarbij de leerroute is gewijzigd en naar welke leerroute;

### *Participatie statushouders:*

Het aantal inburgeraars die participeren (betaald werk, deeltijd werk of onbetaald werk).

### *Aantal vrijstellingen/ ontheffingen:*

Het aantal inburgeraars vrijgesteld of ontheven van de inburgeringsplicht;

### *Aantal boetes:*

Het aantal opgelegde boetes;

### *Afgeronde PVT's\*\*\*:*

Het aantal inburgeraars die het participatieverklaringstraject hebben afgerond;

### *Afgeronde MAP's\*\*\*\*:*

Het aantal inburgeraars die de module Arbeidsmarkt & Participatie (MAP) hebben afgerond.

#### \*Brede intake

Doel: informatie verzamelen over het taalniveau, de (arbeid)participatiemogelijkheden en de mate van zelfredzaamheid van de inburgeraar wat dan de basis vormt voor het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP).

#### \*\*Leerroutes

Er bestaan 3 leerroutes:

- B1-route: beheersing Nederlandse taal en (vrijwilligers)werk. Doel: binnen maximaal 3 jaar spreken en schrijven van de Nederlandse taal op niveau B1 en indien mogelijk tegelijk meedoen door (vrijwilligers)werk.
- Onderwijsroute: vooral bedoeld voor jongeren. Doel: beheersing van de Nederlandse taal op niveau B1 of hoger en voorbereiding op het volgen van een mbo-, hbo- of universitaire opleiding.
- Z-route: waar route 1 en 2 te moeilijk voor is. Doel: leren van de Nederlandse taal op een lager niveau en voorbereiding om mee te doen in de Nederlandse samenleving (op een eenvoudige manier).

#### \*\*\*Participatieverklaringstraject (PVT)

Een kennismaking met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie.

#### \*\*\*\*Module Arbeidsmarkt & Participatie (MAP)

Een cursus met informatie over werken en werk zoeken in Nederland. Inburgeraars die de B1-route of de Z-route doen, volgen deze module.

### Nadere uitleg over factsheet WI

#### *Brede intakes*

Twee keer per week wordt in het DUO portaal gekeken. Zodra een signaal binnen is gekomen dat iemand inburgeringsplichtig is en deze is gehuisvest in de gemeente, dan wordt een inburgeringsdossier aangemaakt en een werkproces brede intake & PIP opgeboekt op de werkvoorraad van Betere Buren.

#### *Brede intakes gestart*

Hierin zie je het aantal gestarte brede intakes in de afgelopen 12 maanden. Hierbij gaan we voor de startdatum uit van de datum waarop het werkproces door ons is opgeboekt. Dit is dus ook de datum waarop het werkproces op de werkvoorraad van Betere Buren komt te staan.

### *Brede intakes afgerond*

Hierin zie je het aantal afgeronde brede intakes in de afgelopen 12 maanden. Hierbij gaan we voor de einddatum uit van de datum waarop het werkproces door ons is afgesloten. Wij sluiten het werkproces af nadat wij van de ontwikkelcoach via een e-formulier de opdracht hebben gekregen om het proces af te handelen.

### *Duur brede intake*

Hierin zie je hoe lang de werkprocessen brede intake & PIP die in de afgelopen 12 maanden gestart zijn open staan of hebben gestaan. Hierbij gaan we voor de begindatum ook uit van de datum van het opboeken van het werkproces en de einddatum is de datum van het afsluiten van het werkproces (gelijk aan bovenstaande 2 grafieken).

### *Leerroutes actieve inburgeraars*

Nadat een PIP is vastgesteld, krijgen wij van de ontwikkelcoach via een e-formulier door welke leerroute er vastgesteld is. Dit wordt door ons vervolgens verwerkt in de Suite. In de grafieken die hieronder volgen wordt de informatie weergegeven over de leerroutes van alle actieve inburgeraars.

### *Gekozen leerroutes bij vastgestelde PIP's*

Hierin zie je de leerroutes zoals deze zijn vastgesteld van alle actieve inburgeraars. Dit is de leerroute zoals deze dus in eerste instantie is vastgesteld bij de vaststelling van het PIP. Indien er naderhand een leerroute wordt gewijzigd, wordt deze wijziging weergegeven in de grafiek 'Wijziging leerroutes'.

### *Duur openstaande brede intakes*

In sommige gevallen is er nog geen PIP/leerroute vastgesteld. Hierbij staat het werkproces brede intake & PIP dan nog open. In deze grafiek wordt over de openstaande werkprocessen van alle actieve inburgeraars weergegeven hoe lang deze werkprocessen open staan. Hierbij gaan we voor de begindatum ook weer uit van de datum van het opboeken van het werkproces en worden het aantal weken geteld vanaf de begindatum tot en met de datum van de factsheet.

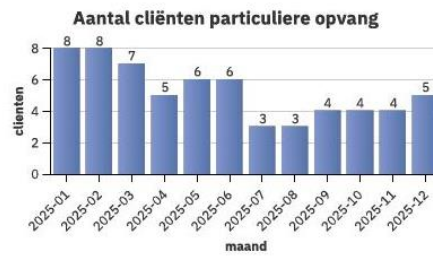
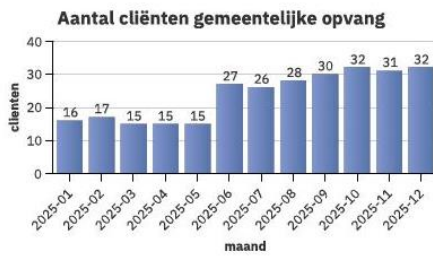
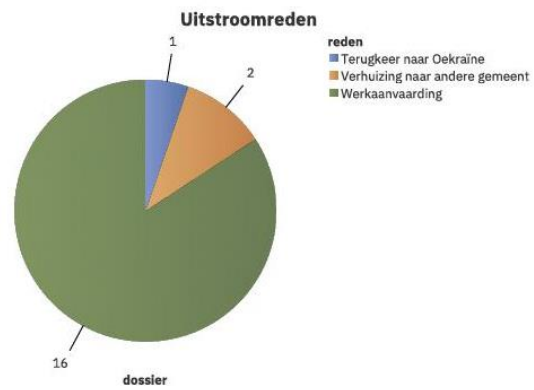
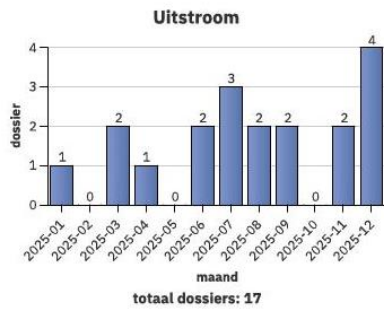
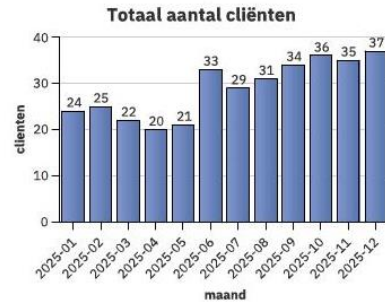
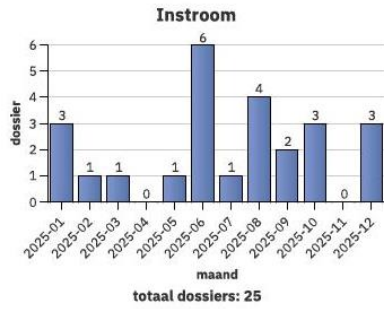
### *Wijziging leerroutes*

Indien een leerroute tussentijds wordt gewijzigd, wordt in deze grafiek weergegeven naar welke leerroute gewijzigd is. Bijvoorbeeld: Een leerroute wijzigt van B1 naar Onderwijs. In de grafiek komt dan bij Onderwijs 1 te staan.

# Factsheet 3: Regeling opvang ontheemden Oekraïne

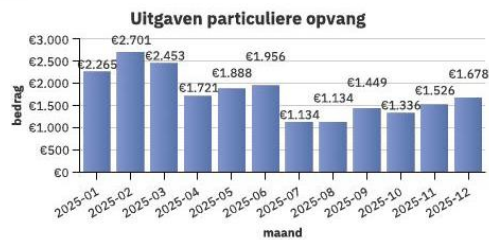
## FACTSHEET REGELING OPVANG ONTHEEMDEN OEKRAÏNE

BRUNSSUM



## FACTSHEET REGELING OPVANG ONTHEEMDEN OEKRAÏNE

BRUNSSUM



### Innen eigen bijdrage Oekraïne



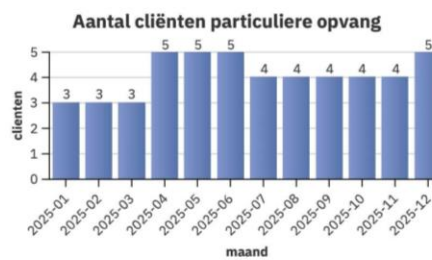
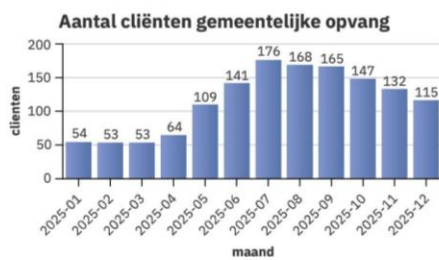
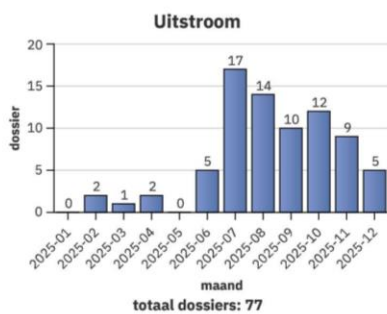
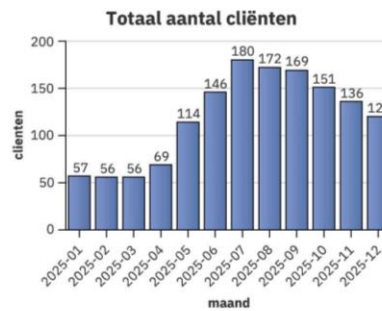
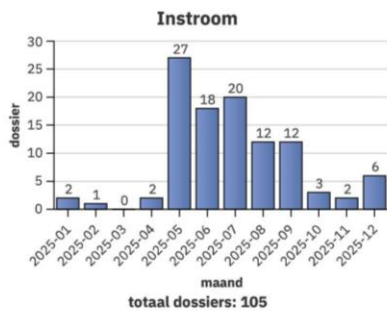
**Saldo €2.854\***

\*Dit betreft het openstaande saldo per 31-12-2025 van de opgelegde inning eigen bijdrage. Ontheemden worden verzocht om de eigen bijdrage te betalen, er is momenteel geen grondslag in de wetgeving voor terugvordering en directe invordering.



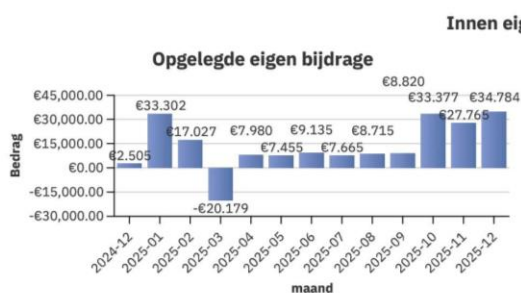
# FACTSHEET REGELING OPVANG ONTHEEMDEN OEKRAÏNE

LANDGRAAF



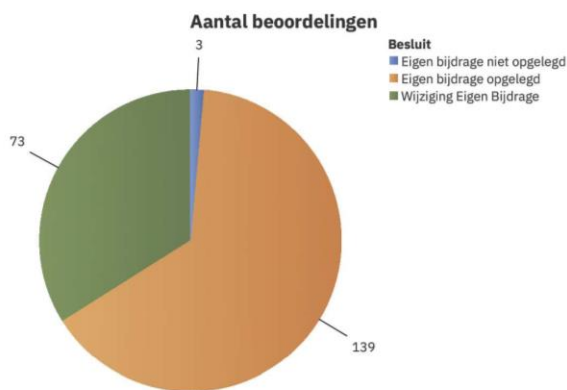
## FACTSHEET REGELING OPVANG ONTHEEMDEN OEKRAÏNE

LANDGRAAF



**Saldo**  
€32.236 \*

\*Dit betreft het openstaande saldo per 31-12-2025 van de opgelegde inning eigen bijdrage. Ontheemden worden verzocht om de eigen bijdrage te betalen, er is momenteel geen grondslag in de wetgeving voor terugvordering en directe invordering.



## Verklarende woordenlijst Factsheet Regeling opvang ontheemden Oekraïne

### *Instroom:*

Het aantal gestarte dossiers in de betreffende maand. Één dossier kan meerdere klanten bevatten.

### *Totaal aantal cliënten:*

Het aantal cliënten in de betreffende maand waaraan leefgeld wordt verstrekt.

### *Uitstroom:*

Het aantal beëindigde dossiers in de betreffende maand.

### *Uitstroomreden:*

Betreft de reden van beëindiging leefgeld verstrekking.

### *Aantal cliënten gemeentelijke opvang:*

Het aantal cliënten in de gemeentelijke opvang per maand.

### *Aantal cliënten particuliere opvang*

Het aantal cliënten in de particuliere opvang per maand.

### *Uitgaven gemeentelijke opvang:*

Totale uitgaven gemeentelijke opvang per maand.

### *Uitgaven particuliere opvang:*

Totale uitgaven particuliere opvang per maand.

### *Ontvangen eigen bijdrage:*

Bedrag ontvangen in betreffende maand.

### *Nog te ontvangen bedrag aan eigen bijdrage:*

Openstaand bedrag aan 'te ontvangen eigen bijdrage'.

### *Aantal beoordelingen:*

Aantal werkprocessen waarin is beoordeeld of de eigen bijdrage al dan niet moet worden opgelegd.

## Monitoring

### Monitoring 1: De instroomredenen per doelgroep

Onderstaande cijfers zijn cumulatief.

Instroomredenen	jan		feb		mrt		apr		mei		jun	
	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L
beëindiging studie	1	2	1	5	1	7	1	8	2	9	3	11
beëindiging huwelijk / relatie	1		1	1	4	3	4	8	4	10	2	11
einde inkomsten zelfstandig beroep of start bedrijf		2	1	2	2	2	2	2	3	2	3	3
einde inkomsten uitkering WW	3		3	4	3	4	6	6	9	12	11	17
einde inkomsten uitkering WAO / WIA	1	1	1	2	1	3	3	4	4	5	4	6
einde inkomsten ander inkomen	2	1	4	3	6	8	7	7	8	7	8	11
einde inkomsten arbeid dienstbetrekking	8	3	10	5	14	9	15	12	20	17	20	19
aangaan relatie				1		1		1		1		1
einde inkomsten uitkering ziekte								2		2		2
verhuizing vanuit buitenland		2		3		3		4		6		6
andere oorzaak	1		1		1		1		1		1	
oorzaak bij partner				1	1	1	1	1	1	1	1	1
verhuizing binnen ISD BOL-gemeente	1	1	2	2	4	2	4	2	4	3	4	3
verhuizing binnen Parkstad (niet ISD BOL)		4	1	7	2	10	5	13	6	13	8	16
verhuizing van buiten Parkstad		4		5	2	8	2	9	3	12	5	15
statushouder / nareiziger	2		2	1	3	1	3	4	3	6	7	8
detentie		2		3	1	3	1	3	1	3	1	4
wijzigen norm	2	6	2	11	3	15	3	17	3	19	6	21
eerder beëindigd niet voldoen aan inlichtingenplicht					1		1		1		1	
<b>Totaal</b>	<b>22</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>56</b>	<b>49</b>	<b>80</b>	<b>59</b>	<b>103</b>	<b>73</b>	<b>128</b>	<b>85</b>	<b>155</b>

Instroomredenen	jul		aug		sep		okt		nov		dec	
	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L
beëindiging studie	4	11	6	11	7	12	7	13	7	13	7	14
beëindiging huwelijk / relatie	3	12	5	12	6	12	8	14	9	15	9	17
einde inkomsten zelfstandig beroep of start bedrijf	3	6	5	7	5	7	6	7	7	7	8	7
einde inkomsten uitkering WW	12	16	12	18	13	20	12	22	16	23	15	26
einde inkomsten uitkering WAO / WIA	7	6	9	10	11	10	10	11	11	12	12	12
einde inkomsten ander inkomen	8	14	8	16	9	16	9	18	10	20	10	20
einde inkomsten arbeid dienstbetrekking	24	23	26	24	29	24	31	29	35	33	36	39
aangaan relatie	1	1	2	1	2	1	5	1	5	1	6	1
einde inkomsten uitkering ziekte		2	1	2	1	2	2	3	2	4	2	4
verhuizing vanuit buitenland	1	7	1	9	1	12	2	12	3	12	3	13
andere oorzaak	1		1		1		1		1		1	
oorzaak bij partner	1	1	1	1	2	1	3	2	4	3	5	3
verhuizing binnen ISD BOL-gemeente	5	2	5	3	6	3	7	2	7	4	7	4
verhuizing binnen Parkstad (niet ISD BOL)	11	19	11	27	13	28	13	30	13	33	15	43
verhuizing van buiten Parkstad	6	18	7	19	7	20	8	20	8	22	8	24
inburgeraar / generaal pardon	7	15	9	18	9	20	10	24	10	27	12	29
detentie	1	4	3	4	3	4	3	4	3	4	4	6
wijzigen norm	11	28	16	32	18	36	23	44	23	44	27	49
eerder beëindigd niet voldoen aan inlichtingenplicht	1		1		1		1		3		4	1
<b>Totaal</b>	<b>107</b>	<b>185</b>	<b>129</b>	<b>214</b>	<b>144</b>	<b>228</b>	<b>161</b>	<b>256</b>	<b>177</b>	<b>277</b>	<b>191</b>	<b>312</b>

- De instroomredenen geeft aan waarom een cliënt een uitkering heeft aangevraagd. Uitzondering zijn de instroomredenen 'verhuizing binnen ISD BOL-gemeente' en 'wijzigen norm'.
  - Verhuizing binnen ISD BOL: een cliënt verhuist van de ene BOL-gemeente naar de andere BOL-gemeente. De cliënt vraagt geen nieuwe uitkering aan, de verhuizing wordt doorgegeven als een wijziging in de leefomstandigheden waarna de uitkering wordt voortgezet.

- *Wijzigen norm: De leefvorm van een cliënt wijzigt (bv. van alleenstaande naar echtpaar). Ook hier geldt dat de cliënt geen nieuwe uitkering aanvraagt, hij geeft een wijziging in zijn leefomstandigheden door waarna de uitkering wordt voortgezet naar de nieuwe gewijzigde norm.*

## Monitoring 2: De inzet van de preventiemedewerker aan de poort



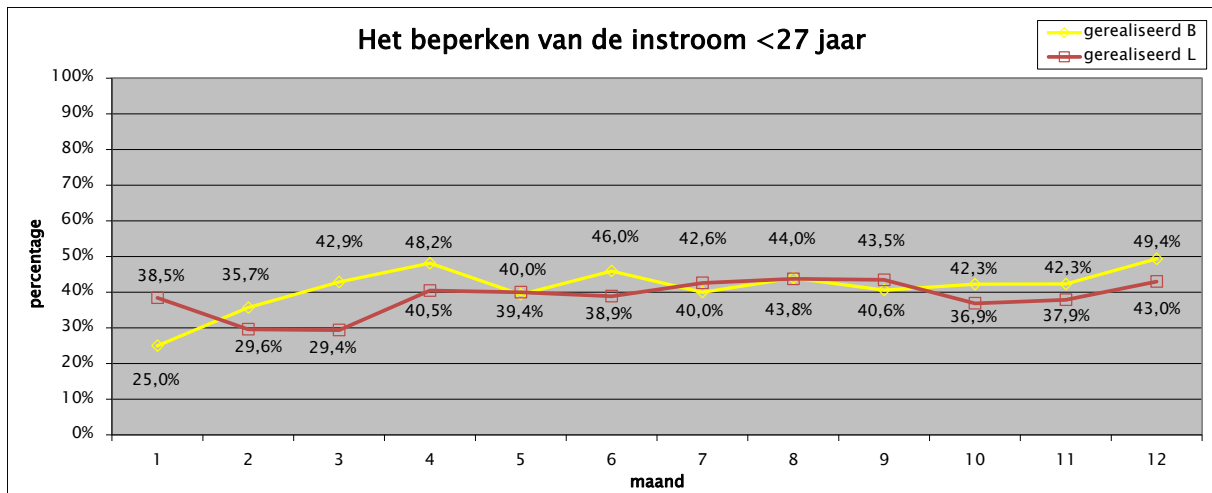
De preventiemedewerker screent inkomende aanvragen voor levensonderhoud op mogelijke onregelmatigheden. Voor 2025 waren dit 411 aanvragen. Is er sprake van mogelijke onregelmatigheden start de preventiemedewerker een onderzoek. Naar aanleiding van dit onderzoek geeft de preventiemedewerker een advies:

- Aanvraag afwijzen (het onderzoek bevestigt of versterkt de geconstateerde onregelmatigheden) of;
- Aanvraag doorzetten (het onderzoek heeft aangetoond dat er geen sprake is van onregelmatigheden).

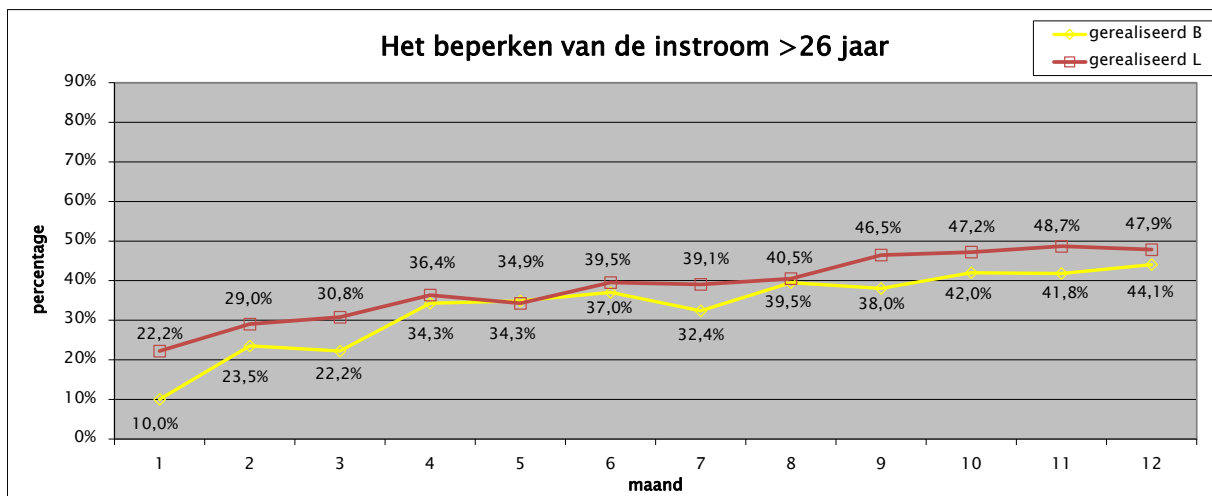
De consulent neemt in zijn verdere beoordeling op het recht op een bijstandsuitkering de bevindingen alsook het advies van de preventiemedewerker mee.

\*De grafiek laat zien hoeveel aanvragen voor levensonderhoud de preventiemedewerker heeft onderzocht op grond van mogelijke onregelmatigheden. Tevens laat de grafiek zien in hoeveel zaken de consulent het besluit heeft genomen de aanvraag af te wijzen of toe te kennen of waar de aanvrager heeft besloten het verzoek om een bijstandsuitkering in te trekken.

### Monitoring 3: Het beperken van de instroom aan de poort



Van alle jongeren die een uitkering aanvragen is voor de gemeente Brunssum 49,4% (81 aanvragen) en voor de gemeente Landgraaf 43,0% (100 aanvragen) tegengehouden aan de poort. Bij het meten van het resultaat worden ook meegenomen: aanvraag buiten behandeling gesteld (cliënt verschijnt niet op afspraak), aanvraag afgewezen en aanvraag ingetrokken (op verzoek cliënt).



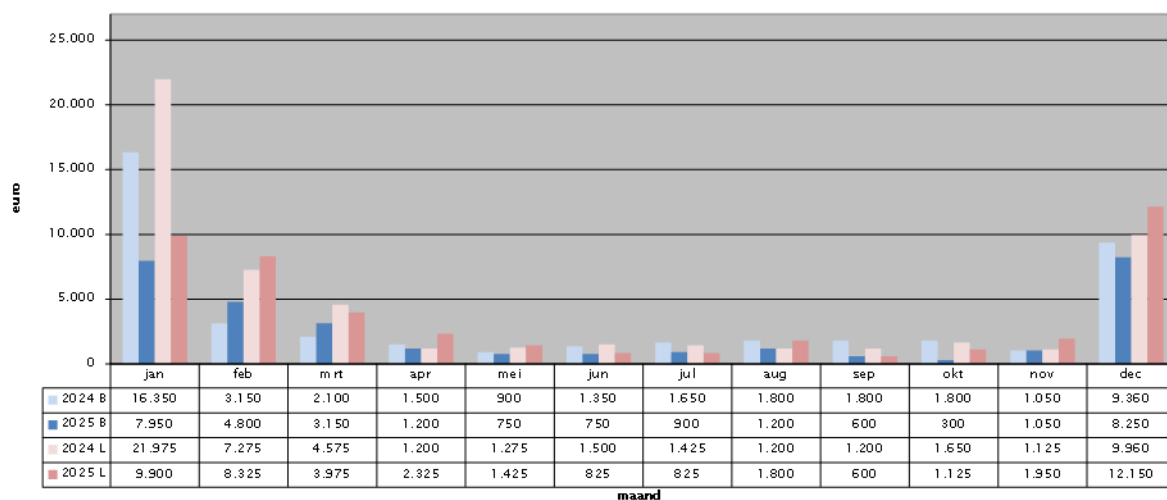
Van alle cliënten (vanaf 27 jaar) die een uitkering aanvragen is voor de gemeente Brunssum 41,1% (118 aanvragen) en voor de gemeente Landgraaf 47,9% (163 aanvragen) tegengehouden aan de poort. Bij het meten van het resultaat worden ook meegenomen: aanvraag buiten behandeling gesteld (cliënt verschijnt niet op afspraak), aanvraag afgewezen en aanvraag ingetrokken (op verzoek cliënt).

## Monitoring 4: De uitgaven op de bijzondere bijstand en het minimabeleid

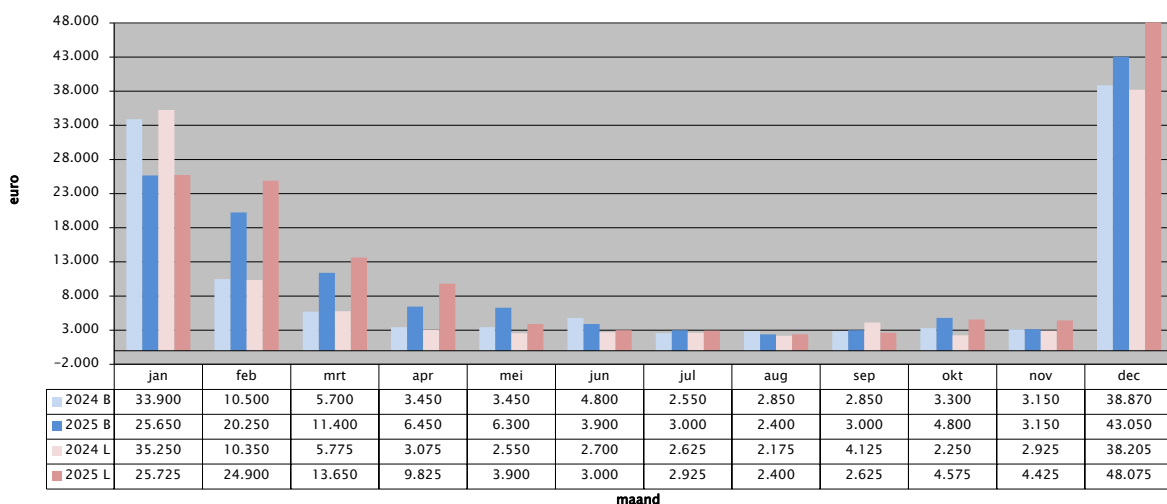
<i>Brunssum omschrijving</i>	<i>primitieve begr. 2025</i>	<i>berap 2 2025</i>	<i>realisatie t/m verslagmnd</i>
maatschappelijke participatie:			
- internet kinderen	40.000	40.000	30.900
- lidmaatschap vereniging en internet volwassenen	120.000	130.000	133.350
collectieve ziektekostenverzekering	81.000	80.000	72.420
individuele inkomenstoeslag	192.000	190.000	213.598
overige bijzondere bijstand	172.000	162.000	143.469
budgetbeheer	2.000	4.000	5.474
bewindvoering	520.000	565.000	566.243
<b>totaal Brunssum</b>	<b>1.127.000</b>	<b>1.171.000</b>	<b>1.165.454</b>

<i>Landgraaf omschrijving</i>	<i>primitieve begr. 2025</i>	<i>berap 2 2025</i>	<i>realisatie t/m verslagmnd</i>
maatschappelijke participatie:			
- internet kinderen	60.000	75.000	45.225
- lidmaatschap vereniging en internet volwassenen	130.000	125.000	146.025
collectieve ziektekostenverzekering	97.139	75.000	61.500
individuele inkomenstoeslag	270.000	300.000	309.172
overige bijzondere bijstand	172.000	259.000	259.792
budgetbeheer	7.000	3.000	4.679
bewindvoering	850.000	840.000	827.873
<b>totaal Landgraaf</b>	<b>1.586.139</b>	<b>1.677.000</b>	<b>1.654.265</b>

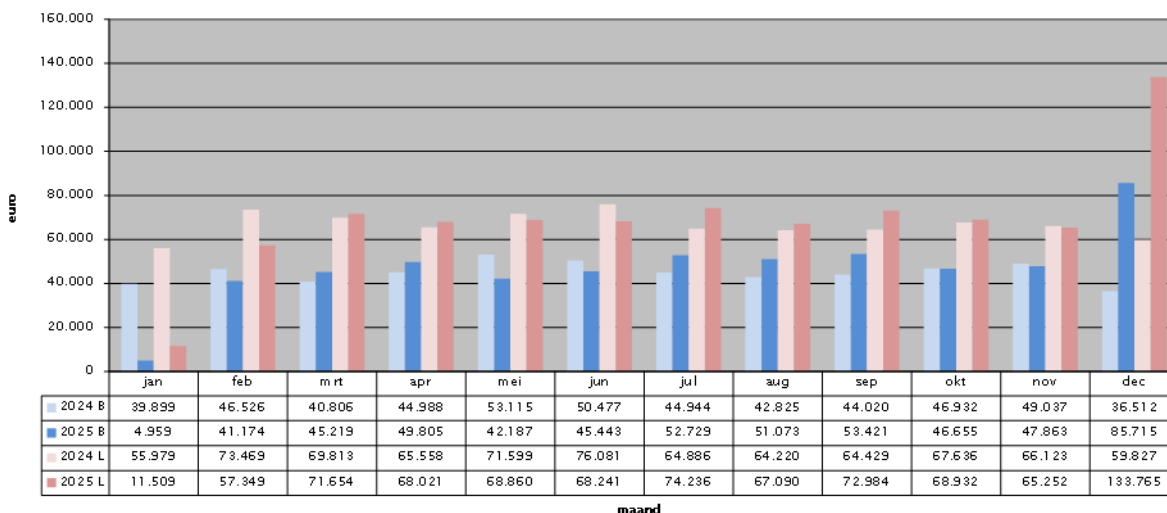
### Maatschappelijke participatie: internet kinderen

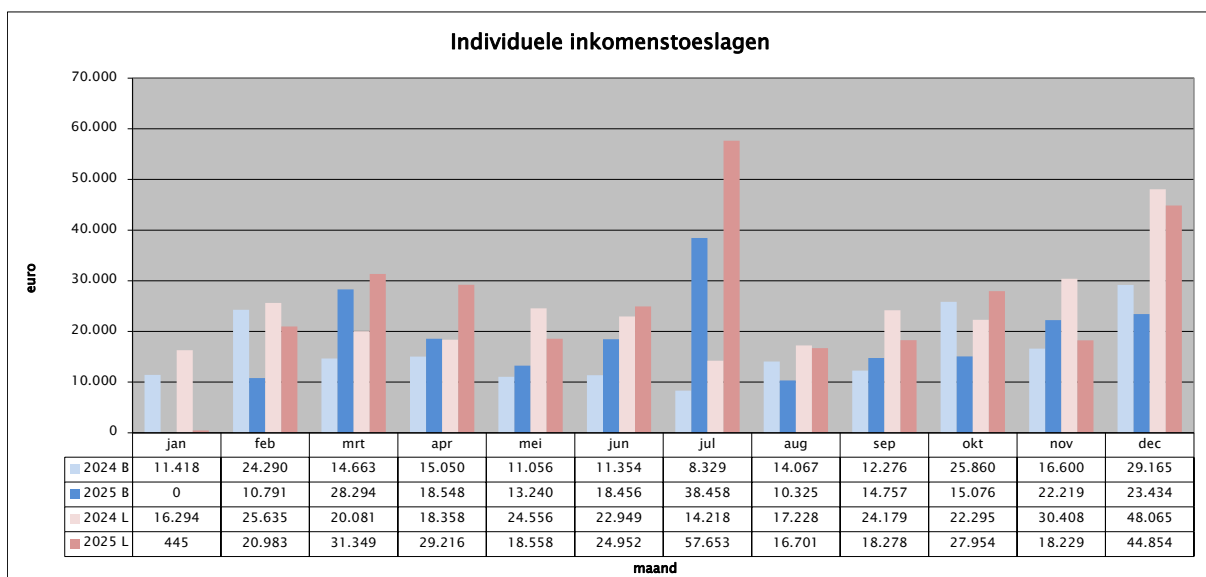
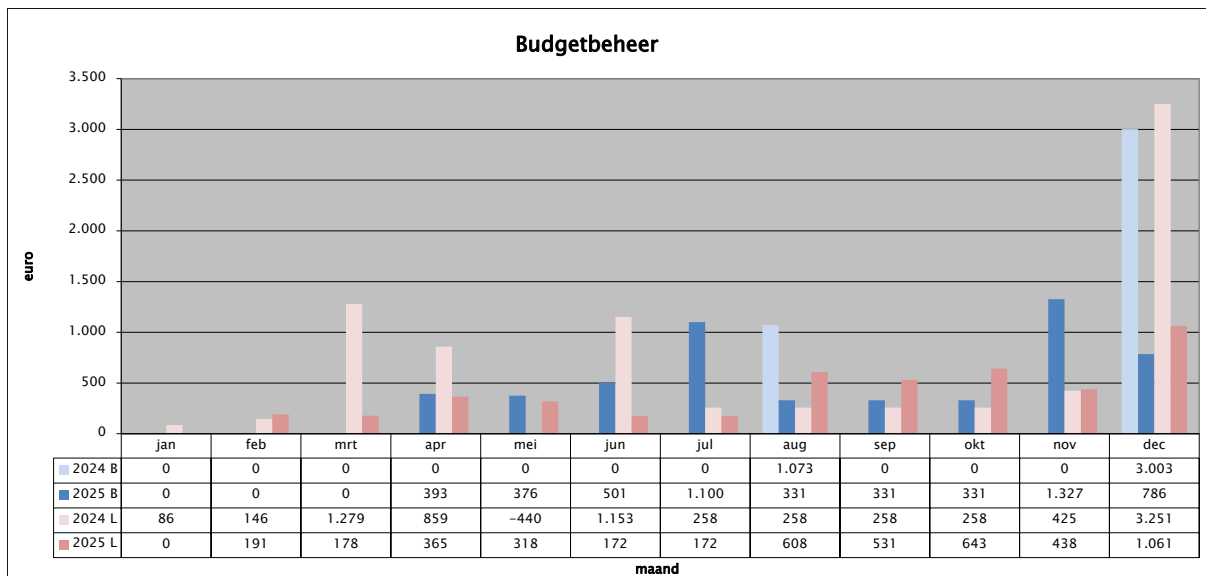


### Maatschappelijke participatie: lidmaatschap verenigingen en internet volwassenen



### Bewindvoeringskosten





## Monitoring 5: De uitgaven op het Participatiebudget (W-deel)

<i>gemeente</i>	<i>kostenpost</i>	<i>budget</i>	<i>betaald in 2025</i>	<i>restant verplichting</i>	<i>nog te besteden</i>
Brunssum	Arbo controles	35.000	72.667		-37.667
	Diagnose	20.000	21.671		-1.671
	Maatwerk en overig	117.991	73.656		44.335
	Préstarttrajecten	3.000			3.000
	Reiskosten ivm traject	3.500	8.387		-4.887
	Premies	15.000	13.500		1.500
	Urenverantwoording	167.802	167.802		0
	Voorzieningen PW	113.184	82.992		30.192
	Administratieve ontzorging BB	40.409	40.409		0
	<b>Brunssum</b>		<b>515.886</b>	<b>481.084</b>	<b>0</b>
Landgraaf	Arbo controles	20.000	22.693		-2.693
	Diagnose	30.000	30.727		-727
	Maatwerk en overig	35.000	63.649		-28.649
	Préstarttrajecten	3.000			3.000
	Reiskosten ivm traject	13.000	15.045		-2.045
	Premies	20.000	24.000		-4.000
	Urenverantwoording	229.760	229.760		0
	Voorzieningen PW	129.069	114.758		14.311
	<b>Landgraaf</b>		<b>479.829</b>	<b>500.633</b>	<b>0</b>
<b>totaal ISD BOL</b>		<b>995.716</b>	<b>981.717</b>	<b>0</b>	<b>13.998</b>

\* een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

### Toelichting jaarresultaat besteding werkdeel 2025

De gemeenten Brunssum en Landgraaf hebben respectievelijk € 515.886 en € 479.829 beschikbaar gesteld om mensen uit de bijstandsregelingen te begeleiden naar werk. Zowel ISD BOL als de mensontwikkelbedrijven van de gemeenten maken gebruik van dit budget. Voor de gemeente Brunssum geldt dat het budget toereikend was. Er is nog een bedrag van € 34.802 beschikbaar. Voor de gemeente Landgraaf was het budget niet toereikend. Met de gemeente Landgraaf is de overschrijding van € 20.804 afgestemd en dekking hiervan vindt plaats door de gemeente Landgraaf.

Om aan het budget over 2025 invulling te kunnen geven is met de gemeenten afstemming gezocht over de bestedingsdoeleinden. De keuzes die hierbij zijn gemaakt worden per gemeente getoond op het overzicht zoals hierboven getoond.

Per uitgavenpost wordt vermeld wat het beschikbare budget is en wat er daadwerkelijk is betaald. Dit overzicht werd door het MT van ISD BOL en de mensontwikkelbedrijven gebruikt om sturing aan de organisatie te geven bij de inspanningen die moeten leiden tot werk, re-integratie en participatie.

Onderstaand wordt ingegaan op de afwijkingen tussen prognose en realisatie.

### Arbo controles

Het budget was voor beide gemeenten niet toereikend. De steeds "zwaarder" wordende doelgroep heeft tot gevolg dat het aantal Arbo-controles toeneemt waardoor het beschikbare budget is overschreden. De gemeente Brunssum verhoogt dit budget in 2026. Gezien de marginale overschrijding zal de gemeente Landgraaf dit budget in 2026 niet verhogen.

### **Diagnose**

Voor zowel de gemeente Brunssum als de gemeente Landgraaf geldt dat het budget niet toereikend was, er is sprake van een marginale overschrijding. Dit budget wordt ingezet om de accounts en trainingen CompetenSYS (diagnose-instrument) te bekostigen.

### **Maatwerk trajecten en overig**

Het budget was voor de gemeente Landgraaf niet toereikend, voor de gemeente Brunssum was het budget toereikend en was er sprake van een onderuitputting. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat steeds meer dienstverlening door Betere Buren zelf wordt verricht. De gemeente Brunssum zal dit budget voor het jaar 2026 naar beneden bijstellen.

### **Préstarttrajecten**

Voor beide gemeenten geldt dat dit budget niet werd aangesproken.

### **Reiskosten i.v.m. traject**

Voor beide gemeenten geldt dat dit budget niet toereikend was.

### **Premies**

Op dit budget worden de uitstroompremies verantwoord. Voor de gemeente Brunssum geldt dat het budget toereikend was, voor de gemeente Landgraaf was het budget niet toereikend.

### **Voorzieningen Participatiewet**

Onder deze noemer worden met name de kosten loonwaardemetingen LKS en jobcoaching LKS PW trajecten verantwoord. Voor beide gemeenten was dit budget toereikend. Wij zien bij beide gemeenten dat de uitgaven in 2025 beduidend lager is geweest dan in 2024.

### **Administratieve ontzorging Betere Buren**

Dit budget geldt alleen voor de gemeente Brunssum.

In Landgraaf is de administratieve ontzorging van het MOBL opgenomen in de bedrijfsvoeringskosten.

## Monitoring 6: De uitgaven op de LKS, additionele kosten en kosten persoonlijke ondersteuning

	<i>kostenpost</i>	<i>betaald in 2025</i>
Brunssum		
	Loonkostensubsidies	925.715
	Additionele kosten	
	Persoonlijke ondersteuning	
	Loonwaardemeting	29.057
<b>Brunssum</b>		<b>954.772</b>
Landgraaf		
	Loonkostensubsidies	793.320
	Additionele kosten	
	Persoonlijke ondersteuning	
	Loonwaardemeting	29.057
<b>Landgraaf</b>		<b>822.377</b>
<b>totaal ISD BOL</b>		<b>1.777.149</b>

Eén onderdeel van de financieringsystematiek van de bijstand is het budget LKS. Het budget voor de inzet van LKS is gebaseerd op de realisatie van het jaar ervoor. Het doel hiervan is om meer mensen, die vallen binnen de doelgroep banenafspraken of die zijn aangewezen op beschut werk, aan werk te helpen. Een stijging van het budget in het ene jaar heeft dus een positieve invloed op het financieringsbudget van jaar daaropvolgend.

De toegekende loonkostensubsidies en loonwaardemetingen zijn voor de gemeente Brunssum, ten opzichte van 2024, gedaald met € 3.266. Voor de gemeente Landgraaf zijn de uitgaven loonkostensubsidies en loonwaardemetingen, ten opzichte van 2024, gedaald met € 187.185.

### Gemeente Brunssum

Aan het einde van het jaar 2024 werd voor 86 cliënten een loonkostensubsidie verstrekt, eind 2025 bedroeg dat aantal 68 cliënten, een verschil van 18 cliënten.

Gemiddeld genomen werd in 2024 minder aan loonkostensubsidie verstrekt dan in 2025, dat verklaart de geringe daling in uitgaven in 2025 ten opzichte van 2024.

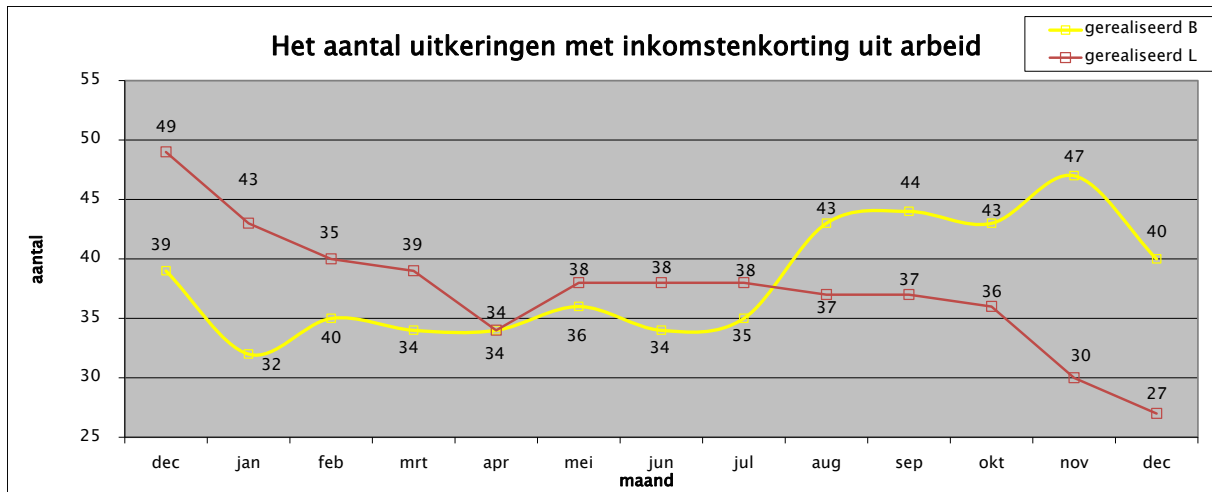
### Gemeente Landgraaf

Aan het einde van het jaar 2024 werd voor 81 cliënten een loonkostensubsidie verstrekt, eind 2025 bedroeg dat aantal cliënten 53, een verschil van 28 cliënten.

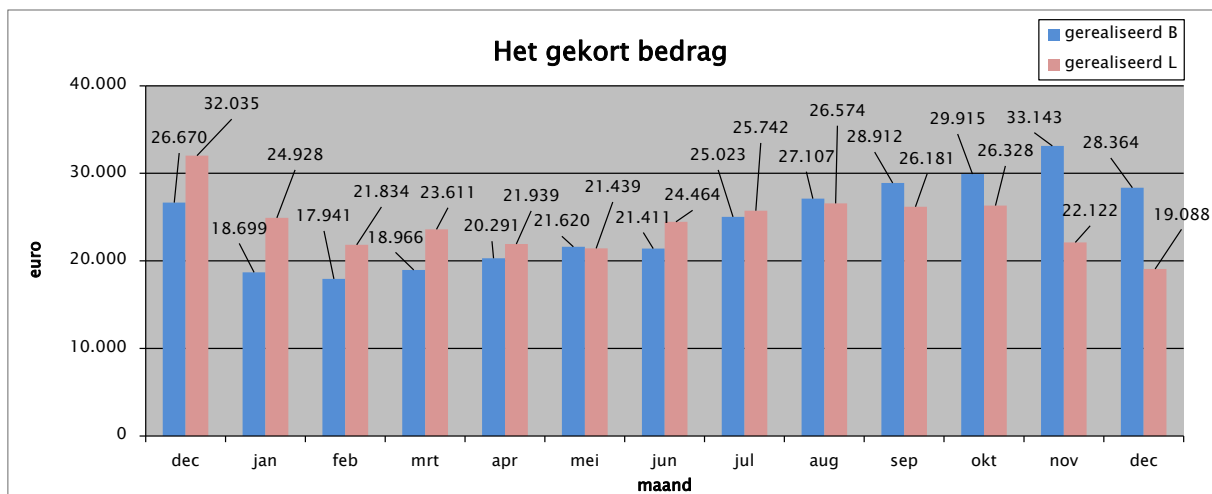
Gemiddeld genomen werd in 2024 meer aan loonkostensubsidie verstrekt dan in 2025. Dat in combinatie met het minder aantal cliënten waarvoor in 2025 een loonkostensubsidie werd verstrekt heeft geleid tot een merkbare daling van de uitgaven voor loonkostensubsidies in 2025.

De kosten voor additionele kosten, persoonlijke ondersteuning en loonwaardemeting wordt gefinancierd vanuit het Participatiebudget (W-deel).

## Monitoring 7: Het aantal uitkeringen met inkomstenkorting en de hoogte van het gekorte bedrag



Er wordt inzicht gegeven in het aantal klanten waarbij sprake is van een inkomstenkorting uit arbeid en het totaalbedrag dat aan die inkomsten wordt gekort op de uitkeringen. Een toe- of afname van het aantal klanten waarbij sprake is van inkomstenkorting uit arbeid betekent niet dat er evenredig sprake is van toe- of afname van het totaalbedrag te korten inkomsten uit arbeid op de uitkeringen. Dit is afhankelijk van de hoogte van de inkomsten uit arbeid die de klanten ontvangen.

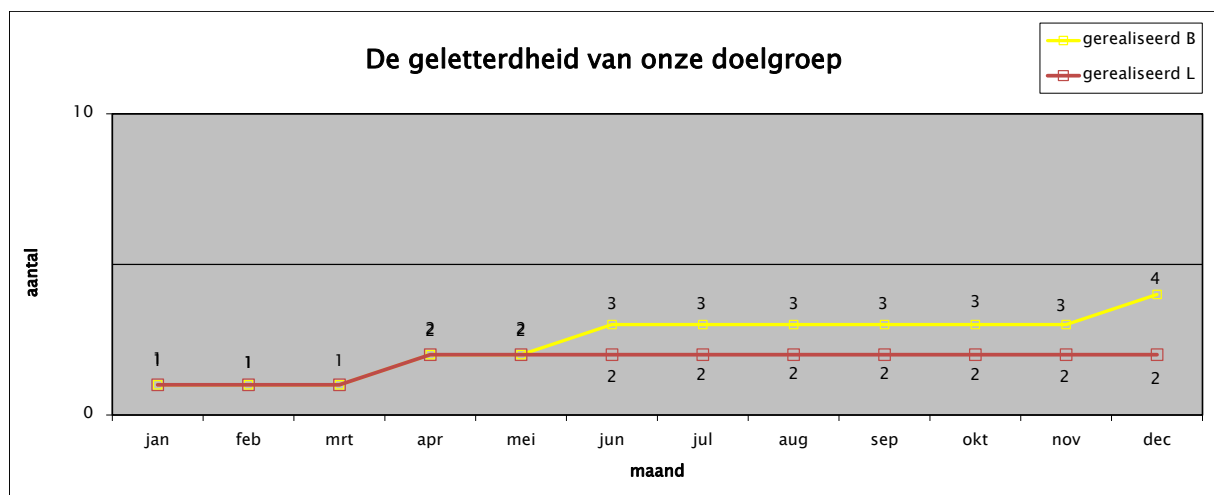


## Monitoring 8: De geletterdheid van onze doelgroep

Om te kunnen bepalen of er mogelijk sprake is van laaggeletterdheid wordt na een screening op taalniveau de taalmeter ingezet. Het invullen van deze test vindt plaats in het bijzijn van een medewerker FAO. Door het inzetten van de Taalmeter kan eventuele laaggeletterdheid worden opgespoord. De Taalmeter is een instrument waarmee d.m.v. online screening op een snelle en eenvoudige manier mensen die laaggeletterd zijn en moeite hebben met lezen op het spoor kunnen komen.

Bestaat er na de inzet van de Taalmeter nog twijfel of er mogelijk sprake is van laaggeletterdheid kan de cliënt worden aangemeld bij het Vista College. De inzet van een taaltoets geeft duidelijkheid of er sprake is van laaggeletterdheid (of niet).

Is er sprake van laaggeletterdheid zal de ontwikkelcoach een passend taaltraject inzetten.



De bovenstaande tabel laat zien hoeveel cliënten na de taaltoets bij het Vista College laaggeletterd zijn bevonden. De lage aantallen zijn te verklaren door het aantal no shows en afmeldingen gedurende het proces en het vrijblijvende karakter om de deel te nemen aan deze screening.

## Monitoring 9: Uitstroomreden uit de uitkering

Onderstaande cijfers zijn cumulatief.

Uitstroomreden	jan		feb		mrt		apr		mei		jun	
	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L
<i>beïnvloedbaar</i>												
aanvang studie												
zelfstandig beroep/bedrijf		2		1		1		1		3		2
werk	1	8	6	11	15	19	16	28	18	31	21	39
werk (doelgroepregister)			1	3		3		5	2	6	2	8
andere oorzaak: handhaving (TBO)							2		2		3	
<b>Subtotaal</b>	<b>1</b>	<b>10</b>	<b>7</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>23</b>	<b>18</b>	<b>34</b>	<b>22</b>	<b>40</b>	<b>26</b>	<b>49</b>
<i>niet-beïnvloedbaar</i>												
aangaan relatie											1	
bereiken AOW-gerechtigde leeftijd	2	1	3	6	4	9	6	15	7	15	10	20
overlijden			1	5	2	5	2	5	2	5	2	5
detentie							1		1	1	1	2
overschrijden max. verblijfsduur buitenland												
uitkering: arbeidsongeschiktheid		1		3		3		6		6		8
ander inkomen (inclusief vermogen)	1	3	1	4	3	6	3	4	3	4	4	6
geen inlichtingen	1		1		2	1	2	2	3	4	4	3
verhuizing: buitenland	2		2	1	2	2	2	2	2	2	2	2
niet verschenen: herhaalde oproep inl.plicht											1	
verhuizing: binnen ISD BOL-gemeenten	1	1	2	2	2	4	2	4	3	4	2	5
verhuizing: binnen Parkstad niet zijnde ISD BOL	2		2	4	2	5	5	9	5	9	9	15
verhuizing: buiten Parkstad	2		2	1	3	2	3	2	3	3	4	3
vertrokken: onbekende bestemming												2
andere oorzaak: wijzigen norm	2	6	2	11	3	15	3	18	3	19	5	23
andere oorzaak: op eigen verzoek	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2
oorzaak bij partner		4		8	2	8	4	9	4	12	7	12
<b>Subtotaal</b>	<b>15</b>	<b>17</b>	<b>17</b>	<b>46</b>	<b>27</b>	<b>61</b>	<b>34</b>	<b>77</b>	<b>37</b>	<b>86</b>	<b>53</b>	<b>108</b>
<b>Totaal</b>	<b>16</b>	<b>27</b>	<b>24</b>	<b>61</b>	<b>42</b>	<b>84</b>	<b>52</b>	<b>111</b>	<b>59</b>	<b>126</b>	<b>79</b>	<b>157</b>

Uitstroomreden	jul		aug		sep		okt		nov		dec	
	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L
<i>beïnvloedbaar</i>												
aanvang studie	2		3		3		3	1	3	1	3	2
zelfstandig beroep/bedrijf		2		2		2		2		2		2
werk	23	42	26	44	30	49	35	57	37	65	41	71
werk (doelgroepregister)	1	9	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
andere oorzaak: handhaving (TBO)	5		6		7	1	7	2	6	3	7	3
<b>Subtotaal</b>	<b>31</b>	<b>53</b>	<b>36</b>	<b>56</b>	<b>41</b>	<b>62</b>	<b>46</b>	<b>72</b>	<b>47</b>	<b>81</b>	<b>52</b>	<b>88</b>
<i>niet-beïnvloedbaar</i>												
aangaan relatie	1		1	1	2	1	2	1	2	1	3	1
bereiken AOW-gerechtigde leeftijd	17	27	19	27	21	29	24	30	27	33	27	33
overlijden	2	8	2	9	3	9	3	10	3	12	3	14
detentie	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	3	4
uitkering: arbeidsongeschiktheid	1	8		9	2	10	4	10	6	11	7	11
ander inkomen (inclusief vermogen)	7	8	7	13	8	17	5	11	5	11	6	14
geen inlichtingen	2	3	2	2	2	2	3	3	4	3	5	4
verhuizing: buitenland	2	2	2	2	3	2	4	2	4	2	4	2
niet verschenen: herhaalde oproep inl.plicht	2	2	1	2		2		3	1	3		3
verhuizing: binnen ISD BOL-gemeenten	2	5	2	5	3	6	2	7	4	7	4	7
verhuizing: binnen Parkstad niet zijnde ISD BOL	14	19	14	23	17	23	20	24	25	26	26	28
verhuizing: buiten Parkstad	3	4	3	6	4	6	4	13	5	13	5	14
vertrokken: onbekende bestemming		2		2		3		5		5		5
andere oorzaak: wijzigen norm	9	30	13	34	18	36	23	44	23	44	27	49
andere oorzaak: op eigen verzoek	1	2	1	4	1	5	1	6	1	6	1	6
oorzaak bij partner	8	14	8	15	8	15	9	18	10	21	10	21
<b>Subtotaal</b>	<b>73</b>	<b>136</b>	<b>77</b>	<b>157</b>	<b>94</b>	<b>169</b>	<b>106</b>	<b>190</b>	<b>122</b>	<b>201</b>	<b>131</b>	<b>216</b>
<b>Totaal</b>	<b>104</b>	<b>189</b>	<b>113</b>	<b>213</b>	<b>135</b>	<b>231</b>	<b>152</b>	<b>262</b>	<b>169</b>	<b>282</b>	<b>183</b>	<b>304</b>

- De uitstroomreden geeft aan waarom de uitkering is beëindigd. Uitzondering zijn de uitstroomredenen 'verhuizing binnen ISD BOL-gemeente' en 'andere oorzaak: wijzigen norm'.
  - Verhuizing binnen ISD BOL: een cliënt verhuist van de ene BOL-gemeente naar de andere BOL-gemeente. De uitkering wordt niet beëindigd, deze wordt voortgezet.
  - Wijzigen norm: De leefvorm van een cliënt wijzigt (bv. van alleenstaande naar echtpaar). Ook hier geldt dat de uitkering niet wordt beëindigd, deze wordt voortgezet in gewijzigde vorm.

# Deel 1 Jaarverslag

## 1.1 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording gaat in op de programma's. Een programma is een samenhangend geheel van activiteiten. De verschillende programma's van ISD BOL zijn:

1. Bevorderen uitstroom
2. Beperken instroom
3. Maatschappelijke participatie
4. Bedrijfsvoering
5. Projecten

De programmaverantwoording bevat per programma een beschrijving van de realisatie van de doelstellingen. In het programmaplan van de begroting 2025 staan de voornemens die betrekking hebben op de programma's. In de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van deze voornemens.

Ook wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de voornemens opgenomen in het Bedrijfsplan 2025 ISD BOL. In dit Bedrijfsplan zijn vijf beleidsinhoudelijke activiteiten opgenomen die betrekking hebben op de kerntaken 'Bevorderen uitstroom' en 'Beperken Instroom'. De kerntaken 'Maatschappelijke participatie', 'Bedrijfsvoering' en 'Projecten' omvatten geen activiteiten.

Daarnaast zijn drie activiteiten opgenomen in het Bedrijfsplan in het kader van armoedebestrijding. Onderstaande drie activiteiten laten zien welke rol ISD BOL heeft in de bestrijding van armoede:

1. Bevorderen van de financiële kracht: inzet screeningsinstrument Mesis onderkenning financiële problemen;
2. Voorzieningswijzer: inzet voorzieningen ter verbetering van de koopkracht;
3. Vroegsignalering Wgs: verzamelen brongegevens in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).

Tot slot zijn tien projecten opgenomen in het Bedrijfsplan 2025.

Naast de verantwoording van de activiteiten wordt ook verantwoording afgelegd over de baten en lasten per programma. Ten slotte zijn in een aparte bijlage de verplichte beleidsindicatoren opgenomen.

## 1.1.1 Bevorderen uitstroom

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan

### Activiteit 1: Voorportaal administratieve leerfabriek

**Doel:**

Administratieve ontwikkelplekken aanbieden binnen ISD BOL ten behoeve van de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven.

**Bron:**

MJBP 2023–2026

(Pag. 12: maatwerkoplossing door ISD BOL – voorportaal voor administratieve functie)

**Maatregel:**

Voor klanten een ontwikkelplek inzetten zodat de ontwikkeling naar een administratieve of ondersteunende functie in de arbeidsmarkt wordt bevorderd.

**Resultaat:**

ISD BOL biedt maximaal 2 ontwikkelplekken tegelijkertijd aan. De duur van één ontwikkelplek is maximaal 2 jaar.

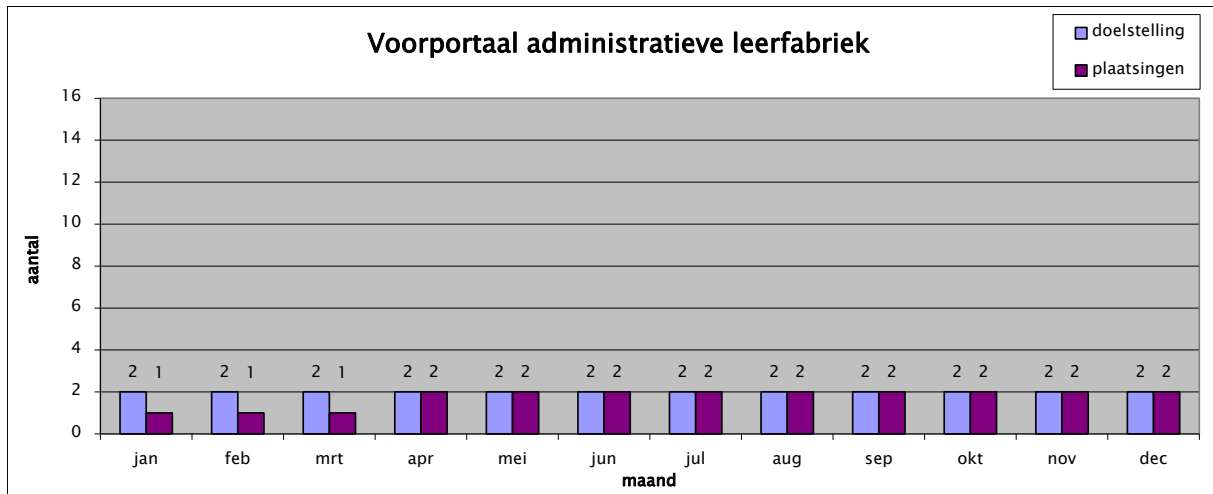
**Toelichting:**

Voorheen werden bij ISD BOL WBU-plekken (werken met behoud van uitkering) aangeboden om de mogelijkheden voor klanten op de arbeidsmarkt te vergroten. Hierop werden voornamelijk klanten geplaatst vanuit de 80–100 doelgroep. Het klantbestand is echter gewijzigd en er zijn nog maar weinig klanten in de 80–100 doelgroep. Daarom biedt ISD BOL in 2025 ontwikkelplekken aan. Ontwikkelplekken hebben een langere tijdsduur (1 tot 2 jaar i.p.v. 3 maanden) en vragen om een intensievere begeleiding.

Primair wordt een klant ingezet op een ontwikkelplek binnen de afdeling Post & Archief. Daarnaast wordt onderzocht of klanten ook breder ingezet kunnen worden binnen de organisatie in een administratieve of ondersteunende functie.

**Rapportage:**

In 2025 hebben 2 klanten deelgenomen aan een ontwikkelplek bij ISD BOL.



## Activiteit 2: Hulp op maat

### Doel:

Met behulp van een digitaal serviceformulier wordt de dienstverlening aan de klant geboden die past bij de persoonlijke behoefte van de klant. Zo wordt o.a. onderzocht of de klant in het kader van de armoedebestrijding gebruik maakt van alle voorzieningen die hem ter beschikking staan (bijzondere bijstand en beschikbare gemeentelijke minimaregelingen) en indien gewenst wordt de Voorzieningenwijzer afgenomen. Daarnaast wordt uitgevraagd of de klant behoefte heeft aan hulp bij een andere voorziening die worden aangeboden door WMO en maatschappelijk werk.

### Bron:

MJBP 2023–2026

(Onderdeel van werk en mensontwikkeling doelgroep 0–30 arbeidsfit)

### Maatregel:

Klanten met een werkfitheid van 0 en 1–30 die in begeleiding zijn van ISD BOL 1 keer per 2 jaar een serviceformulier in te laten vullen.

### Resultaat:

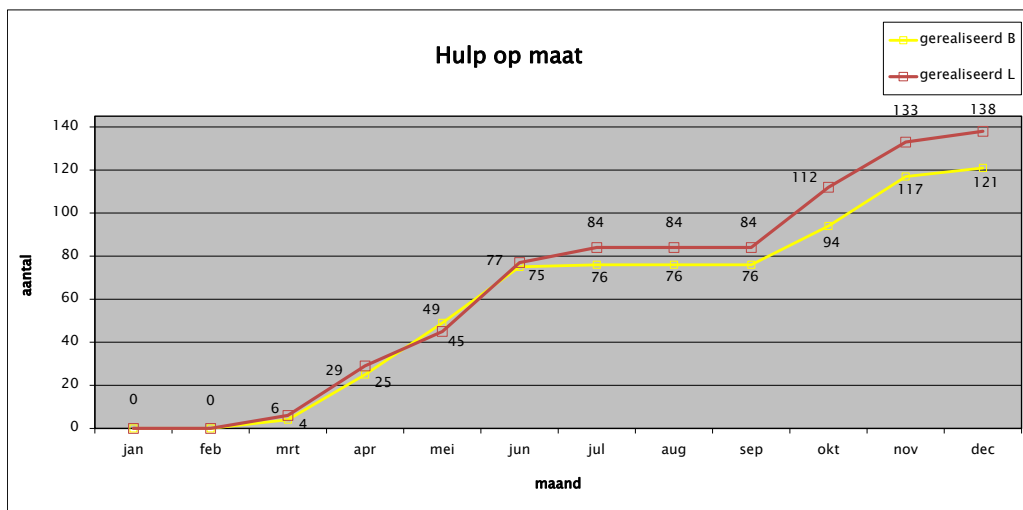
- Contactmoment met de klant;
- Hulp op maat is ingezet, gemeentelijke regelingen zijn onder de aandacht gebracht;
- Gezamenlijke (keten)dienstverlening wordt geoptimaliseerd;
- Voorzieningenwijzer wordt ingezet.

### Toelichting:

- In de grafiek worden het aantal klanten getoond die zijn uitgenodigd om het formulier in te vullen.

### Rapportage:

In 2025 zijn in totaal 72 formulieren ingevuld. Van de gemeente Brunssum zijn van de 138 uitnodigingen, 28 formulieren ingevuld. Van de gemeente Landgraaf zijn van de 121 uitnodigingen, 44 formulieren ingevuld.



## Wat heeft het gekost?

bevorderen van de uitstroom bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025			saldo*
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
<b>lasten</b>					
w-deel trajecten	607.620	512.393	557.744	543.746	13.998
w-deel urenverantwoording	445.233	456.391	392.048	397.562	-5.515
w-deel administratieve ontzorging BB	35.756	35.756	40.409	40.409	0
w-deel detachering voormalig werkcoach	103.498	0	0	0	0
kinderopvang	199.238	142.000	279.000	250.509	28.491
salarissen en sociale lasten kinderopvang	18.318	15.839	25.328	21.368	3.960
<b>totaal lasten</b>	<b>1.409.662</b>	<b>1.162.380</b>	<b>1.294.529</b>	<b>1.253.594</b>	<b>40.935</b>
<b>baten</b>					
toegekend budget aan ISD BOL	607.620	512.393	557.744	543.746	13.998
bijdrage gemeente re-integratie	445.233	456.391	392.048	397.562	-5.515
bijdrage administratieve ontzorging BB	35.756	35.756	40.409	40.409	0
bijdrage detachering voormalig werkcoach	103.498	0	0	0	0
bijdrage gemeente kinderopvang	199.238	142.000	279.000	250.509	28.491
bijdrage toerekening salarissen en sociale lasten	18.318	15.839	25.328	21.368	3.960
<b>totaal baten</b>	<b>1.409.662</b>	<b>1.162.380</b>	<b>1.294.529</b>	<b>1.253.594</b>	<b>40.935</b>
<b>saldo programma</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen, inclusief een toelichting op afwijkingen, treft u aan in hoofdstuk 2.1 Overzicht van baten en lasten.

## 1.1.2 Beperken instroom

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan

### Activiteit 3: Handhaving

**Doel:**

Handhaving van de wet.

**Bron:**

MJBP 2023–2026

(Speerpunt: Beleid en uitvoering worden permanent langs de menselijke maat gelegd. Zie ook paragraaf 2.3 De menselijke maat en handhaven – pag. 13 Fraude mag niet lonen)

**Maatregel:**

Effectieve bestrijding van onrechtmatige handelingen van cliënten.

**Resultaat:**

50% van de onderzochte fraudezaken leidt tot een beëindiging van de uitkering of in voorkomend geval aangifte bij het Openbaar Ministerie.

**Toelichting:**

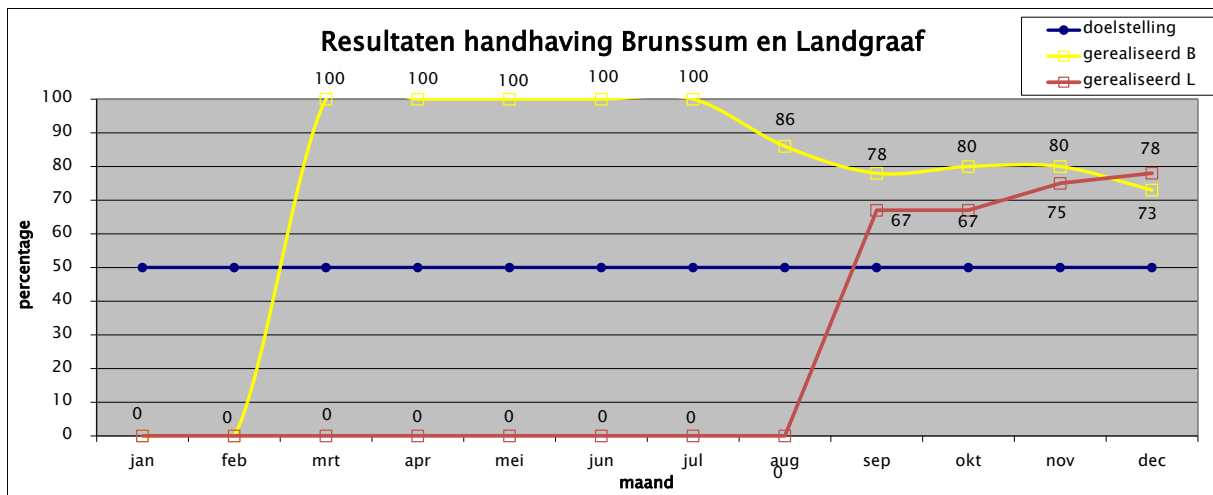
Bij deze activiteit worden alleen de zaken meegeteld die feitelijk onderzocht zijn. Zaken die op voorhand niet onderzoek waardig zijn, worden niet meegenomen bij deze activiteit.

Rapportage:

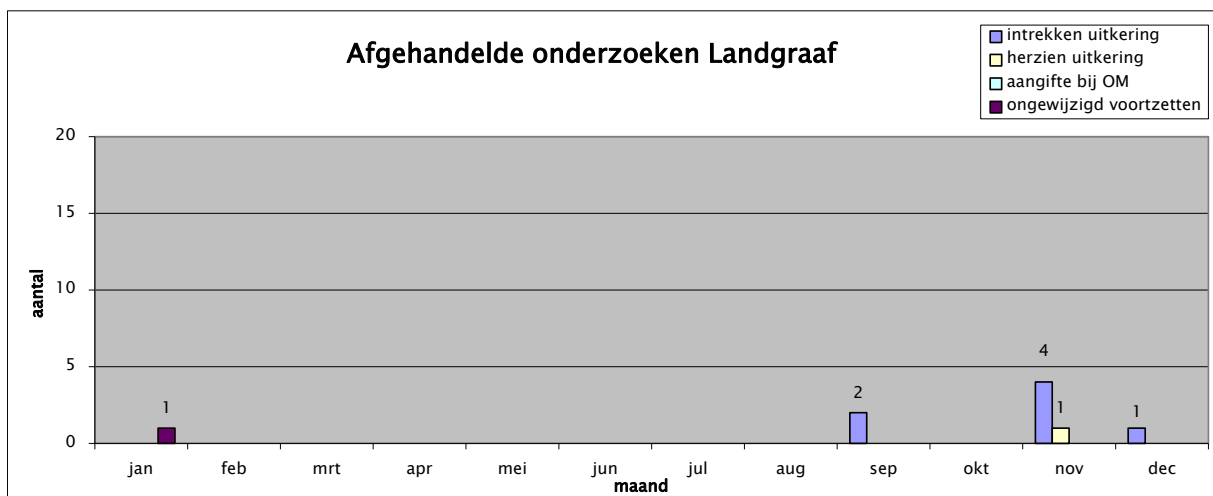
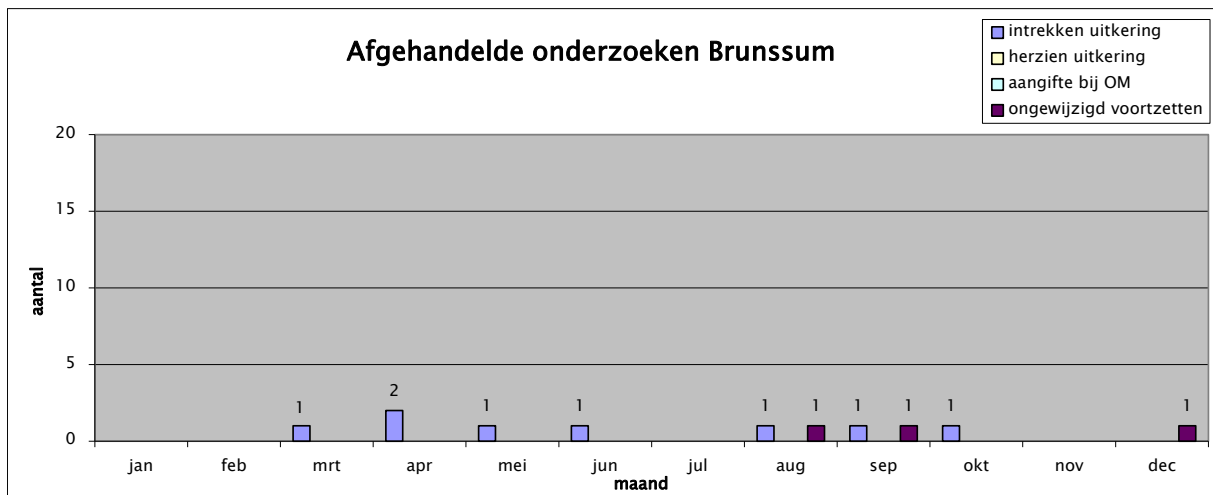
In Brunssum zijn vanaf maart pas resultaten zichtbaar. De oorzaak hiervan is tweeledig. In beginsel is in het begin van het jaar veel capaciteit ingezet bij de poort en ten tweede is veel capaciteit gestoken in een strafrechtelijk onderzoek in Brunssum waardoor andere zaken niet opgepakt konden worden.

In Landgraaf zien we pas resultaten vanaf augustus. Op de eerste plaats zagen we dat er nauwelijks meldingen binnen kwamen die als onderzoek waardig gekwalificeerd werden en ook hier is veel capaciteit ingezet bij de poort.

In de periode van april tot november bestond de bezetting uit 3 sociaal rechercheurs omdat de werving van een nieuwe sociaal rechercheur niet succesvol was.



Voor verdere verduidelijking van deze grafiek: zie de grafieken 'Afgehandelde onderzoeken Brunssum' en 'Afgehandelde onderzoeken Landgraaf'.



## Activiteit 4: Kwetsbare jongeren – VSO PRO

### Doel:

Beperken instroom klanten < 27 jaar (kwetsbare jongeren).

### Bron:

MJBP 2023–2026

(Zie pag. 13 VSO–Pro)

### Maatregel:

De VSO– en PRO–scholen worden proactief – en preventief bezocht om te voorkomen dat kwetsbare jongeren instromen in de uitkering.

### Resultaat:

De jongeren van de VSO– en PRO–scholen komen voor de aanvraag van de bijstandsuitkering in beeld en in een vroegtijdig stadium wordt afstemming gezocht met het sociaal domein binnen de gemeenten.

### Toelichting:

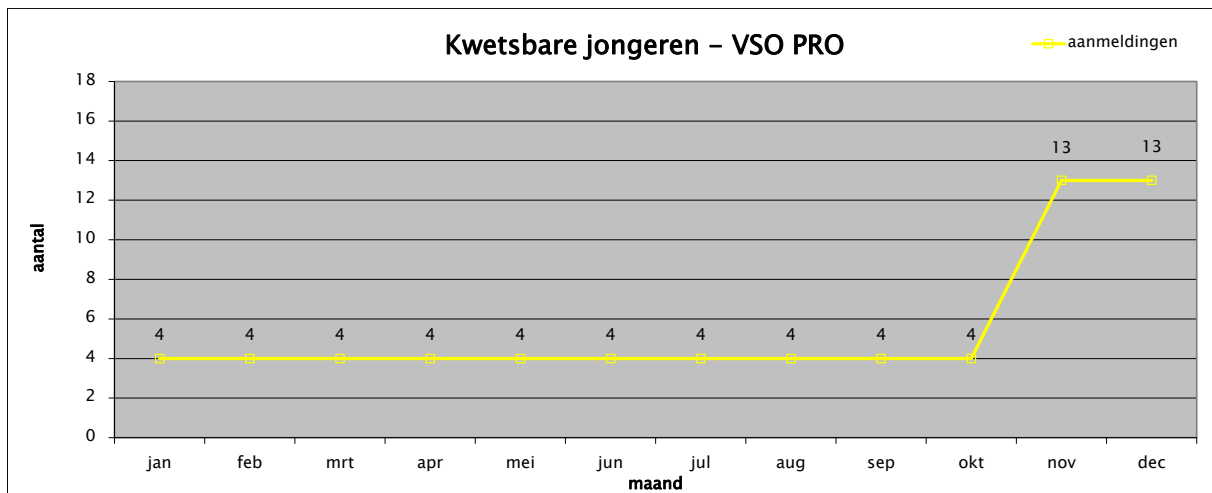
ISD BOL voert een proactief en bovenal preventief beleid richting het bijzonder– en speciaal onderwijs. Gezien het belang van ondersteuning voor deze doelgroep werken we samen met allerlei niveaus en zoeken we bewust de afstemming met het sociaal domein binnen de gemeenten. Onze medewerkers hebben regelmatig overleg met team Jeugd en bezoeken periodiek de VSO PRO scholen binnen Parkstad. Met de volgende scholen/instanties vindt er met deze frequentie contact plaats:

- |                                      |                 |
|--------------------------------------|-----------------|
| • Buitenhof                          | 3 keer per jaar |
| • SO/VSO De Pylar/Jan Baptist        | 2 keer per jaar |
| • Perron 045                         | 3 keer per jaar |
| • Team Jeugd Brunssum                | 2 keer per jaar |
| • Praktijkonderwijs Parkstad Limburg | 4 keer per jaar |
| • Bureau VSV Limburg                 | 6 keer per jaar |
| • Jobcoaches WSP                     | 2 keer per jaar |

Verzoeken van de school of de werkgever voor ondersteuning en loonkostensubsidie worden door ISD BOL voortvarend opgepakt. Er vinden individuele gesprekken plaats met de leerling (eventueel inclusief ouder of begeleider vanuit een zorginstantie). Wanneer er sprake blijkt te zijn van re–integratie dan wordt de jongere doorgeleid naar de jobcoaches van het WSP.

### Rapportage:

De scholen en betrokken instanties geven tijdens de contactmomenten aan vooral behoefte te hebben aan algemene informatie over de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen uit het VSO en PRO, met als doel instroom in de uitkering te voorkomen. Individuele verzoeken om ondersteuning of om inzet van een loonkostensubsidie worden op dit moment nog maar beperkt gedaan. In november 2025 heeft de Buitenhof echter een aantal individuele casussen besproken, wat zichtbaar is in onderstaande grafiek.



## Activiteit 5: Debiteurenontvangsten

### Doel:

De lastendruk van de deelnemende gemeenten verminderen.

### Bron:

MJBP 2023–2026

(Onderdeel van primaire taak van ISD BOL m.b.t. inkomensverstrekking – zie ook pag. 8)

### Maatregel:

Een effectief invorderingsbeleid hanteren.

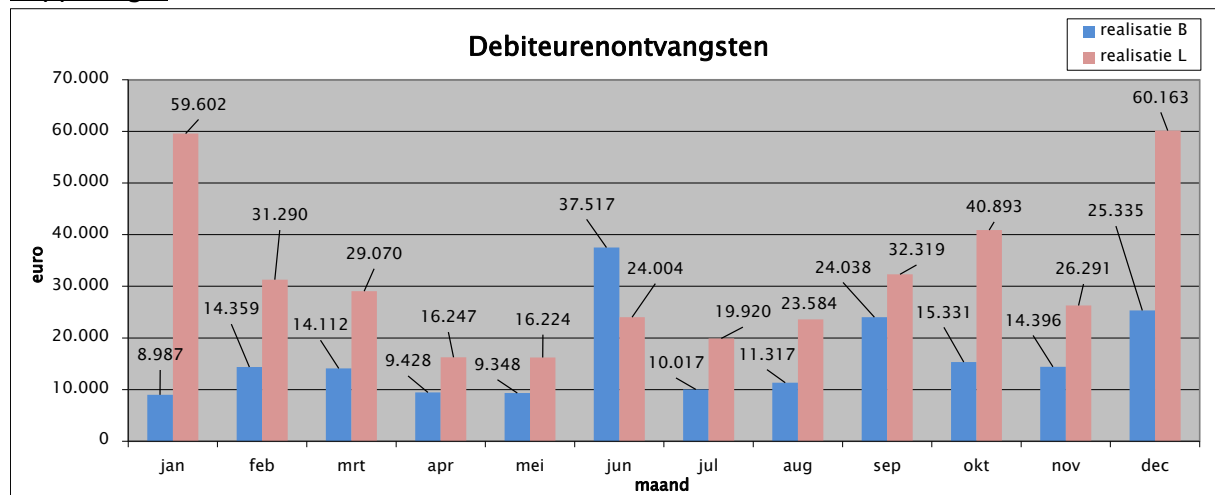
### Resultaat:

Ultimo 2025 totaal € 425.000 aan debiteurenontvangsten innen.

### Toelichting:

Ten onrechte genoten uitkering dient teruggevorderd te worden. Onder debiteurenontvangsten worden tevens de ontvangsten begrepen die de onderhoudsplichtige bijdraagt in de kosten van levensonderhoud van de cliënt (verhaal). Ook is hier de invordering van boetes bij inbegrepen. De invordering ten aanzien van de componenten krediethypotheken en verrekeningen is moeilijk te voorspellen. Deze componenten zijn dan ook niet opgenomen in de doelstelling van deze activiteit.

### Rapportage:



Totaal debiteurenontvangsten tot en met december 2025: € 573.789,73 (135,01 % van € 425.000). De extra ontvangsten worden vooral veroorzaakt door het terugvorderen van de teveel betaalde energietoeslag.

## Wat heeft het gekost?

beperken van de instroom bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025			saldo*
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
<b>lasten</b>					
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedragend	50.000	11.000	21.000	36.300	-15.300
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	19.451	15.000	19.000	11.380	7.620
Bbz uitbestede apparaatskosten	32.997	60.000	53.000	52.356	644
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	53.721	22.000	33.000	19.271	13.729
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	-11.609	11.000	6.000	-2.121	8.121
Bbz starters uitk. levensond. om niet	14.929	51.000	33.000	37.881	-4.881
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	7.412	8.000	15.000	11.490	3.510
Periodieke uitkeringen PW	27.315.020	27.034.922	28.893.350	29.192.518	-299.168
Periodieke uitkeringen IOAW	621.201	800.000	615.000	571.299	43.701
Periodieke uitkeringen IOAZ	217.646	191.000	180.000	168.970	11.030
Loonkostensubsidie	1.908.496	1.425.000	1.995.000	1.719.035	275.965
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	37.849	50.000	50.000	5.129	44.871
Salarissen en sociale lasten	2.782.766	3.310.515	2.897.107	2.714.498	182.610
<b>totaal lasten</b>	<b>33.049.877</b>	<b>32.989.437</b>	<b>34.810.458</b>	<b>34.538.006</b>	<b>272.452</b>
<b>baten</b>					
Debiteurenontvangsten Bbz	11.447	17.000	17.000	16.691	309
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderzoekskosten	19.451	15.000	19.000	11.380	7.620
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten Bbz	38.553	-6.000	4.000	19.609	-15.609
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	32.997	60.000	53.000	52.356	644
Debiteurenontvangsten Pw	600.150	320.000	416.000	619.354	-203.354
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakosten	28.827.311	27.346.594	27.906.446	29.762.378	-1.855.932
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	699.354	1.876.328	3.447.904	1.336.611	2.111.293
Bijdrage gemeente overige kosten	37.849	50.000	50.000	5.129	44.871
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	2.782.766	3.310.515	2.897.107	2.714.498	182.610
<b>totaal baten</b>	<b>33.049.877</b>	<b>32.989.437</b>	<b>34.810.458</b>	<b>34.538.006</b>	<b>272.452</b>
<b>saldo programma</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen, inclusief een toelichting op afwijkingen, treft u aan in hoofdstuk 2.1 Overzicht van baten en lasten.

### 1.1.3 Armoedebestrijding

## Armoedebestrijding 1: Bevorderen van de financiële kracht

#### Doel:

Het in een zo vroeg mogelijk stadium onderkennen van mogelijke financiële problemen. De vragenlijst Mesis, een screeningsinstrument voor schuldhulpverlening, wordt ingezet aan de poort.

#### Resultaat:

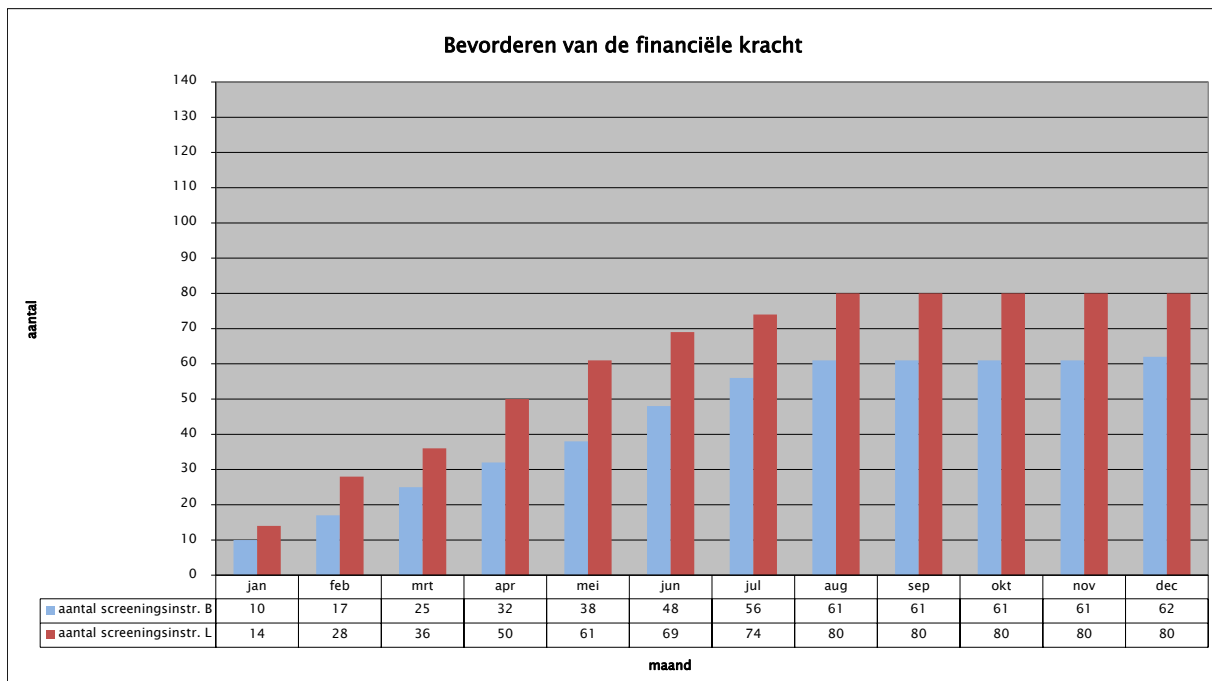
Alle signalen (ongeacht of de uitkeringsaanvraag leidt tot een toekenning) worden met toestemming van een klant doorgegeven aan het maatschappelijk werk. Bij het maatschappelijk werk wordt bepaald of ondersteuning nodig is.

#### Toelichting:

In een grafiek worden het aantal signalen getoond waarbij geconstateerd is dat mogelijk een risico is op (het ontstaan van) problematische schulden.

#### Rapportage:

Vanaf augustus worden er geen signalen overgedragen. Als gevolg van een wetwijziging moeten cliënten zelf toestemming geven om hun gegevens over te dragen. Cliënten maken geen gebruik van deze optie. Er is een project gestart om een andere werkwijze te onderzoeken zodat het gewenste resultaat bereikt kan worden.



## Armoedebestrijding 2: Voorzieningenwijzer

### Doel:

Het instrument voorzieningenwijzer heeft als doel om burgers inzicht te geven in hun financiële situatie en hulp te bieden bij het aanvragen van regelingen/voorzieningen waar ze recht op hebben.

De voorzieningenwijzer:

- Wordt aangeboden aan de burgers die een PW-uitkering en/of gemeentelijke regelingen aanvragen;
- Wordt aangeboden aan de klanten met een werkfitheid van 0 en 1-30 groep als onderdeel van hulp op maat;
- Wordt aangeboden aan de burgers (ook zonder uitkering) die zich melden bij ISD BOL voor een adviesgesprek;
- Wordt aangeboden aan huurders van Wonen Zuid, Wonen Limburg en Heem wonen.
- Wordt aangeboden aan diverse klanten van netwerkpartners die actief benaderd zijn vanuit het inmiddels afgeronde project voorzieningenwijzer 2.0.

### Resultaat:

- Het voeren van 100 adviesgesprekken per jaar voor gemeente Brunssum en Landgraaf samen.
- Betere benutting armoedeverorzieningen.

### Toelichting:

De voorzieningenwijzer helpt bij het kiezen en aanvragen van allerlei voorzieningen die in belangrijke mate de koopkracht kunnen verbeteren. Daarmee verminderen ook risico's van huurachterstanden, armoede en problematische schulden. De Voorzieningenwijzer ziet in grote lijnen op toeslagen, inkomstenbelasting en gemeentelijke minimaregelingen.

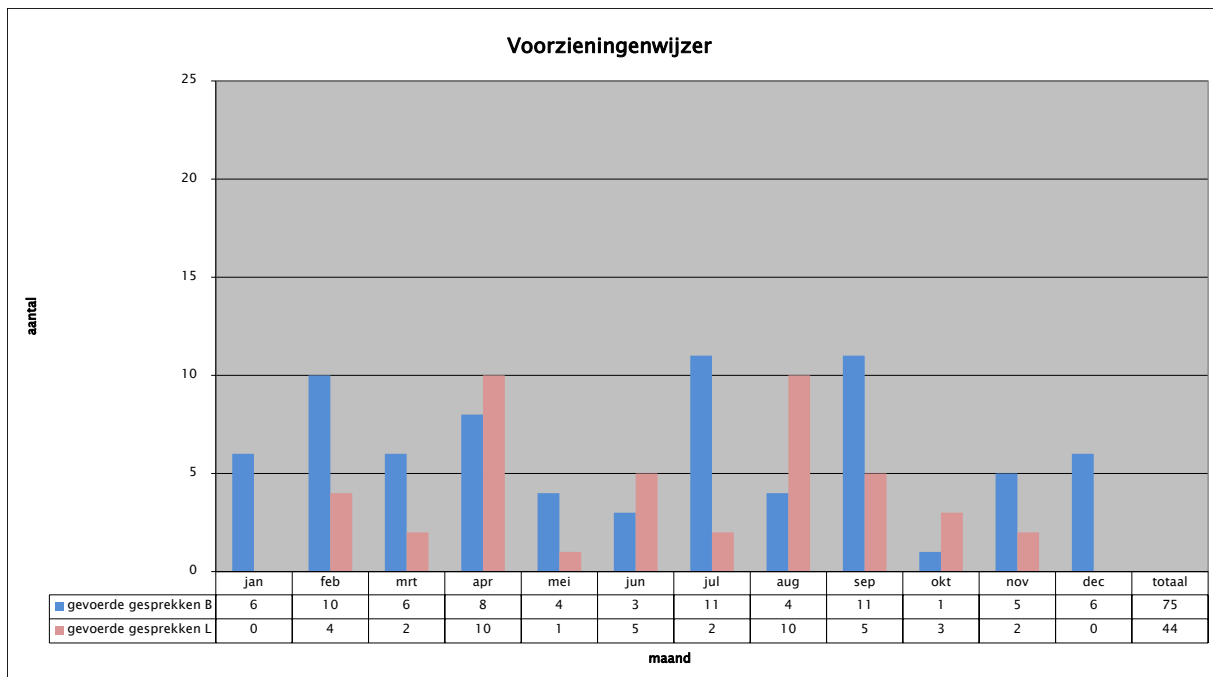
### Rapportage:

In 2025 was er een grote vraag naar gesprekken met de Voorzieningenwijzer. We merken dat de Voorzieningenwijzer inmiddels meer naamsbekendheid heeft gekregen onder onze partners. Zowel inwoners als ketenpartners weten ons daardoor beter en sneller te vinden.

Deze toegenomen zichtbaarheid is mede het resultaat van de acties en presentaties die in 2024 zijn verzorgd voor lokale ketenpartners.

In september en oktober 2025 trok daarnaast een campertour van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid door twee Parkstadgemeenten, waaronder de gemeente Brunssum. Deze campertour vond plaats in het kader van de campagne *'Laat geen geld liggen'*. Vrijwilligers van Geldfit verwezen inwoners tijdens deze tour door naar de betreffende gemeenten voor een gesprek met de Voorzieningenwijzer. Voor de gemeente Brunssum werden deze gesprekken uitgevoerd door ISD BOL.

Toen het aantal gevoerde gesprekken de grens van 100 naderde, zijn beide gemeenten en de betrokken woningstichtingen geïnformeerd en is hun akkoord gevraagd om de gesprekken voort te zetten.



Er is geen aanwijsbare reden voor de verschillen in aantallen tussen de gemeente Landgraaf en Brunssum.

## Armoedebestrijding 3: Vroegsignalering Wgs

### Doel:

Inwoners van de gemeenten Brunssum en Landgraaf die schulden hebben in een zo vroeg mogelijk stadium wijzen op de mogelijkheden van schuldhulpverlening om te voorkomen dat zij in een problematische schuldensituatie terecht komen.

### Resultaat:

Administratieve ontzorging gemeentelijke schuldhulpverlening in het kader van de vroegsignalering Wgs.

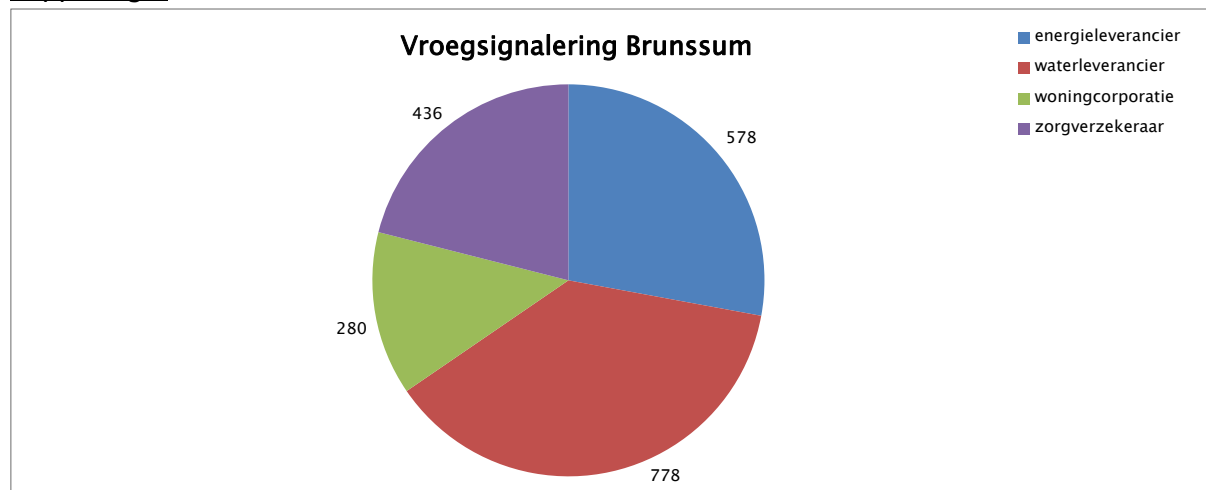
### Toelichting:

Veelal melden burgers met financiële problemen zich niet of (veel) te laat bij instanties voor schuldhulpverlening (CMWW en Welsun). Enerzijds gaat een directe bemoeienis vanuit de gemeente in tegen de gedachte van zelfredzaamheid en anderzijds dient voorkomen te worden dat beperkte schulden gaan uitmonden in problematische schulden, waarbij de kans om tot een oplossing te komen klein is. Het is dus van belang om op het juiste moment te ontdekken of schulden problematisch dreigen te worden.

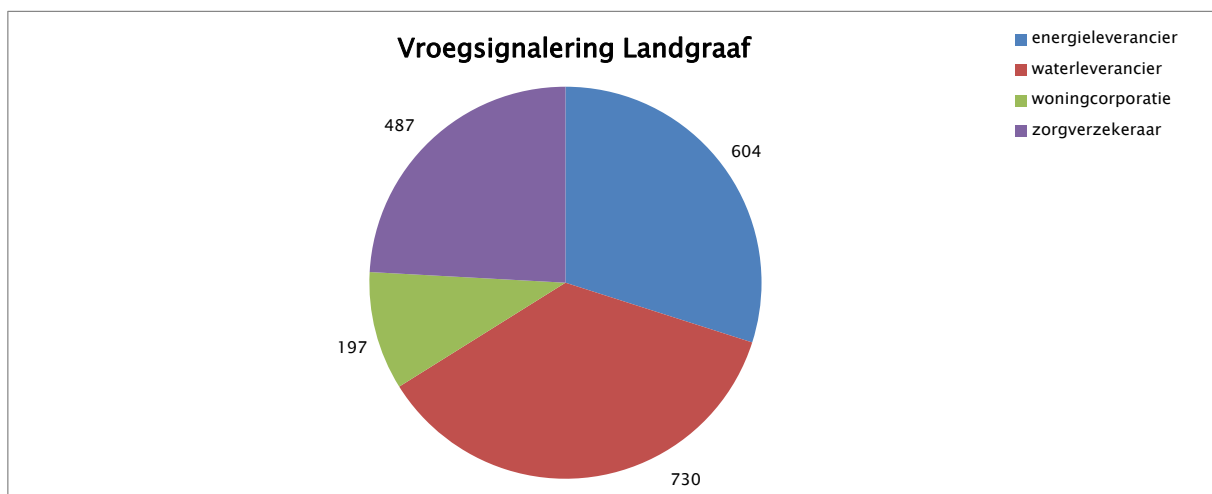
Door middel van de applicatie RIS maken diverse schuldeisers (energieleveranciers, woningcorporaties, zorgverzekeraars en waterleveranciers) melding van betalingsachterstanden. In het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) wijst ISD BOL inwoners op de mogelijkheden van schuldhulpverlening door CMWW en Welsun als er sprake is van betalingsachterstanden. Deze administratieve taken verricht ISD BOL als voorportaal van de gemeentelijke schuldhulpverlening in het kader van de vroegsignalering.

Op basis van deze meldingen wijst ISD BOL de desbetreffende inwoners op de mogelijkheden van schuldhulpverlening en ontzorgt daarmee administratief de gemeentelijke schuldhulpverlening. Meldingen van meervoudige en/of problematische schulden worden direct doorgezet naar CMWW en Welsun. De daadwerkelijke schuldhulpverlening berust bij CMWW en Welsun.

### Rapportage:



<b>Brunssum</b>													
<b>melder</b>	<b>jan</b>	<b>feb</b>	<b>mrt</b>	<b>apr</b>	<b>mei</b>	<b>jun</b>	<b>jul</b>	<b>aug</b>	<b>sep</b>	<b>okt</b>	<b>nov</b>	<b>dec</b>	<b>totaal</b>
bewoner is al bekend										12			12
E-mail	38	38	33	30	41	16	7	61	9	40	31	19	363
geen actie: uitsluitingsgrond BRP	9	22	5	23	28	22	11	26	25	20	16	36	243
huisbezoek	49	51	44	51	46	47	47	53	46	32	29	42	537
huisbezoek, crisis		2					1						3
hulpaanbod geaccepteerd nav mail								1					1
hulpaanbod niet geaccepteerd nav mail								8					8
laatste melding energie / water	15	14	14	22	18	20	19	31	17	18	10	10	208
niet oppakken / geen actie	9	12	4	5	20	30	17	28	47	29	32	26	259
postcard energie	1		3		2						1		7
postcard huur					1				1			2	4
postcard water	8	2	7	2	9	3		3	4		1	4	43
postcard zorg	7	2	4		3		3	3	4	1	6	4	37
telefonisch	19	27	15	27	27	21	25	29	30	30	24	30	304
niet ingedeeld	3	2		9	4	9	5		6	4	1		43
<b>totaal</b>	<b>158</b>	<b>172</b>	<b>129</b>	<b>169</b>	<b>199</b>	<b>168</b>	<b>135</b>	<b>243</b>	<b>189</b>	<b>186</b>	<b>151</b>	<b>173</b>	<b>2.072</b>



<b>Landgraaf</b>													
<b>melder</b>	<b>jan</b>	<b>feb</b>	<b>mrt</b>	<b>apr</b>	<b>mei</b>	<b>jun</b>	<b>jul</b>	<b>aug</b>	<b>sep</b>	<b>okt</b>	<b>nov</b>	<b>dec</b>	<b>totaal</b>
E-mail			33	48	49	22	2	51	9	27	54	25	320
bewoner is al bekend		3		3	10	6	6	3	5			2	38
geen actie: melding is onterecht													0
geen actie: uitsluitingsgrond BRP	8	22	5	21	30	22	9	22	28	19	16	15	217
huisbezoek	39	35	32	32	33	23	26	31	33	50	47	32	413
huisbezoek: crisis	4		1						1	1	1	1	9
laatste melding energie / water	20	17	24	16	26	19	16	12	25	18	7	13	213
niet oppakken							9					16	25
niet oppakken / geen actie	25	21	8	20	20	29	14	22	28	18	2		207
postcard energie	31	17	11				1			1			61
postcard huur	3		2				1			1	1		8
postcard water	53	40	1	6	9	1	1	3		2	2		118
postcard zorg	30	22	6	2	2	6			1		1	5	75
telefonisch			15	30	30	30	27	30	30	30	25	30	277
niet ingedeeld	9	1	3	3	6	5	3		5	2			37
<b>totaal</b>	<b>222</b>	<b>178</b>	<b>141</b>	<b>181</b>	<b>215</b>	<b>163</b>	<b>115</b>	<b>174</b>	<b>165</b>	<b>169</b>	<b>156</b>	<b>139</b>	<b>2.018</b>

## Verklarende woordenlijst:

### *E-mail*

Er wordt een mail verzonden waarin hulp wordt geboden. Indien iemand hulp wilt, kunnen zij eenvoudig reageren en hun telefoonnummer achterlaten. Vervolgens neemt maatschappelijk werk contact op.

### *Geen actie, uitsluitingsgrond BRP*

Opgegeven BRP-gegevens komen niet overeen met registratie BRP (persoon is overleden, adres is gewijzigd, geboortedatum komt niet overeen etc.)

### *Bewoner is al bekend*

Bewoner is al bekend bij maatschappelijk werk.

### *Huisbezoek*

Er is sprake van meervoudige en/of problematische schulden in een huishouden. De melding wordt doorgezet naar maatschappelijk werk. Zij zullen de benodigde acties uitzetten om in contact te komen en hulp te bieden.

### *Laatste melding energie/water*

Er is sprake van een afsluiting van energie of water. Dit wordt door de signaalpartner gemarkeerd als een crisismelding. Deze meldingen worden direct doorgezet naar maatschappelijk werk. Zij zetten binnen 72 uur de benodigde acties uit om in contact te komen en hulp te bieden.

### *Niet oppakken/ geen actie*

Er wordt geen actie uitgezet, omdat het bedrag van de betalingsachterstand afloopt ten opzichte van de vorige maand.

### *Postcard*

Door ISD BOL worden postcards verzonden. Hiermee wordt geattendeerd op de mogelijkheden van schuldhelpverlening en hierop staan de contactgegevens van maatschappelijk werk vermeld.

### *Telefonisch*

Door ISD BOL wordt contact opgenomen. Tijdens het telefoongesprek wordt kort uitleg gegeven en hulp geboden. Indien iemand het hulpaanbod accepteert, wordt dit overgedragen aan maatschappelijk werk. Zij nemen vervolgens contact op. Tijdens het telefoongesprek wordt ook de Voorzieningswijzer aangeboden.

## Wat heeft het gekost?

maatschappelijke participatie bedragen in Euro	2024	2025			saldo*
	werkelijk	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
<b>lasten</b>					
Medische keuringen	1.053	2.000	1.000	4.514	-3.514
Directe levensbehoeften (a)	81.315	63.000	203.000	178.128	24.872
Voorzieningen voor het huishouden (b)	714	6.000	0	1.093	-1.093
Kosten inrichting/huisraad (c)	36.888	54.000	5.000	4.016	984
Inrichtingskosten statushouders (c)	8.599	2.000	20.000	24.151	-4.151
Overige voorzieningen voor wonen (c)	49.649	59.000	56.000	47.655	8.345
Peuteropvang (d)	2.388	4.000	4.000	1.462	2.538
Overige voorzieningen voor opvang (d)	4.172	4.000	5.000	3.756	1.244
Vervoerskst en overige kosten maatschappelijke zorg (e)	29.275	23.000	33.000	42.394	-9.394
Rechtsbijstand (f)	77.360	74.000	80.000	80.691	-691
Overige kosten financiële transacties (f)	5.080	7.000	2.000	2.213	-213
Medische dienstverlening (h)	8.145	8.000	10.000	11.312	-1.312
Individuele inkomstenstoeslag (k)	478.394	462.000	490.000	522.770	-32.770
Maatschappelijke participatie (j)	324.545	350.000	370.000	355.500	14.500
Bewindvoering (e)	1.339.701	1.370.000	1.405.000	1.394.155	10.845
Budgetbeheer (e)	11.866	9.000	7.000	10.153	-3.153
VGZ-bijdrage (m)	141.470	178.139	155.000	133.920	21.080
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	44.077	38.000	2.000	1.836	164
Minima-effectrapportage	0	0	0	0	0
Klanttevredenheidsonderzoek	4.908	1.068	4.603	4.523	79
Salarissen en sociale lasten	243.605	302.754	258.960	240.904	18.057
<b>totaal lasten</b>	<b>2.893.204</b>	<b>3.016.961</b>	<b>3.111.563</b>	<b>3.065.146</b>	<b>46.417</b>
<b>batens</b>					
Bijdrage gemeente programmakosten	2.571.560	2.629.139	2.773.000	2.752.301	20.699
Debiteurenontvangsten	73.132	84.000	75.000	67.418	7.582
Bijdrage minima-effectrapportage	0	0	0	0	0
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek	4.908	1.068	4.603	4.523	79
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	243.605	302.754	258.960	240.904	18.057
<b>totaal baten</b>	<b>2.893.204</b>	<b>3.016.961</b>	<b>3.111.563</b>	<b>3.065.146</b>	<b>46.417</b>
<b>saldo programma</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen, inclusief een toelichting op afwijkingen, treft u aan in hoofdstuk 2.1 Overzicht van baten en lasten.

## 1.1.4 Bedrijfsvoering

### Overzicht van de kosten van overhead

Conform het BBV dient inzicht gegeven te worden in de totale kosten van overhead. Van bovenstaande tabel zijn dit alle kosten van bedrijfsvoering met uitzondering van de kosten van de accountant, onvoorzien, kapitaallasten en het renteresultaat.

Overzicht overhead bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025		
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
<b>Lasten</b>				
Salariskosten	2.409.187	2.563.916	2.458.057	2.449.600
Overige personeelskosten	290.257	239.440	329.037	318.512
Inhuur en uitzendkrachten	50.963	131.898	103.672	88.297
Huisvestings- en kantoorkosten	838.150	786.784	818.455	812.552
Automatisering	1.347.460	1.164.582	1.270.398	1.290.381
Representatie	4.992	7.500	7.500	6.957
Communicatie en promotiekosten	4.189	10.000	10.000	2.688
Vakliteratuur	52.563	60.902	60.902	54.888
Advieskosten	192.842	68.509	70.324	60.355
Algemene kosten	61.171	48.556	59.937	71.692
<b>Totale lasten</b>	<b>5.251.774</b>	<b>5.082.086</b>	<b>5.188.281</b>	<b>5.155.921</b>
<b>Baten</b>				
Salarisbaten	233.663	50.055	40.532	111.196
Huisvestings- en kantoorkosten	78.866	76.375	76.375	76.375
Algemene kosten	23.610	20.000	20.000	31.938
Bijdrage gemeenten	4.928.774	5.014.205	4.893.806	4.769.984
<b>Totale baten</b>	<b>5.264.912</b>	<b>5.160.635</b>	<b>5.030.713</b>	<b>4.989.493</b>
<b>saldo overhead</b>	<b>13.139</b>	<b>78.549</b>	<b>-157.568</b>	<b>-166.428</b>

Een nadere uitsplitsing van het taakveld in de verschillende onderdelen, inclusief een toelichting op afwijkingen, treft u aan in hoofdstuk 2.1.8 Financiële verantwoording bedrijfsvoeringskosten

### Vennootschapsbelasting

De activiteiten van de GR ISD BOL zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Derhalve is er geen bedrag opgenomen voor de heffing van de vennootschapsbelasting.

Vennootschapsbelasting bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025		
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
Lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0

## Onvoorzien

De post 'onvoorzien' is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt voor de begroting in zijn geheel geraamd. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post 'onvoorzien' wordt opgenomen in de begroting. Er wordt echter niet verplicht gesteld wat de hoogte van deze post is. In 2025 heeft ISD BOL geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

Onvoorzien bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025		
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
Onvoorzien	963	25.000	0	0

## 1.1.5 Projecten

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de uitgevoerde projecten in 2025. Deze waren opgenomen in het Bedrijfsplan 2025. Het gaat om de volgende projecten:

- Project 1 Themacontrole partiële inkomsten in risicobranches
- Project 2 Van IB-signalen naar OIB-signalen
- Project 3 Structureel onderzoek naar de klanttevredenheid
- Project 4 E-innovatie neveninkomsten
- Project 5 Onderzoek naar nieuwe documentengenerator
- Project 6 Participatiewet in balans
- Project 7 Verkorte aanvraag levensonderhoud
- Project 8 Werkbeleving bij ISD BOL
- Project 9 Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
- Project 10 Onderzoek sociale bankcheck

### Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan

#### Project 1 Themacontrole partiële inkomsten in risicobranches

**Doel:** Het doel van een controle op partiële inkomsten is vast te stellen of de door de cliënt opgegeven inkomsten overeenkomen met de daadwerkelijk gewerkte uren.

**Beleidsveld:**

Bevorderen uitstroom

**Bron:**

MJBP 2023–2026

(Speerpunt: Beleid en uitvoering worden permanent langs de menselijke maat gelegd. Zie ook paragraaf 2.3 De menselijke maat en handhaven – pag. 14, Jaarlijkse themacontroles)

**Resultaat:**

Cliënten en werkgevers ervan doordringen dat de spelregels/wet- en regelgeving met betrekking tot parttime werken nageleefd moeten worden.

Daarnaast de samenwerking met de mensontwikkelbedrijven bevorderen door in voorkomend geval in gesprek te gaan met de cliënt en eventueel de werkgever over de vraag wat nodig is om de stap naar uitkeringsonafhankelijkheid te nemen.

**Gereed:**

31 december 2025

**Toelichting:**

Een controle op partiële inkomsten in risicobranches is om ervoor te zorgen dat bijstandsgerechtigden die deeltijdwerk verrichten, zoals op basis van een 0 urencontract, correct worden ondersteund en dat hun inkomsten op een rechtmatige manier worden aangevuld tot bijstandsniveau. Dit helpt om misbruik en oneigenlijk gebruik van bijstandsuitkeringen te voorkomen. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om in voorkomend

geval samen met de mensontwikkelbedrijven in gesprek te gaan met cliënten over hun arbeidscontracten en persoonlijke situaties, en om eventuele drempels voor volledige participatie in de arbeidsmarkt te identificeren en aan te pakken.

**Rapportage:**

De themacontrole partiële inkomsten in risicobranches is doorgeschoven naar 2026. Reden hiervan was het gebrek aan capaciteit. Een van de medewerkers bij het Team Bijzonder Onderzoek is per 1 april 2025 met vervroegd pensioen gegaan en het was niet gelukt de vacature meteen in te vullen. Per 1 november is een nieuwe sociaal rechercheur begonnen.

## Project 2 Van IB-signalen naar OIB-signalen

### Doel:

Het volledig geautomatiseerd controleren (met een maximale foutmarge van € 5,-) van door de klant doorgegeven (flexibele) inkomsten uit arbeid.

### Beleidsveld:

Bevorderen uitstroom

### Bron:

MJBP 2023–2026

(Speerpunt: Ontzorgen uitvoering sociaal domein met expertise ISD BOL op het gebied van automatisering en administratie. Zie ook paragraaf 2.4 Administratieve taken en ontzorgen – pag. 14 Interne processen)

### Resultaat:

Alle klanten die inkomsten uit arbeid hebben geven dit (digitaal) door aan ISD BOL. Op basis van de aangeleverde gegevens worden de inkomsten (al dan niet automatisch) gekort op de bijstandsuitkering.

De controle op ‘nieuwe’ inkomsten vindt momenteel plaats via de IB-signalen van het Inlichtingenbureau. Die controle vindt nog handmatig plaats.

Via dit project zal die controle geautomatiseerd plaats gaan vinden op basis van de OIB-signalen (ondersteuning inkomstenverrekening bijstand) van het Inlichtingenbureau. Deze signalen geven – op dit moment nog achteraf (2 tot 3 maanden) – de juiste informatie over de netto te korten inkomsten.

### Gereed:

31 december 2025

### Toelichting:

In 2024 hebben wij een start gemaakt met dit project maar dit heeft vertraging opgelopen. Het geautomatiseerd controleren lukt inmiddels maar we zijn nog niet zover dat de IB-signalen volledig vervangen kunnen worden door de OIB-signalen.

Iedere maand worden de IB-signalen van het Inlichtingenbureau handmatig verwerkt. Het betreft signalen van nieuwe inkomsten. Van ieder signaal moet gecontroleerd worden of de inkomsten reeds bekend zijn bij ISD BOL. Het IB-signaal geeft alleen aan dat er inkomsten zijn maar niet de juiste hoogte van die inkomsten.

Het OIB-signaal geeft daarentegen wel de juiste hoogte aan van de ontvangen netto-inkomsten. Daarmee kunnen de inkomsten uit het OIB-signaal direct vergeleken worden met het gekorte bedrag van de betreffende maand in de suite. Bij een foutmarge van > € 5,- wordt automatisch een mutatieproces opgestart. Op basis van dat mutatieproces moet een controle plaatsvinden op de al dan niet doorgegeven inkomsten uit arbeid.

**Rapportage:**

Het geautomatiseerd controleren blijkt complexer dan vooraf verwacht. We zijn nog niet zover dat de IB-signalen volledig kunnen worden vervangen door de OIB-signalen. Momenteel zijn we nog bezig met het analyseren van de binnenkomende OIB-signalen.

Het OIB-signaal geeft de hoogte van de ontvangen netto-inkomsten weer. Hierdoor kunnen deze inkomsten direct worden vergeleken met het gekorte bedrag van de betreffende maand in de suite.

De foutmarge is verhoogd naar > €25,-. Wanneer het verschil groter is dan €25,- wordt automatisch een mutatieproces gestart. Op basis van dit mutatieproces moet vervolgens worden gecontroleerd of inkomsten uit arbeid wel of niet correct zijn doorgegeven.

## Project 3 Structureel onderzoek naar de klanttevredenheid

### Doel:

Structureel inzicht krijgen in de ervaringen van klanten over de ondersteuning die zij ontvangen (hebben) en de dienstverlening daar waar nodig verbeteren.

### Beleidsveld:

Bedrijfsvoering

### Bron:

DB besluit 'Klanttevredenheidsonderzoek'

### Resultaat:

Er vindt structureel onderzoek plaats naar de tevredenheid van klanten over de dienstverlening van ISD BOL, het Mens Ontwikkel Bedrijf Landgraaf en Betere Buren. De resultaten van dit onderzoek en de eventuele verbetermaatregelen worden gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur van ISD BOL.

### Gereed:

31 december 2025

### Toelichting:

Eerder werd één keer per twee jaar een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. In de afgelopen jaren werd dit onderzoek gedaan door een extern bureau. Naar aanleiding van de steeds meer tegenvallende respons op de voorgaande onderzoeken heeft het Dagelijks Bestuur van ISD BOL verzocht om te onderzoeken of ISD BOL zelf een klanttevredenheidsonderzoek kan ontwikkelen voor ISD BOL, Betere Buren en het Mens Ontwikkel Bedrijf Landgraaf.

In 2024 werd gedurende het hele jaar een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd door middel van verschillende manieren:

- Aan de reeds bestaande e-formulieren werden aan het eind van ieder formulier 3 stellingen toegevoegd om de mening van klanten over het e-formulier op te vragen.
- Bij de balie van ISD BOL in Brunssum werd een feedbackzuil geplaatst.
- Voor het Mens Ontwikkel Bedrijf Landgraaf en Betere Buren werd een e-formulier ontwikkeld waarmee zij de mening van klanten over de begeleiding op kunnen vragen.

Naar aanleiding van de evaluatie uit 2024 zal 2025 gebruikt worden om het klanttevredenheidsonderzoek structureel in te bedden in de bedrijfsvoering van ISD BOL. We gebruiken 2025 tevens om de tevredenheid over het telefonisch contact met de klant nader te onderzoeken.

### Rapportage:

In mei/juni van 2025 werd ook feedbackzuil geplaatst bij het Mens Ontwikkel Bedrijf Landgraaf en Betere Buren, als pilot voor een periode van zes maanden. Tijdens de evaluatie begin 2026 wordt besloten of dit wordt voortgezet.

## Project 4 E-innovatie neveninkomsten

### Doel:

Het volledig geautomatiseerd verrekenen (met een beperkte foutmarge) van door de cliënt doorgegeven (flexibele) inkomsten uit arbeid.

### Beleidsveld:

Bevorderen uitstroom

### Bron:

MJBP 2023–2026

(Speerpunt: Ontzorgen uitvoering sociaal domein met expertise ISD BOL op het gebied van automatisering en administratie. Zie ook paragraaf 2.4 Administratieve taken en ontzorgen – pag. 14 Interne processen)

### Resultaat:

Alle cliënten die inkomsten uit arbeid hebben geven dit digitaal door aan ISD BOL. Op basis van de aangeleverde gegevens worden de inkomsten automatisch gekort op de bijstandsuitkering.

Ieder kwartaal dan wel half jaar wordt een controle op juistheid uitgevoerd en te weinig genoten uitkering alsnog uitbetaald en te veel genoten uitkering alsnog verrekend.

### Gereed:

31 december 2025

### Toelichting:

Op 10 september 2024 is formeel het systeem met betrekking tot het automatisch verrekenen van flexibele neveninkomsten in gebruik genomen. Dat gold alleen voor de klanten met maandinkomsten. Bij de wekelijkse of 4-wekelijkse inkomsten is dat nog niet gerealiseerd.

Eind 2024 zijn de zaken rondom de maandinkomsten behoorlijk aangepast omdat we het aantal klanten dat gebruik maakt van deze systematiek langzaam willen laten groeien. Dat betekent wederom dat we klanten hebben die we “los” kunnen laten maar ook klanten hebben die we nog enige tijd moeten begeleiden bij het invullen van het elektronisch inkomstenformulier. Dit heeft ertoe geleid dat de (4) wekelijkse inkomsten nog niet zijn opgenomen in deze systematiek. Dat zal in 2025 zijn beslag gaan krijgen.

### Rapportage:

De techniek rondom het automatisch kunnen verrekenen van de 4-wekelijkse inkomsten is in 2025 afgerond. Deze mogelijkheid is nog niet in productie genomen omdat de keuze is gemaakt eerst alle klanten met maandinkomsten gebruik te laten maken van deze nieuwe . Maandelijks worden een aantal klanten uitgenodigd om een en verrekeningsmethodiekander uit te leggen. De verwachting is dat we in 2026 hiermee gaan starten.

## Project 5 Onderzoek naar nieuwe documentengenerator

### Doel:

Het doel van een documentgenerator is om het proces van het creëren van documenten te automatiseren en te stroomlijnen.

### Beleidsveld:

Informatie- en Communicatietechnologie (ICT)

### Bron:

MJBP 2023–2026

(Speerpunt: Ontzorgen uitvoering sociaal domein met expertise ISD BOL op het gebied van automatisering en administratie.

### Resultaat:

Een systeem wat zorgt voor uniforme documenten die voldoen aan de huisstijl en kwaliteitsnormen van de organisatie.

Naast het uniformeren van alle documenten zijn de volgende voordelen te behalen:

- Het bespaart tijd door repetitieve taken te automatiseren, waardoor medewerkers zich kunnen concentreren op belangrijkere taken.
- Vermindert de kans op menselijke fouten door gebruik te maken van vooraf gedefinieerde sjablonen en gegevens.
- Documenten kunnen eenvoudig worden aangepast aan specifieke behoeften of situaties.

### Gereed:

31 december 2025

### Toelichting:

Momenteel gebruikt ISD BOL Liaan Texpert voor het maken van documenten in de uitvoering. Liaan Texpert is een verouderd systeem en wordt niet meer technisch ondersteund en/of onderhouden door de leverancier. Dat maakt dat deze applicatie niet meer 'van deze tijd' is.

ISD BOL gaat onderzoeken welke documentengenerator het best past binnen de technische architectuur van ISD BOL.

Deze nieuwe documentengenerator zal organisatie breed ingezet moeten kunnen worden voor ISD BOL en in de ondersteuning van de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven.

### Rapportage:

Begin 2025 zijn een aantal mogelijke partijen benaderd die een documentengenerator aanbieden. Zij hebben aan de projectgroep van ISD BOL een demo gegeven en een offerte uitgebracht. Naar aanleiding hiervan heeft het MT van ISD BOL vervolgens in maart 2025 besloten om de documentengenerator van Xential aan te schaffen. De technische implementatie van Xential is inmiddels afgerond. Momenteel wordt gewerkt aan het bouwen van alle sjablonen in de nieuwe documentengenerator.

## Project 6 Participatiewet in balans

### Doel:

De Participatiewet is er om een toereikend en voorspelbaar bestaansminimum te garanderen, de armoede te bestrijden en in de dienstverlening de menselijke maat te kunnen hanteren. De wet doet dat op dit moment onvoldoende. De huidige Participatiewet is te complex en gaat onvoldoende uit van vertrouwen. Dit leidt voor inwoners te vaak tot stress en angst voor vergissingen, terugvorderingen en schulden. Er behoeft een verbetering als het gaat om inkomensondersteuning en passende ondersteuning bij participatie.

### Beleidsveld:

Inkomens en re-integratiebeleid

### Bron:

Wetsvoorstel PW in balans

### Resultaat:

Om te kunnen zorgen voor bestaanszekerheid voor iedereen is, naast een aantal wetswijzigingen, een cultuuromslag én een ander mensbeeld nodig: van denken in systemen naar wat mensen nodig hebben en werken vanuit vertrouwen.

### Gereed:

31 december 2026

### Toelichting:

De huidige Participatiewet is uit balans:

- Wet en systeem van sociale zekerheid is te complex
- Gaat onvoldoende uit van vertrouwen in burgers/disproportioneel sanctieregime
- Inkomens- en participatieondersteuning behoeven verbetering

Om de Participatiewet weer terug in balans te krijgen en te laten werken volgens de bedoeling van menselijke maat, vertrouwen en eenvoud, is er een programmaplan opgesteld dat in drie sporen gezamenlijk en in verhouding met elkaar naar dat doel werkt:

### Spoor 1

Ruim twintig maatregelen die op korte termijn de regels en ondersteuning van de Participatiewet beter laten aansluiten op de mogelijkheden en omstandigheden van de mensen voor wie ze bedoeld zijn.

- De wijzigingen, o.a.:
  - Uitbreiding ontheffingsmogelijkheden;
  - Normbedrag bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren;
  - Herziening maatregelenbeleid;
  - Harmonisatie inkomstenvrijlating;
  - Aanpassing transactiesysteem;
  - Aanpassing vermogensvaststelling;
  - Bijstand met terugwerkende kracht;

- Giften: bijstandsgerechtigden mogen per jaar een gift ontvangen van 1200 euro;
- Vereenvoudigen van de aanvraagprocedure voor de bijstand;
- Bijstand met terugwerkende kracht (maximaal drie maanden) etc.

### **Spoor 2**

De fundamentele herziening van het stelsel op lange termijn. (Menselijke maat en vertrouwen).

### **Spoor 3**

Versterken van vakkundigheid in (de verandering naar) de herziene Participatiewet. (Cultuuromslag).

De verwachting is dat niet eerder dan 1 juli 2025 (een deel van) de maatregelen uit spoor 1 in werking zullen treden. De complexere maatregelen waarvoor we afhankelijk zijn van leveranciers waaronder Centric kunnen en zullen niet eerder in werking treden dan pas per 1 januari 2026.

Doel van het project is:

- Stapsgewijs invoeren en omzetten van de wijzigingen in spoor 1, 2 en 3;
- De verbinding leggen tussen de sporen en andere wetgeving w.o. het handhavingsbeleid
- Onder de aandacht brengen van alle wijzigingen/bekendheid bij de consulenten;
- Aanpak cultuuromslag en nieuwe/andere werkwijze medewerkers;
- Bijdrage leveren aan de (beleids)afstemming binnen Parkstad.

### **Rapportage:**

Spoor 1 treedt gefaseerd in werking. Fase 1 is op 1 januari 2026 in werking getreden. In 2025 hebben we alle voorbereidingen getroffen om de wijzigingen van deze eerste fase tijdig te implementeren, en dit is ook succesvol gerealiseerd.

Middels een DB-besluit is besloten om de verkorte aanvraag (kan-bepaling) in het eerste kwartaal van 2026 te implementeren.

Fase 2 (het gedoogjaar) en fase 3 zullen vervolgens op 1 januari 2027 in werking treden.

## Project 7 Verkorte aanvraag levensonderhoud

### Doel:

Optimaliseren van onze dienstverlening.

### Beleidsveld:

Bedrijfsvoering

### Bron:

MJBP 2023–2026

(Speerpunt: Ontzorgen uitvoering sociaal domein met expertise ISD BOL op het gebied van automatisering en administratie. Zie ook paragraaf 2.4 Administratieve taken en ontzorgen – pag. 14 Interne processen)

### Resultaat:

De verkorte aanvraag levensonderhoud is gedigitaliseerd en geautomatiseerd.

### Gereed:

31 december 2025

### Toelichting:

In het jaar 2020 zijn al belangrijke stappen gezet om de aanvraag levensonderhoud te digitaliseren én geautomatiseerd af te handelen. Iedere stap in dit proces moet met grote zorgvuldigheid worden genomen, in het belang van de cliënt en van ISD BOL.

Uiteindelijk is het gelukt op basis van de zogenaamde “rules” de aanvraag levensonderhoud volledig te automatiseren.

Voortschrijdend inzicht heeft ons echter ervan overtuigd dat het toekennen van een aanvraag levensonderhoud alleen op basis van “rules” niet zonder (financieel) risico is.

In 2024 is ISD BOL daarom gestopt met het volledig automatisch toekennen van de aanvraag levensonderhoud en is overgestapt naar een semiautomatische toekenning.

Semiautomatisch houdt in dat de poortmedewerkers en het team bijzonder onderzoek in hun screenings geen bijzonderheden hebben aangetroffen die nader onderzocht moeten worden.

Het proces rondom deze semiautomatische toekenning in relatie tot de Wmebv (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer waarvan de ingangsdatum is uitgesteld naar 1-1-2026) heeft onze actuele aandacht. Nadat de noodzakelijke aanpassingen zijn gerealiseerd (naar verwachting Q1 2025) kan gestart worden met het ontwikkelen en implementeren van een digitale verkorte aanvraag levensonderhoud. Hiermee wordt invulling gegeven aan een van de onderdelen uit de Participatie in balans.

### Rapportage:

De implementatie van de verkorte aanvraag levensonderhoud is verschoven naar het eerste kwartaal 2026. De belangrijkste reden voor deze verschuiving is het feit dat de implementatie van Participatiewet in balans verschoven is van 1 juli 2025 naar 1 januari 2026.

De verkorte aanvraag levensonderhoud is een onderdeel van de PW in balans maar is een zogenaamde “kan-bepaling” en daarmee niet verplicht.

De (theoretische) ontwikkeling van de verkorte aanvraag levensonderhoud is wel in 2025 opgepakt samen met de sociale dienst van Súdwest-Fryslân. Súdwest-Fryslân heeft samen met Wolters-Kluwer de implementatie wel gerealiseerd. ISD BOL gaat hier nu gebruik van maken waardoor de implementatie voortvarend opgepakt kan worden.

## Project 8 Werkbeleving bij ISD BOL

### Doel:

Het in kaart brengen van de werkbeleving van de medewerkers van ISD BOL

### Beleidsveld:

Bedrijfsvoering

### Bron:

Beleid en uitvoering worden permanent langs de menselijke maat gelegd.

### Resultaat:

Helder krijgen hoe de medewerkers van ISD BOL hun werk beleven, welke thema's aandacht verdienen en op welke punten de organisatie kan verbeteren, rekening houdend met de 'klant centraal'.

### Gereed:

31-12-2025

### Toelichting:

De belangrijkste doelstelling van het onderzoek is het in kaart brengen van de werkbeleving van medewerkers van ISD BOL. Werkbeleving is de manier waarop iemand zijn of haar werk beleeft. Deze beleving uit zich onder andere in tevredenheid, betrokkenheid en plezier, maar ook in cynisme of ambassadeurschap. Geïnspireerde medewerkers zijn onmisbaar: hun houding en gedrag hebben een grote weerslag op de kwaliteit van de dienstverlening. Zij hebben immers meer plezier in hun werk, doen hun werk beter, zijn productiever en hebben meer oog voor de prestatie van de organisatie als geheel.

De werkbeleving wordt in kaart gebracht door medewerkers anoniem hun mening te laten geven over de eigen ervaringen met het werk. Zij worden op deze manier direct betrokken bij de organisatie. De resultaten van het werkbelevingsonderzoek geven inzicht in waar eventuele knelpunten zitten, waar het goed gaat, waar bedreigingen zitten, maar ook waar kansen voor verbetering liggen. Ze vormen het startpunt voor verandering.

### Rapportage:

In augustus/september 2025 heeft Flycatcher in opdracht van ISD BOL een werkbelevingsonderzoek uitgevoerd onder haar medewerkers. Dit is grotendeels een herhaling van een onderzoek dat in het najaar van 2019 is uitgevoerd, om zodoende tot een goed vergelijk te komen.

De medewerkers zijn significant meer tevreden over het werken bij ISD BOL dan in 2019. Het werken bij ISD BOL wordt gemiddeld met een 8,4 beoordeeld. Medewerkers zijn het meest positief over het leiderschap, zelfstandig werken en het huidige hybride werken.

Opvallend is dat bijna alle themascores significant hoger t.o.v. 2019 zijn dan de sector overheid en de Nederlandse werkende bevolking.

De belangrijkste aandachtspunten zijn uitdaging in het werk, ontwikkelmogelijkheden en communicatie. Deze drie thema's worden opgepakt in de gesprekscyclus in 2026.

## Project 9 Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

### Doel:

Het doel van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) is het optimaliseren en moderniseren van de (digitale) dienstverlening en specifiek het elektronisch verkeer (de communicatie) tussen de overheid en inwoners en bedrijven. Zo krijgen inwoners en bedrijven een betere rechtspositie in het digitale contact wat zij met de overheid hebben.

### Beleidsveld:

Bedrijfsvoering

### Bron:

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en Algemene wet bestuursrecht

### Resultaat:

Op 1 januari 2026 voldoen we aan de eisen van de Wmebv.

### Gereed:

31-12-2025

### Toelichting:

Op 9 mei 2023 heeft de Eerste kamer een wetsvoorstel aangenomen om de Algemene wet bestuursrecht te wijzigen in verband met de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Met de Wmebv krijgen inwoners en ondernemers het recht om officiële berichten elektronisch aan gemeenten en andere overheidsorganisaties te versturen, dus ook aan ISD BOL. Het gaat om berichten die bijvoorbeeld gaan over een aanvraag, melding, klacht, bezwaar of beroep. De Wmebv is een aanpassing op de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

De Wmebv kent 3 onderdelen:

1. het verzenden van officiële berichten door inwoners en ondernemers;
2. het ontvangen van formele berichten door bestuursorganen;
3. en invulling geven aan de zorgplicht om ondersteuning te bieden bij dienstverlening aan digitaal minder vaardige inwoners.

De wet wijzigt een aantal artikelen in de Awb. Het zorgplichtdeel van de wet is 1 januari 2024 ingegaan. De overige bepalingen uit de wet gaan in per 1 januari 2026.

### Rapportage:

Alle wijzigingen zijn doorgevoerd en voor ieder officieel bericht is er nu ook een mogelijkheid om dit bericht digitaal in te dienen. Hierbij is rekening gehouden met de eisen die de Wmebv hiervoor stelt. Daarnaast is er een aanwijzingsbesluit vastgesteld waarin alle digitale wegen zijn aangewezen. Hiermee is het project afgerond.

## Project 10 Onderzoek sociale bankcheck

### Doel:

Vermindering administratieve lastendruk voor burger en uitvoering.

### Beleidsveld:

Bedrijfsvoering

### Bron:

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en MJBP 2023–2026

(Speerpunt: Ontzorgen uitvoering sociaal domein met expertise ISD BOL op het gebied van automatisering en administratie. Zie ook paragraaf 2.4 Administratieve taken en ontzorgen – pag. 14 Interne processen)

### Resultaat:

Business–case omtrent de inzet van de ‘sociale bank check’.

### Gereed:

31–12–2025

### Toelichting:

Bij veel aanvragen spelen bankafschriften een belangrijke rol bij het toekenningsproces. Juist bij kwetsbare burgers zorgt stress ervoor dat ze lang niet altijd tijdig en/of juist kunnen voldoen aan het verzoek voor verstrekking van de bankafschriften en vormt dit een onnodige administratieve lastendruk.

In 2025 gaan we opnieuw onderzoeken of de ‘sociale bank check’ toegevoegde waarde heeft voor de inwoners en ISD BOL en zal de business–case hieromtrent ter besluitvorming voorgelegd worden aan het Dagelijks Bestuur.

### Rapportage:

Het onderzoek (business–case) of de sociale bankcheck toegevoegde waarde heeft voor de inwoners en ISD BOL is afgerond. Uit de business–case is gebleken dat dit inderdaad van toegevoegde waarde is en is een voornemen tot implementatie uitgesproken.

Alvorens echter definitief over te gaan tot implementatie van de sociale bankcheck is eerst een verplichte DPIA (Data Impact Data Protection Impact Assessment) uitgevoerd, om vooraf de privacyrisico's van gegevensverwerking in kaart te brengen.

De resultaten uit de DPIA en het advies van de functionaris gegevensbescherming ISD BOL zijn inmiddels bekend. De gevolgen voor de privacybescherming van onze klanten is dermate hoog dat voortzetting van de implementatie van de sociale bankcheck geen doorgang vindt.

## 1.2 De paragrafen

De paragrafen zijn bedoeld om een goed inzicht te geven in de financiële positie en het financiële beheer. Dit proberen we door onderwerpen die versnipperd in de jaarstukken staan te bundelen in een kort overzicht. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken. Voor de gemeenschappelijke regeling ISD BOL zijn de volgende paragrafen opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
2. Financiering;
3. Bedrijfsvoering;

De overige paragrafen die het BBV voorschrijft zijn niet van toepassing op ISD BOL.

## 1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft een indicatie in welke mate het vermogen van ISD BOL toereikend is om financiële risico's op te vangen. Het begrip weerstandsvermogen kent twee componenten: weerstandscapaciteit en risico's. De relatie tussen beide noemt men het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële risico's op te vangen om taken te kunnen voortzetten.

Op grond van art. 11 BBV bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Een inventarisatie van de risico's;
- Het beleid over weerstandscapaciteit en risico's.

### Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan het geheel van middelen en mogelijkheden waar ISD BOL over beschikt om niet geraamde kosten te dekken, die onverwacht substantieel zijn, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

Om onvoorziene uitgaven op te kunnen vangen werd in de primitieve begroting een post opgenomen van € 25.000. In het kader van de bezuinigingsvoorstellen 2025 is deze post in de bijgestelde begroting verlaagd naar €0,00. In 2025 heeft ISD BOL geen gebruik gemaakt van dit budget.

ISD BOL bouwt geen weerstandsvermogen op. De gemeenschappelijke regeling ISD BOL schrijft voor dat ISD BOL een eventuele tussentijdse onder- of overschrijding van de begroting bij de tussentijdse rapportages verrekent met de deelnemende gemeenten. Datzelfde geldt voor de jaarrekening, een positief of negatief resultaat wordt verrekend met de deelnemende gemeenten. Verrekening geschiedt op voorhand, voor de definitieve vaststelling. Hierdoor heeft ISD BOL geen eigen vermogen. Resultaat ten aanzien van het verloopsparen wordt gevormd in een voorziening. Dit is vastgelegd in de Financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet. Financiële risico's ten aanzien van de programmakosten worden afgedekt via het weerstandsvermogen van de twee deelnemende gemeenten. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenten om gevormde reserves en voorzieningen op peil te houden en indien nodig aan te passen.

### Risico's

Deze paragraaf geeft een overzicht van de belangrijkste risico's voor ISD BOL.

Op hoofdlijnen kunnen deze onderverdeeld worden in:

- a. Financiële risico's;
- b. Risico's in interne bedrijfsvoering.

## **Ad a. Financiële risico's**

### Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt in Nederland, vooral in Zuid-Limburg, kampt met uitdagingen. De werkloosheid neemt toe en het aantal gezinnen dat moet leven van een bijstandsuitkering stijgt in 2025. Ondanks een hoge arbeidsparticipatie blijft de arbeidsmarkt krap. De vergrijzing en maatschappelijke ambities vergroten de vraag naar personeel, terwijl de instroom van arbeidsfitte cliënten stagneert. Veel bijstandsccliënten hebben geen startkwalificatie, diploma's of de juiste diploma's, en kampen met financiële en gezondheidsproblemen. Voor onze ketenpartners (WSP en de mensontwikkelbedrijven) een enorme opgave. Aan ISD BOL de taak om in nauwe samenwerking met hen de maximale ondersteuning te bieden.

### **Wereldwijde onrust**

Oorlogen en politieke onrust in de wereld brengen veel onzekerheden met zich mee. Daarnaast zijn er andere dreigingen die wereldwijd de kop opsteken. Landen spioneren en mengen zich heimelijk in de politiek en economie van andere landen om hun invloed te vergroten en de eenheid van samenwerkingsverbanden zoals de EU en de NAVO te ondermijnen.

De snelle verspreiding van desinformatie en misleiding kan chaos veroorzaken, het vertrouwen in overheden ondermijnen en internationale samenwerking bemoeilijken. Cyberaanvallen en sabotage kunnen leiden tot verstoring van vitale infrastructuur zoals elektriciteitsnetten, internet en bankverkeer.

Het is van cruciaal belang dat Nederland zich bewust blijft van deze dreigingen en maatregelen neemt om de digitale infrastructuur te versterken. Alleen door proactief en alert te zijn, kunnen we de veiligheid en stabiliteit waarborgen.

### **Vluchtelingen uit Oekraïne**

Met de inval van Rusland in Oekraïne kwam een vluchtelingenstroom op gang. Het einde van de oorlog in Oekraïne is nog niet in zicht en de eerder opgevangen vluchtelingen maken nog steeds gebruik van hun toevluchtsoord in Nederland.

Per 31 december 2025 werd aan 32 Oekraïners leefgeld verstrekt in de gemeente Brunssum en aan 117 Oekraïners in de gemeente Landgraaf. Zij worden opgevangen op zowel adressen die door de gemeente zijn ingericht (GOO=Gemeentelijke Opvang Oekraïners) als in de particuliere opvang (POO=Particuliere Opvang Oekraïners).

Op basis van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) ontvangen vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland recht op opvang en medische zorg en onderwijs voor minderjarige kinderen. De RTB geeft ook de mogelijkheid om te werken. De richtlijn loopt in beginsel af op 4 maart 2027, maar is al een aantal keren verlengd.

De tijdelijke bescherming eindigt wanneer de maximale duur is verstreken of eerder, als de Raad van de Europese Unie vaststelt dat een veilige terugkeer naar Oekraïne mogelijk is. De gemeenten Brunssum en Landgraaf hebben ISD BOL gevraagd zorg te dragen voor de uitbetaling van het leefgeld, de inning van de eigen bijdrage en de beoordeling van aanvragen voor bijzondere kosten. Dit brengt uiteraard uitvoeringskosten met zich mee, ISD BOL moet personeel vrijmaken om allerlei zaken te regelen.

## BUIG–budget

Het budget van het inkomensdeel per gemeente (BUIG) wordt bepaald met behulp van een zogenaamde historische kosten verdeelmodel én een objectief verdeelmodel.

Voor de vaststelling van de uitkering uit het macrobudget voor gemeenten tussen de 15.000 en 40.000 inwoners (middelgrote gemeenten) wordt deels gebruik gemaakt van de objectief vastgestelde gemeentelijke uitkeringslasten en van de gerealiseerde (historische) gemeentelijke lasten (gecorrigeerd voor groei of krimp van huishoudens). De uitkering is dus een mix bestaande uit een historisch en een objectief bepaald deel.

Bij het historisch bepaald deel wordt gekeken naar de daadwerkelijke bijstand uitgaven van twee jaar geleden.

Bij het objectief bepaald deel wordt berekend wat de objectieve kans is dat een huishouden afhankelijk is van een bijstandsuitkering. Die kans is afhankelijk van kenmerken van het desbetreffende huishouden (zoals leeftijd, samenstelling, gezondheid), de buurt waar dit huishouden woont (overlast en onveiligheid) en de gemeente (arbeidsmarktkansen). De basis voor dit model is een statistische analyse dat uitgaat van de kans dat een huishouden bijstand ontvangt.

Welk deel objectief en welk deel historisch wordt bepaald hangt af van het aantal inwoners. Bij een stijgend aantal inwoners loopt het aandeel dat objectief wordt bepaald lineair op van 0% bij 15.000 inwoners tot 100% bij 40.000 inwoners. Oftewel, hoe meer inwoners, hoe kleiner het aandeel dat historisch wordt bepaald, hoe groter het aandeel dat objectief wordt bepaald.

Per 1 januari 2025 bedroeg het inwonersaantal van de gemeente Landgraaf 36.839. Dat betekent dat het BUIG–budget grotendeels gebaseerd is op de objectieve berekening en slechts een klein deel op een historische berekening. De gemeente Brunssum telde per 1 januari 2025 27.534 inwoners. De verhouding objectieve berekening/ historische berekening noodzakelijk voor vaststelling van het toekomstige BUIG–budget is voor de gemeente Brunssum daarmee ongeveer gelijk.

In oktober 2024 werden de voorlopige budgetten 2025 bekend gemaakt: gemeente Brunssum € 12.895.411 en voor de gemeente Landgraaf € 15.533.685

In april 2025 werden de nadere voorlopige budgetten 2025 bekend gemaakt: gemeente Brunssum € 12.588.041 (waarvan € 1.073.408 LKS–budget) en voor de gemeente Landgraaf € 15.318.405 (waarvan € 1.131.796 LKS–budget).

In september 2025 werden vervolgens de definitieve budgetten bekend gemaakt:

	Gemeente Brunssum	Gemeente Landgraaf
Macro budget	€ 13.424.269	€ 16.338.109
Waarvan PW budget	€ 12.291.360	€ 15.143.575
Waarvan LKS budget	€ 1.132.909	€ 1.194.534

Een stijging van € 528.858 voor de gemeente Brunssum en € 804.424 voor de gemeente Landgraaf ten opzichte van het voorlopig budget 2025.

De ontwikkeling van het budget van het inkomensdeel is altijd onvoorspelbaar en niet op voorhand te calculeren. De batenkant van het inkomensdeel blijft om deze reden onzeker en dus risicovol. Wat betreft de lastenkant is er sprake van een open–eindregeling.

De deelnemende gemeenten van ISD BOL moeten het weerstandsvermogen om deze reden op peil houden om mogelijke financiële tegenvallers op het inkomensdeel op te vangen.

Om dit risico zo veel mogelijk te beperken wordt door de ISD BOL sterk ingezet op het beperken van instroom. Bevordering van de uitstroom van cliënten heeft ook een positieve invloed op de BUIG-uitgaven, het WSP en de mensontwikkelbedrijven staan voor deze taak. Voor ISD BOL ligt hier de taak om haar ketenpartners maximaal mogelijk te ondersteunen.

De verantwoording van de uitvoering van de Participatiewet is gebaseerd op strikte regels. Gezien de opbouw van het budget van het inkomensdeel (BUIG) bepalen zowel de financiële verantwoording aan het Rijk als de verantwoording van de aantallen aan het CBS de opbouw van het budget van dit inkomensdeel in de toekomst. Dat betekent dat een betrouwbare informatievoorziening intern en extern uitermate belangrijk is, reden waarom de ISD BOL daarin voortdurend intensief op inzet en blijft investeren.

### **Nieuwe financieringssystematiek Bbz-kapitaalverstrekking**

De nieuwe financieringssystematiek voor de Bbz-kapitaalverstrekking is vanaf 1 januari 2020 van kracht. In het jaar volgend op de feitelijke Bbz-kapitaalverstrekking ontvangt de gemeente 100% financiering van het Rijk. Echter, in de daaropvolgende vijf jaren vordert het Rijk 75% van die financiering terug van de gemeente. Dat gaat in vijf jaarlijkse stappen van achtereenvolgens 20%, 20%, 15%, 10% en 10%. Per saldo ontvangt de gemeente van het Rijk dus uiteindelijk 25% van het bedrag dat de gemeente heeft verstrekt als Bbz-bedrijfskapitaal. Voor de bekostiging van de overige 75% van het door de gemeente verstrekte Bbz-bedrijfskapitaal is de gemeente zelf verantwoordelijk. Daartoe mag de gemeente alle terug ontvangsten uit die kapitaalverstrekking (rente en aflossing) zelf houden. Het debiteurenrisico inclusief de terugbetalingsverplichting van 75% ligt volledig bij de deelnemende gemeenten.

### **Ad b. Risico's in interne bedrijfsvoering**

#### **Ravijnjaar 2026**

Door de gemeenten is in 2024 de aandacht gevestigd op de gemeentelijke begrotingstekorten vanaf 2026, ook wel bekend als het 'ravijnjaar'. Het Rijk heeft voor 2026 minder geld beschikbaar voor gemeenten.

ISD BOL is verzocht om de uitgaven dusdanig bij te stellen dat dit resulteert in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgegaan wordt van een structurele taakstelling van minimaal 5%. De directie en het bestuur van ISD BOL zijn opgeroepen om scherpe keuzes te maken om de realisatie van de taakstelling te bewerkstelligen en als 'verlengd lokaal bestuur' hierin de verantwoordelijkheid te nemen.

Op basis van deze opdracht heeft het managementteam van ISD BOL op 19 februari 2025 bezuinigingsvoorstellen aan het Dagelijks Bestuur van ISD BOL voorgelegd. De voorgestelde aframing van de formatie, de incidentele bijraming van het budget inhuur- en uitzendkrachten en de aframing van het budget onvoorzien zijn verwerkt in de 1<sup>e</sup> BERAP 2025.

## **BIO-AVG**

In 2025 is informatie belangrijker dan ooit voor organisaties zoals ISD BOL. Door verdere digitalisering en samenwerking tussen systemen is betrouwbare informatie essentieel voor goede dienstverlening.

De ontwikkelingen in IT gaan snel. Technologieën zoals kunstmatige intelligentie (AI), data-analyse en cloudoplossingen bieden veel kansen, maar brengen ook nieuwe risico's met zich mee. Cyberaanvallen worden slimmer en maken steeds vaker gebruik van AI. Daarom blijft het belangrijk om te zorgen voor de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie.

Medewerkers spelen hierin een grote rol. Bewustwording, training en goed toegangsbeheer zijn onmisbaar om fouten en misbruik te voorkomen.

Er worden steeds hogere eisen gesteld op het gebied van privacy en beveiliging. Dit betekent dat samenwerkingen en contracten kritisch worden beoordeeld en dat het informatiebeveiligingsbeleid regelmatig wordt herzien en aangepast.

Hoewel deze maatregelen extra tijd en geld kosten, zorgen ze voor een veilige, betrouwbare en toekomstbestendige informatievoorziening.

## **De bedrijfsvoeringskosten**

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoeringskosten van ISD BOL bestaat uit de salarislasten van onze medewerkers. Binnen ISD BOL onderscheiden we uitvoerende, ondersteunende en indirecte functies (zie hoofdstuk 2.1.3 voor het overzicht van functionarissen).

Onder bedrijfsvoeringskosten vallen tevens de kosten die samenhangen met de uitvoering van de zogenoemde SCOPAFIJTH-functies – Security, Communicatie, Organisatie, Personeel, Administratieve Organisatie, Financiën, Informatievoorziening, Juridisch, Technologie en Huisvesting. Deze functies vormen de ruggengraat van onze organisatie: zij zorgen ervoor dat de primaire processen veilig, rechtmatig en doelmatig kunnen plaatsvinden.

Ook in een periode waarin de omvang van de primaire werkzaamheden fluctueert, blijven deze ondersteunende functies noodzakelijk. Dit betekent dat de bedrijfsvoeringskosten niet altijd evenredig dalen of stijgen met veranderingen in de werkvoorraad.

In lijn met de huidige economische omstandigheden en de toenemende druk op gemeentelijke begrotingen, houdt ISD BOL haar uitgaven strikt onder controle. We blijven kritisch kijken naar de noodzaak en toegevoegde waarde van elke uitgave, en investeren alleen waar dit aantoonbaar bijdraagt aan de kwaliteit, continuïteit of efficiëntie van onze dienstverlening.

Daarbij zetten we in op duurzame efficiëntieverbetering door middel van:

- verdere digitalisering en procesautomatisering;
- datagedreven sturing op bedrijfsvoering en personeelsinzet;
- en samenwerking binnen regionale en gemeentelijke netwerken om schaalvoordelen te realiseren.

Ons doel blijft om de bedrijfsvoering binnen de (bijgestelde) begrotingskaders te houden en waar mogelijk onder het begrote niveau te presteren. Daarmee willen we de financiële lasten voor de deelnemende gemeenten in 2026 en de komende jaren zo beperkt mogelijk houden, zonder concessies te doen aan de kwaliteit van onze dienstverlening.

### **Krapte op de arbeidsmarkt**

De krapte op de arbeidsmarkt is ook bij ISD BOL voelbaar. Er is sprake van verloop van personeel en het invullen van ontstane vacatures gaat moeizaam. De dienstverlening aan de burger mag hierdoor echter geen gevaar lopen. Er wordt dan ook alles in het werk gesteld om ontstane vacatures in te vullen of wordt intern naar (soms tijdelijke) oplossingen gezocht om de burger zo optimaal mogelijk te kunnen blijven bedienen. De verwachting is dat de krapte op de arbeidsmarkt blijft aanhouden, ISD BOL zal hier ook de last van ondervinden bij het invullen van vacatures. Als interne medewerkers 'doorstromen' naar een nieuwe functie kan dat mogelijk tot gevolg hebben dat extra geïnvesteerd moet worden in opleidingen en zal dit kostenverhogend werken.

### **De Participatiewet in balans**

Dit betreft een wetswijziging die de huidige Participatiewet moet verbeteren. De belangrijkste financiële aanpassingen in de wet zijn het overhevelen van middelen voor de jongerennorm naar de algemene bijstand per 1 januari 2026, en de introductie van een bufferbudget van maximaal € 1.000,- per jaar om de financiële problemen van mensen met een uitkering en een bijverdienste op te vangen.

### **Financiële kengetallen**

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat er financiële kengetallen opgenomen moeten worden in de begroting en de jaarstukken. Het opnemen van financiële kengetallen past in het streven naar meer transparantie. Op basis van deze set kengetallen is in één oogopslag een beeld van de financiële positie te zien.

Hieronder wordt per kengetal een toelichting gegeven met ten slotte een overzicht van de normering per kengetal.

Jaarverslag 2025 Kengetallen	Verloop van de kengetallen		
	Jaarverslag 2024	Begroting 2025	Jaarverslag 2025
Solvabiliteitsrisico	0%	0%	0%
Netto schuldquote	1,27%	-2,66%	1,09%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,27%	-2,66%	1,09%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Grondexploitatie	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	0%	0%	0%

#### 1. Solvabiliteitsrisico

Ondanks dat het solvabiliteitsratio op 0% staat, kan ISD BOL aan al haar financiële verplichtingen voldoen. ISD BOL komt op een ratio van 0% doordat deze ratio via een voorgeschreven formule van het ministerie van Binnenlandse Zaken berekend dient te worden. Een van de componenten van de formule betreft het eigen vermogen. Omdat ISD BOL geen eigen vermogen heeft komt de uitkomst altijd uit op 0.

#### 2 'Netto schuldquote' en 3 'netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen'

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. Bij ISD BOL is dit zeer gering. ISD BOL heeft ook maar 1 lening van de gemeente Brunssum ter dekking van de investeringskosten van de verbouwing en herinrichting van de gehuurde ruimten. Bij het kengetal 'Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen' worden tevens alle verstrekte leningen meegenomen in de berekening. Dit laatste is niet van toepassing bij ISD BOL, derhalve is dit percentage gelijk aan het eerste kengetal.

#### 4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Bij ISD BOL is het percentage nul, dat betekent dat de structurele baten precies toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

#### 5. Grondexploitatie

Dit kengetal is niet van toepassing op ISD BOL omdat ISD BOL geen grondexploitaties heeft.

#### 6. Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet van toepassing op ISD BOL omdat ISD BOL geen belastingen heeft.

### Normering kengetallen

Het belang van financiële kengetallen is drieledig: naast inzicht in de financiële positie en vergelijkbaarheid hebben kengetallen ook een signaalfunctie. In de Handleiding houdbaarheidstest gemeentefinanciën van de VNG zijn signaalwaarden bepaald per kengetal. Boven (of onder) deze signaalwaarde is potentieel sprake van financiële stress op het bijbehorende aandachtsgebied.

<b>Signaalwaarden kengetallen</b>	
Solvabiliteitsratio	< 20%
Netto schuldquote	> 100%
Structurele exploitatieruimte	Begr < 0%
Belastingcapaciteit	< 0 %

Enkel bij het kengetal 'solvabiliteitsratio' overschrijdt ISD BOL de signaalwaarde. Zoals hierboven reeds uitgelegd komt dit doordat ISD BOL geen eigen vermogen heeft.

### Beleid over weerstandscapaciteit en risico's

ISD BOL heeft geen beleid vastgesteld ten aanzien van weerstandscapaciteit en risico's. Veelal wordt bij gemeenten een Nota weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld waarin gemeenteraden het beleidskader betreffende het aanhouden van weerstandsvermogen hebben benoemd. Doordat ISD BOL geen eigen vermogen heeft, is dit hier niet van toepassing.

## 1.2.2 Financiering

Er zijn drie financieringsstromen te onderkennen, te weten:

1. Financiering van de programmakosten, waaronder worden verstaan alle kosten direct voortvloeiend uit de toepassing van beleid en regelgeving.
2. Financiering van de extra kosten veroorzaakt door gemeentelijk beleid zoals uitvoering van het minimabeleid.
3. Financiering van de indirecte kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de opgedragen taken, die via een verdeelsleutel ten laste van de gemeenten komen, de zogenaamde bedrijfsvoeringkosten.

Ten aanzien van de directe programmakosten is bepaald, dat alle betalingen van het rijk aan de gemeenten met betrekking tot de uitvoering van de wettelijke regelingen direct na ontvangst door de gemeenten aan ISD BOL worden overgemaakt. Kosten, voor zover niet gedekt door rijksbudgetten en andere ontvangsten worden als volgt in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten:

### *Participatiebudget (deel re-integratie)*

Afrekening 1 x per jaar.

### *Kinderopvang*

Afrekening 1 x per jaar op basis van werkelijke uitgaven.

### *Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ*

Na afloop van het kwartaal op basis van werkelijke uitgaven.

### *Bijzondere bijstand en minimaregelingen*

Na afloop van het kwartaal op basis van werkelijke uitgaven;

### *Kosten bedrijfsvoering*

Per kwartaal wordt op voorschotbasis cf. vastgestelde (bijgestelde) begroting  $\frac{1}{4}$  van het begrotingsbedrag in rekening gebracht. Na vaststelling van een begrotingsbijstelling worden, indien nodig, bij het eerstvolgende voorschot de voorschotten over eerder gefactureerde termijnen gecorrigeerd.

### *Overige kosten*

Afrekening 1 x per jaar.

Mocht er ondanks deze wijze van facturering een liquiditeitstekort ontstaan dan zal ISD BOL conform artikel 25 van de GR een met redenen omkleed verzoek aan de gemeenten doen voor extra liquiditeiten.

### Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarmee de gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,20%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen.

<b>Kasgeldlimiet</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 1 bedrag in €</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 2 bedrag in €</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 3 bedrag in €</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 4 bedrag in €</b>
Omvang begroting (lasten)	42.364.279	46.168.466	46.168.466	45.843.880
1. Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
- in bedrag	3.473.871	3.785.814	3.785.814	3.759.198
2. Omvang vlottende korte schuld	4.150.023	4.171.632	4.193.241	4.214.850
3. Vlottende middelen				
- contante in kas	2	2	2	2
- tegoeden in rekening-courant	14.198	14.194	14.190	14.186
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	5.345.323	6.213.279	7.081.236	7.949.192
Toets kasgeldlimiet				
- totaal netto-vlottende schuld (2-3)	-1.209.500	-2.055.843	-2.902.187	-3.748.530
- Toegestane kasgeldlimiet	3.473.871	3.785.814	3.785.814	3.759.198
- ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	4.683.371	5.841.657	6.688.001	7.507.728

### Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. In de onderstaande tabel wordt de renterisiconorm weergegeven. We blijven ruimschoots binnen de norm voor het renterisico.

<b>Renterisiconorm</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 1 bedrag in €</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 2 bedrag in €</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 3 bedrag in €</b>	<b>Werkelijk Kwartaal 4 bedrag in €</b>
1. Renteherziening op leningen o/g	0	0	0	0
2. Betaalde aflossingen	0	0	0	41.508
3. Renterisico (1+2)	0	0	0	41.508
Begrotingstotaal	42.364.279	46.168.466	46.168.466	45.843.880
Het bij Min. regeling vastgestelde %	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm	8.472.856	9.233.693	9.233.693	9.168.776
Toets renterisiconorm				
- ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	8.472.856	9.233.693	9.233.693	9.127.268

### Het EMU-saldo

Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de collectieve sector (Rijk, medeoverheden en sociale fondsen). In het Verdrag van Maastricht (1992) is afgesproken dat het EMU- tekort van een land maximaal 3% BBP mag bedragen. Hierbij is gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen wat het EMU-saldo en het EMU-tekort van de gehele overheid is: Rijk, Sociale Fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (lokale overheid).

In de volgende tabel is de berekening gemaakt van het EMU-saldo.

<b>EMU-saldo</b>	<b>Werkelijk bedrag in €</b>
1. Exploitatiesaldo	0
+2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	41.508
-3 Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0
Totaal EMU-saldo	41.508

## 1.2.3 Bedrijfsvoering

### Algemeen

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoeringskosten bestaat uit salarissen, maar bedrijfsvoering gaat over meer dan dat. Het omvat alle activiteiten die nodig zijn om het werk goed te laten verlopen.

De zogenoemde SCOPAFIJTH-functies (veiligheid, communicatie, organisatie, personeel, administratie, financiën, informatie, juridisch, technologie en huisvesting) vormen hierbij de basis. Deze functies blijven altijd nodig, ook als de hoeveelheid werk verandert.

Goede bedrijfsvoering betekent dat we onze processen goed sturen en beheersen, zodat we onze doelen op een rechtmatige en doelmatige manier behalen. Het Dagelijks Bestuur legt hierover verantwoording af.

We willen als organisatie 'in control' zijn: inzicht hebben, tijdig bijsturen en volgens duidelijke afspraken werken. Daarom blijven we investeren in digitalisering, samenwerking en professionele ontwikkeling. Zo werken we efficiënt en toekomstgericht voor onze deelnemende gemeenten.

### Analysegestuurd en datagedreven werken

ISD BOL werkt steeds meer analysegestuurd en datagedreven. Het uitgangspunt is dat inwoners het best geholpen zijn wanneer zij snel duidelijkheid krijgen over hun rechten en zo mogelijk direct financiële ondersteuning ontvangen.

Sinds 2016 kunnen inwoners van de BOL-gemeenten via een beveiligde digitale omgeving (met DigiD) online een aanvraag indienen voor een tegemoetkoming op basis van het minimabeleid. Dankzij de geautomatiseerde verwerking ontvangen zij – bij vastgesteld recht – binnen één dag zowel de beschikking als de betaling.

Deze ontwikkeling is de afgelopen jaren verder uitgebreid. Inmiddels kunnen inwoners en samenwerkingspartners via de digitale omgeving:

- Bijzondere bijstand aanvragen. Voor bepaalde kostensoorten verloopt dit proces volledig automatisch, inclusief betaalbaarstelling binnen één werkdag;
- Gebruikmaken van een bewindvoerdersportaal, waarin bewindvoerders voorzieningen voor hun cliënten kunnen aanvragen en deze automatisch worden afgehandeld;
- Toegang krijgen tot een werkgeversportaal, waarin werkgevers met medewerkers die loonkostensubsidie ontvangen eenvoudig wijzigingen kunnen doorgeven;
- Gebruikmaken van een portaal Heugderlicht, moederopvang en statushouders. Hiermee ondersteunen we de maatschappelijke begeleiders bij het aanvragen van voorzieningen ten behoeve van hun cliënten.

De huidige krapte op de arbeidsmarkt maakt het noodzakelijk om te blijven investeren in robotisering en arbeidsbesparende technologie. Ook ISD BOL kijkt daarom kritisch naar haar processen:

- Waar kunnen we verder digitaliseren en automatiseren zonder dat dit ten koste gaat van de dienstverlening aan inwoners?

- Hoe kunnen we interne processen efficiënter inrichten, zodat we met minder inzet van personeel hetzelfde of zelfs meer kunnen bereiken?

ISD BOL blijft de komende jaren versterkt inzetten op digitalisering, automatisering en datagedreven werken. Zo zorgen we voor snelle, betrouwbare dienstverlening aan inwoners én een toekomstbestendige organisatie die effectief met middelen en mensen omgaat.

### **Uitvoeringsorganisatie**

ISD BOL is een organisatie die haar administratie op orde heeft. ISD BOL wordt dan ook al meerdere jaren gevraagd door haar opdrachtgevers om diverse regelingen uit te voeren. Zo voert ISD BOL o.a.:

- Sinds 2016 de regeling tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten/ bijdrage eigen risico zorgverzekering uit ten behoeve van de BOL-gemeenten;
- Sinds 2017 voor de gemeente Landgraaf het mantelzorgcompliment uit;
- Voor de BOL-gemeenten in voorkomende gevallen de terug- en invordering uit van ten onrechte genoten WMO-uitkeringen en voorzieningen uit de Jeugdwet;
- Sinds de oprichting van de mensontwikkelbedrijven van de BOL-gemeenten voor deze bedrijven de administratieve werkzaamheden uit. Inmiddels omvat dit een groot deel van de administratieve taken direct verbonden aan de uitvoeringstaken van de ontwikkelcoaches, dit om de ontwikkelcoaches maximaal te ondersteunen. Door deze administratieve ontzorging krijgen de ontwikkelcoaches meer tijd en ruimte om de cliënten te begeleiden;
- De uitreiking van het gratis abonnement bibliotheek ten behoeve van de inwoners met een minimuminkomen uit;
- Voor de gemeente Brunssum de regeling Stop Kinderarmoede – onderdeel uitreiking zomer- en winterkleding pakket voor kinderen ten behoeve van de inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet uit;
- Het administratieve proces vanuit de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening uit, de regeling die op 1 januari 2021 is ingegaan;
- De verstrekking van leefgeld uit voor de Regeling opvang ontheemden Oekraïne;
- gesprekken over het gebruik van voorzieningen in de applicatie ‘Voorzieningswijzer’;
- De communicatie en uitvoering rondom Dal vrij Limburg waarbij gratis openbaar vervoer wordt aangeboden gedurende de daluren aan de minima met een inkomen tot 100% van het sociaal minimum.

### **Spendanalyse**

Een van de kernapplicaties die gebruikt wordt door ISD BOL is Centric en BCT Guiding Documents. Voor beide leveranciers zijn de Europese aanbestedingsregels van toepassing. Uit de spendanalyse is geconcludeerd dat geen aanbesteding plaats vindt wegens de impact en risico op de bedrijfsvoering.

Uit de spendanalyse is ook gebleken dat de leverancier Solido boven de Europese aanbestedingsgrens ligt. ISD BOL heeft in 2007 bij de oprichting haar ICT-diensten afgenomen bij de gemeente Landgraaf. Dit werd vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. In 2011 werd het samenwerkingsverband Parkstad\_IT opgericht, een samenwerkingsverband voor ICT-diensten binnen Parkstad waar ook de gemeente Landgraaf aan deelnam. Onder ‘de vlag’ van de gemeente Landgraaf maakte ISD BOL vanaf dat moment gebruik van de diensten van

Parkstad-IT. Met ingang van 1 januari 2025 werd de centrumregeling Parkstad IT omgevormd en voortgezet als zelfstandige organisatie onder de nieuwe naam Gemeenschappelijke Regeling Solido. Met ingang van die datum werd de DVO tussen ISD BOL en de gemeente Landgraaf op dit gebied beëindigd.

Op 27 februari 2025 hebben de GR Solido en ISD BOL een overeenkomst gesloten met als doel de continuïteit van de dienstverlening aan inwoners van de gemeenten Brunssum en Landgraaf te waarborgen.

De overeenkomst heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2025 en legt vast dat de GR Solido aan ISD BOL dezelfde IT diensten levert als die welke tot die datum beschikbaar waren. Hierdoor kon ISD BOL haar werkzaamheden vanaf 1 januari 2025 zonder enige verstoring blijven uitvoeren. Vanaf die datum neemt ISD BOL de benodigde IT diensten als klant af bij de GR Solido.

ISD BOL heeft het voornemen om toe te treden als deelnemer tot de GR Solido. Toetreding tot een gemeenschappelijke regeling vereist echter een formele procedure, waarvoor de benodigde tijd moet worden genomen. Om die reden is gekozen voor een tijdelijke dienstverleningsovereenkomst.

De overeenkomst blijft van kracht tot het moment waarop ISD BOL formeel toetreedt als deelnemer tot de GR Solido. Vanaf dat moment worden de IT diensten geleverd binnen het reguliere deelnemerschap.

De toetreding tot de gemeenschappelijke regeling van Solido wordt in 2026 met terugwerkende kracht afgerond. Hierdoor wordt ISD BOL niet langer klant, maar volwaardig deelnemer. Met deze stap wordt tevens de geconstateerde onrechtmatigheid in de spendanalyse op termijn opgelost.

# Deel 2 Jaarrekening

## 2.1 Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening geeft de gerealiseerde baten en lasten in 2025 per kerntaak weer en de totstandkoming van het rekeningresultaat.

De belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 (inclusief wijzigingen) worden toegelicht.

### 2.1.1 Cumulatief overzicht

Onderstaand is het cumulatief overzicht van baten en lasten op programmaniveau weergegeven met een, op grond van het BBV, verplichte uitsplitsing naar een aantal onderdelen.

Cumulatief overzicht bedragen in Euro	Primitieve begroting			Bijgestelde begroting			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bevorderen uitstroom	1.162.380	1.162.380	0	1.294.529	1.294.529	0	1.253.594	1.253.594	0
Beperken instroom	32.989.437	32.989.437	0	34.810.458	34.810.458	0	34.538.006	34.538.006	0
Maatschappelijke participatie	3.016.961	3.016.961	0	3.111.563	3.111.563	0	3.065.146	3.065.146	0
Bedrijfsvoering	34.867	88.416	-53.549	245.984	88.416	157.568	247.349	80.921	166.428
Projecten	0	0	0	1.675.219	1.675.219	0	1.750.292	1.750.292	0
<b>Subtotaal programma's</b>	<b>37.203.645</b>	<b>37.257.193</b>	<b>-53.549</b>	<b>41.137.752</b>	<b>40.980.184</b>	<b>157.568</b>	<b>40.854.387</b>	<b>40.687.958</b>	<b>166.428</b>
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde kosten Overhead	5.160.635	5.082.086	78.549	5.030.713	5.188.281	-157.568	4.989.493	5.155.921	-166.428
Onvoorzien	0	25.000	-25.000	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten</b>	<b>42.364.279</b>	<b>42.364.279</b>	<b>0</b>	<b>46.168.466</b>	<b>46.168.466</b>	<b>0</b>	<b>45.843.880</b>	<b>45.843.880</b>	<b>0</b>
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>42.364.279</b>	<b>42.364.279</b>	<b>0</b>	<b>46.168.466</b>	<b>46.168.466</b>	<b>0</b>	<b>45.843.880</b>	<b>45.843.880</b>	<b>0</b>

Met dit overzicht wordt specifiek inzichtelijk gemaakt wat de algemene dekkingsmiddelen zijn, de gerealiseerde kosten overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. De overhead en onvoorzien zijn bij ISD BOL onderdeel van alle lasten bij Bedrijfsvoering. De totale lasten van overhead en onvoorzien zijn reeds toegelicht in hoofdstuk 1.1.4 Bedrijfsvoering. De overige kosten zijn niet van toepassing bij ISD BOL.

Doordat de gerealiseerde kosten overhead en de post onvoorzien in bovenstaand overzicht afzonderlijk worden weergegeven, sluit het subtotaal van het programma Bedrijfsvoering niet aan met het overzicht van baten en lasten Bedrijfsvoering in het hoofdstuk 2.1.7 Financiële verantwoording bedrijfsvoeringskosten. Hiervoor dient dit samengeteld te worden.

Dit cumulatief overzicht is in de onderstaande 2 tabellen gesplitst naar de 2 deelnemende gemeenten. Indien de cijfers van de 2 gemeenten bij elkaar opgeteld worden, zit er een verschil in bij de realisatie van € 446.998. Dit zijn extra baten binnen de programma's bedrijfsvoering en projecten welke niet worden ontvangen via de bijdragen van de gemeenten, maar elders. Bijvoorbeeld detacheringen, kapitaallasten en kosten van renovatie van de hoogbouw waar de langlopende geldlening tegenover staat.

## Cumulatief overzicht Brunssum

Brunssum bedragen in euro	Primitieve begroting			Bijgestelde begroting			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bevorderen uitstroom	601.726	601.726	0	640.856	640.856	0	591.030	591.030	0
Beperken instroom	14.042.834	14.042.834	0	14.657.384	14.657.384	0	14.543.676	14.543.676	0
Maatschappelijke participatie	1.252.858	1.252.858	0	1.280.294	1.280.294	0	1.267.235	1.267.235	0
Bedrijfsvoering	2.071.336	2.071.336	0	2.021.607	2.021.607	0	1.976.749	1.976.749	0
Projecten	0	0	0	832.414	832.414	0	768.252	768.252	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>17.968.753</b>	<b>17.968.753</b>	<b>0</b>	<b>19.432.555</b>	<b>19.432.555</b>	<b>0</b>	<b>19.146.943</b>	<b>19.146.943</b>	<b>0</b>

## Cumulatief overzicht Landgraaf

Landgraaf bedragen in euro	Primitieve begroting			Bijgestelde begroting			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bevorderen uitstroom	560.654	560.654	0	653.673	653.673	0	662.564	662.564	0
Beperken instroom	18.946.603	18.946.603	0	20.153.073	20.153.073	0	19.994.330	19.994.330	0
Maatschappelijke participatie	1.764.103	1.764.103	0	1.831.269	1.831.269	0	1.797.911	1.797.911	0
Bedrijfsvoering	2.962.869	2.962.869	0	2.892.199	2.892.199	0	2.825.173	2.825.173	0
Projecten	0	0	0	833.055	833.055	0	969.962	969.962	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>24.234.229</b>	<b>24.234.229</b>	<b>0</b>	<b>26.363.270</b>	<b>26.363.270</b>	<b>0</b>	<b>26.249.939</b>	<b>26.249.939</b>	<b>0</b>

In bijlage B 'Gerealiseerde baten en lasten per gemeente' zijn per gemeente de kerntaken uitgesplitst in meerdere onderdelen.

### Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Baten en lasten, alsmede de balansposten dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's. In onderstaande tabel is per programma aangegeven of zich in 2025 een begrotingsoverschrijding heeft voorgedaan.

Programma bedragen in Euro	2025			Opmerking
	bijgestelde begroting	werkelijk	Vershil	
bevorderen van de uitstroom	1.294.529	1.253.594	40.935	Geen overschrijding
beperken van de instroom	34.810.458	34.538.006	272.452	Geen overschrijding
maatschappelijke participatie	3.111.563	3.065.146	46.417	Geen overschrijding
bedrijfsvoering	5.276.697	5.236.842	39.855	Geen overschrijding
projecten	1.675.219	1.750.292	-75.073	Overschrijding

\*Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente.

## 2.1.2 Analyse op hoofdlijnen

In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de grootste afwijkingen per gemeente over het jaar 2025. De realisatie wordt hierbij vergeleken met de begrotingscijfers uit de 2<sup>e</sup> BERAP. Een toelichting op de afwijkingen is opgenomen in de volgende hoofdstukken per kerntaak.

bedragen in Euro	ISD BOL			Per gemeente	
	bijgestelde begroting	werkelijk	saldo	Brunssum	Landgraaf
<b>Lasten</b>					
W-deel trajecten	557.744	543.746	13.998	34.802	-20.804
Kinderopvang	279.000	250.509	28.491	18.899	9.592
Periodieke uitkeringen PW	28.893.350	29.192.518	-299.168	-114.232	-184.936
Periodieke uitkeringen IOAW	615.000	571.299	43.701	21.024	22.676
Periodieke uitkeringen IOAZ	180.000	168.970	11.030	15.408	-4.378
Loonkostensubsidie	1.995.000	1.719.035	275.965	89.285	186.680
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	50.000	5.129	44.871	23.070	21.801
Bijzondere bijstand	2.848.000	2.819.719	28.281	5.546	22.735
Salariskosten excl. overhead	3.613.853	3.414.741	199.111	79.190	119.922
Kosten bedrijfsvoering incl. salarissen overhead	4.893.806	4.769.984	123.822	50.503	73.319
Diverse kleine afwijkingen	0	0	1.585	-2.045	3.630
<b>Saldo generaal*</b>			<b>471.687</b>	<b>221.450</b>	<b>250.237</b>
Projecten	1.675.219	1.750.292	-75.073	64.161	-136.906

\* Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

In totaal zijn de werkelijke lasten € 471.687 lager dan geraamd in de 2<sup>e</sup> BERAP. Deze middelen vloeien terug naar de deelnemende gemeenten.

Enkel de afwijkingen groter dan € 10.000 zijn opgenomen in deze tabel. Daardoor is er nog een regel toegevoegd 'diverse kleine afwijkingen' zodat het bedrag per gemeente exact aansluit bij de tabellen in de bijlage B "Gerealiseerde baten en lasten per gemeente".

### 2.1.3 Toerekening salarissen naar de kerntaken

Sinds de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in 2017 zijn we verplicht om salarissen zoveel mogelijk direct toe te rekenen aan de desbetreffende beleidsvelden. In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het toegerekende bedrag per beleidsveld dat in de hierop volgende hoofdstukken steeds in de financiële tabel is weergegeven.

#### Systematiek van toerekening

De totale som van salarissen van ISD BOL wordt toegerekend aan alle vier de beleidsvelden. Bij de toerekening worden verschillende verdeelsleutels gebruikt. De overhead (salarissen indirecte functies) komen op het beleidsveld Bedrijfsvoering. De urenverantwoording en de functie gedeeltelijk medewerker administratieve ontzorging uit het W-deel gaan rechtstreeks naar het beleidsterrein bevorderen uitstroom. De resterende salarislasten worden verdeeld over de beleidsterreinen bevorderen uitstroom (excl. w-deel), beperken instroom en maatschappelijke participatie naar verhouding van de totale uitgaven op dat beleidsterrein. Onderstaand is in tabelvorm te zien hoe de salarislasten toegerekend worden.

Kostensoort	Toelichting	Toerekening aan	Verdeelsleutel
Salarislasten uitvoerende functies	Functies consulent sociaal domein en financieel administratief medewerker (beide gedeeltelijk), medewerker sociale recherche en bijzondere onderzoek en sociaal rechercheur	Producten BUIG en maatschappelijke participatie	Naar rato van de hoogte van de directe lasten producten BUIG, loaw en maatschappelijke participatie
Salarislasten uitvoerende functies	Functies consulent sociaal domein, financieel administratief, post en archief en administratieve ondersteuning allemaal gedeeltelijk.	Product Werkdeel (re-integratie)	Urenverantwoording
Salarislasten uitvoerende functies	Functie medewerker administratieve ontzorging gedeeltelijk	Product Werkdeel (re-integratie)	100%
Salarislasten ondersteunende functies	Functies medewerker post & archief (gedeeltelijk), medewerker verhaal & terugvordering, medewerker bezwaar & beroep, coördinator financiële taken en coördinator onboarding	Kinderopvang, BUIG, Bbz declarabel en maatschappelijke participatie	Naar rato van de hoogte van de directe lasten producten kinderopvang, BUIG, Bbz declarabel en maatschappelijke participatie
Salarislasten indirecte functies	Functies directeur, managementassistente, projectleiders, afdelingshoofd bedrijfsvoering en business intelligence, communicatiemdw. controller enz.	Beleidsveld bedrijfsvoering	100%

## **Resultaat salariskosten**

In de primitieve begroting was een totale salarissom begroot van € 6.685.171.

In de 1<sup>e</sup> BERAP is de salarislust met € 544.608 verlaagd. Dit kwam hoofdzakelijk door de aframing van de formatie met 6,87 fte. Ook in de 2<sup>e</sup> BERAP is de salarislust verlaagd. Weliswaar leidde de nieuwe CAO SGO 2025–2027 tot een verhoging van de salarissom maar een correctie op een foutief bedrag in de raming van de 1<sup>e</sup> BERAP 2025 en door van de beleidslijn af te stappen om salarissen op +1 trede te ramen en realistisch te begroten (in het kader van de bezuinigingen) resulteerde dit uiteindelijk in de 2<sup>e</sup> BERAP 2025 tot een verlaging van de salarislust met € 68.653.

Het begrotingsbedrag van de salarissen na alle wijzigingen was € 6.071.910.

Het werkelijk betaalde bedrag in 2025 is € 5.864.341. Dit is € 207.569 lager dan begroot. Dit heeft diverse redenen.

### Projecten

In 2025 heeft ISD BOL in totaal 15 projecten uitgevoerd voor de 2 deelnemende gemeenten. Met name de projecten leefgeld Oekraïne en Wet Inburgering waren grote projecten die veel arbeidsuren vragen. Deze arbeidsuren worden berekend en gefactureerd aan de gemeenten. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het niet volledig gelukt om de benodigde arbeidsuren in te vullen met nieuwe tijdelijke medewerkers. Daarnaast zijn een aantal projecten tot definitieve uitvoering gekomen na de raming van de 2<sup>e</sup> BERAP 2025. Hierdoor zijn de werkzaamheden van de projecten door het eigen personeel uitgevoerd.

Het gevolg is dat voor € 114.844 aan salariskosten voor de projecten in rekening is gebracht, maar hier geen extra uitgaven tegenover stonden. Dit is een voordeel op de totale salariskosten van ISD BOL.

### Baten salarissen

Van het reguliere budget salarissen is in 2025 € 17.775 niet besteed. De redenen zijn hogere bijdragen van het UWV voor langdurig zieke medewerkers en zwangerschapsuitkering waar in de begroting geen rekening mee was gehouden.

### Stagevergoeding

Het totaal bedrag voor de stagevergoedingen betrof € 14.862 lager dan begroot.

### Personele ontwikkelingen

Diverse andere personele ontwikkelingen hebben geleid tot een verlaging van de salarislust van € 60.088. Dit komt grotendeels doordat de vacature van medewerker sociale rechercheur voor een bepaalde periode in 2025 niet is gevuld geworden, pas eind 2025.

## **Toegerekend bedrag salarissen per beleidsveld**

In de volgende tabel is weergegeven hoe de totale salarislust verdeeld zijn over de vier beleidsvelden. Deze verdeling is exclusief de urenverantwoording uit het W-deel, deze gaan namelijk rechtstreeks naar het beleidsterrein Bevorderen uitstroom. Ter volledigheid zijn deze wel in de regel onder de tabel wel opgenomen.

ISD BOL bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025		
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
- salariskosten bedrijfsvoering	2.409.187	2.563.916	2.458.057	2.449.600
- salariskosten bevorderen uitstroom	18.318	15.839	25.328	21.368
- salariskosten beperken instroom	2.782.766	3.310.515	2.897.107	2.714.498
- salariskosten maatschappelijke participatie	243.605	302.754	258.960	240.904
<b>Subtotaal</b>	<b>5.453.876</b>	<b>6.193.024</b>	<b>5.639.453</b>	<b>5.426.369</b>
- toegewezen salarissen in W-deel	584.487	492.147	432.457	437.972
<b>Totale salariskosten</b>	<b>6.038.363</b>	<b>6.685.171</b>	<b>6.071.910</b>	<b>5.864.341</b>

In onderstaande tabellen zijn de totale salariskosten verdeeld over de 2 gemeenten.

Brunssum bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025		
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
- salariskosten bedrijfsvoering	978.683	1.061.327	1.017.507	1.014.006
- salariskosten bevorderen uitstroom	7.441	6.557	10.484	8.845
- salariskosten beperken instroom	1.130.442	1.370.379	1.199.250	1.123.660
- salariskosten maatschappelijke participatie	98.960	125.324	107.196	99.721
<b>Subtotaal</b>	<b>2.215.526</b>	<b>2.563.587</b>	<b>2.334.438</b>	<b>2.246.232</b>
- toegewezen salarissen in W-deel	180.867	188.922	162.287	167.802
- administratieve ontzorging BB	35.756	35.756	40.409	40.409
- detachering voormalig werkcoach	9.271	0	0	0
<b>Totale salariskosten</b>	<b>2.441.421</b>	<b>2.788.265</b>	<b>2.537.134</b>	<b>2.454.444</b>

Landgraaf bedragen in Euro	2024 werkelijk	2025		
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
- salariskosten bedrijfsvoering	1.430.504	1.502.589	1.440.550	1.435.594
- salariskosten bevorderen uitstroom	10.877	9.283	14.843	12.523
- salariskosten beperken instroom	1.652.324	1.940.135	1.697.857	1.590.838
- salariskosten maatschappelijke participatie	144.645	177.430	151.764	141.182
<b>Subtotaal</b>	<b>3.238.349</b>	<b>3.629.437</b>	<b>3.305.015</b>	<b>3.180.137</b>
- toegewezen salarissen in W-deel	264.366	267.469	229.760	229.760
- detachering voormalig werkcoach	59.226	0	0	0
- MOBL detachering voormalig werkcoach	35.000	0	0	0
<b>Totale salariskosten</b>	<b>3.596.942</b>	<b>3.896.906</b>	<b>3.534.776</b>	<b>3.409.898</b>

## 2.1.4 Kerntaak: bevorderen uitstroom

Dit programma omvat alles wat samenhangt met de bevordering dat iedereen meedoet naar vermogen, bij voorkeur door betaald werk. Daar waar dat niet mogelijk is, wordt ingezet op professionele diagnose waarmee de cliënten een passend (vervolg)traject wordt aangeboden. In onderstaande tabellen zijn de baten en lasten weergegeven. Verschillen groter dan € 10.000 worden toegelicht.

bevorderen uitstroom					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			lasten saldo*
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
Participatiewet re-integratiedeel					
<b>Brunssum</b>					
re-integratie	293.153	304.491	307.675	272.873	34.802
Salarissen en sociale lasten	180.867	188.922	162.287	167.802	-5.515
Administratieve ontzorging BB	35.756	35.756	40.409	40.409	0
Detachering voormalig werkcoach	9.271	0	0	0	0
<b>Landgraaf</b>					
re-integratie	314.467	207.902	250.069	270.873	-20.804
Salarissen en sociale lasten	264.366	267.469	229.760	229.760	0
Detachering voormalig werkcoach	59.226	0	0	0	0
MOBL detachering voormalig werkcoach	35.000	0	0	0	0
Kinderopvang					
<b>Brunssum</b>	<b>77.272</b>	<b>72.557</b>	<b>130.484</b>	<b>109.946</b>	<b>20.539</b>
Kinderopvang re-integratie	25.306	6.000	30.000	9.287	20.713
Kinderopvang sociaal medische indicatie	44.524	60.000	90.000	91.814	-1.814
Salarissen en sociale lasten	7.441	6.557	10.484	8.845	1.639
<b>Landgraaf</b>	<b>140.284</b>	<b>85.283</b>	<b>173.843</b>	<b>161.931</b>	<b>11.913</b>
Kinderopvang re-integratie	4.197	6.000	6.000	4.948	1.052
Kinderopvang sociaal medische indicatie	125.211	70.000	153.000	144.460	8.540
Salarissen en sociale lasten	10.877	9.283	14.843	12.523	2.321
<b>totaal</b>	<b>1.409.662</b>	<b>1.162.380</b>	<b>1.294.529</b>	<b>1.253.594</b>	<b>40.935</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

bevorderen uitstroom					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			baten
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
<b>Participatiewet re-integratiedeel</b>					
<b>Brunssum</b>					
Bijdrage gemeente programmakosten	293.153	304.491	307.675	272.873	-34.802
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	180.867	188.922	162.287	167.802	5.515
Bijdrage administratieve ontzorging BB	35.756	35.756	40.409	40.409	0
Bijdrage detachering voormalig werkcoach	9.271	0	0	0	0
<b>Landgraaf</b>					
Bijdrage gemeente programmakosten	314.467	207.902	250.069	270.873	20.804
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	264.366	267.469	229.760	229.760	0
Bijdrage detachering voormalig werkcoach	59.226	0	0	0	0
MOBL detachering voormalig werkcoach	35.000	0	0	0	0
<b>Kinderopvang</b>					
<b>Brunssum</b>					
Bijdrage gemeente programmakosten	69.830	66.000	120.000	101.101	-18.899
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	7.441	6.557	10.484	8.845	-1.639
<b>Landgraaf</b>					
Bijdrage gemeente programmakosten	129.407	76.000	159.000	149.408	-9.592
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	10.877	9.283	14.843	12.523	-2.321
<b>totaal</b>	<b>1.409.662</b>	<b>1.162.380</b>	<b>1.294.529</b>	<b>1.253.594</b>	<b>-40.935</b>
<b>saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Toelichting jaarrekening 2025

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd (V = voordelig, N = nadelig, S = structureel, I = Incidenteel).

W-deel	V € 13.998 (i)
--------	----------------

Voor de gemeente Brunssum resteert € 34.802 van het toegekende budget. De gemeente Landgraaf heeft een tekort van € 20.804. Voor een nadere toelichting (zie monitoring 5: De uitgaven op het Participatiebudget (W-deel)).

Kinderopvang	V € 32.451 (i)
--------------	----------------

In de 2<sup>e</sup> BERAP is voor de gemeente Brunssum en de gemeente Landgraaf bijgeraamd op de budgetten kinderopvang. Uiteindelijk is gebleken dat voor de beide gemeenten te veel is bijgeraamd. Hierdoor hebben beide de gemeenten een overschot.

Gemeente Brunssum, totaal (V) € 20.539:

- Uitgaven kinderopvang regulier (V) € 20.713 (i)
- Uitgaven SMI (N) € 1.814(i)
- Kosten bedrijfsvoering kinderopvang (V) € 1.639 (i)

Bij de gemeente Brunssum is na de raming van de 2<sup>e</sup> BERAP 2025 gebleken dat bepaalde uitgaven SMI op een verkeerde component zijn geboekt en hierdoor terecht kwamen op de uitgaven kinderopvang regulier. Dit is gecorrigeerd en kan in de toekomst ook niet meer voorkomen door een aanpassing in Suite4Werk.

Gemeente Landgraaf, totaal (V) € 11.913:

- Uitgaven kinderopvang regulier (V) € 1.052 (i)
- Uitgaven SMI (V) € 8.540 (i)
- Kosten bedrijfsvoering kinderopvang (V) € 2.321 (i)

**Toelichting baten:**

Bijdrage gemeente re-integratie	N € 13.998 (i)
---------------------------------	----------------

Dit betreft de som van het overschot en het tekort van de budgetten die aan de twee gemeenten wordt teruggekeerd.

Bijdrage gemeente kinderopvang	N € 32.561 (i)
--------------------------------	----------------

De som van de bovenstaande bedragen kinderopvang resulteert in een lagere bijdrage van de gemeenten dan begroot.

## 2.1.5 Kerntaak: beperken instroom

Dit programma omvat alle uitkeringen aan bijstandsgerechtigden. Daarbij is het streven dat alleen die mensen een beroep op een uitkering kunnen doen die ook daadwerkelijk deze ondersteuning nodig hebben (tegenhouden aan de poort). Handhaving van wetten en regels en het intensief bestrijden van fraude is hierbij een belangrijk speerpunt. Daarbij wordt de menselijke maat niet vergeten. In onderstaande tabellen zijn de baten en lasten weergegeven. Verschillen groter dan € 10.000 worden toegelicht.

beperken van de instroom					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			saldo*
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
<b>BUIG inkomensdeel</b>					
<b>Brunssum</b>	<b>13.827.201</b>	<b>14.022.136</b>	<b>14.636.687</b>	<b>14.546.049</b>	<b>90.638</b>
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedrag	0	0	0	19.800	-19.800
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	8.948	6.000	9.000	9.440	-440
Bbz uitbestede apparaatskosten	13.404	26.000	22.000	21.670	330
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	41.252	20.000	29.000	19.271	9.729
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	-3.750	8.000	7.000	-7.461	14.461
Bbz starters uitk. levensond. om niet	0	27.000	11.000	10.996	4
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	0	1.000	7.000	7.722	-722
Periodieke uitkeringen PW	11.261.905	11.387.757	11.922.437	12.036.669	-114.232
Periodieke uitkeringen IOAW	293.995	290.000	285.000	263.976	21.024
Periodieke uitkeringen IOAZ	152.023	136.000	130.000	114.592	15.408
Loonkostensubsidie	928.982	750.000	1.015.000	925.715	89.285
Salarissen en sociale lasten	1.130.442	1.370.379	1.199.250	1.123.660	75.591
<b>Landgraaf</b>	<b>19.184.828</b>	<b>18.917.300</b>	<b>20.123.770</b>	<b>19.986.828</b>	<b>136.943</b>
Bbz gevestigd kapitaalverstrekking rentedrag	50.000	11.000	21.000	16.500	4.500
Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskosten	10.503	9.000	10.000	1.941	8.059
Bbz uitbestede apparaatskosten	19.594	34.000	31.000	30.686	314
Bbz gevestigd uitk. levensond. om niet	12.469	2.000	4.000	0	4.000
Bbz gevestigd uitk. levensond. renteloos	-7.860	3.000	-1.000	5.339	-6.339
Bbz starters uitk. levensond. om niet	14.929	24.000	22.000	26.885	-4.885
Bbz starters uitk. levensond. renteloos	7.412	7.000	8.000	3.768	4.232
Periodieke uitkeringen PW	16.053.115	15.647.165	16.970.913	17.155.849	-184.936
Periodieke uitkeringen IOAW	327.206	510.000	330.000	307.324	22.676
Periodieke uitkeringen IOAZ	65.622	55.000	50.000	54.378	-4.378
Loonkostensubsidie	979.514	675.000	980.000	793.320	186.680
Salarissen en sociale lasten	1.652.324	1.940.135	1.697.857	1.590.838	107.019
<b>Overig</b>					
Overig-onderzoekskosten rechtmatigheid	37.849	50.000	50.000	5.129	44.871
<b>totaal</b>	<b>33.049.877</b>	<b>32.989.437</b>	<b>34.810.458</b>	<b>34.538.006</b>	<b>272.452</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

beperken van de instroom					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			saldo*
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
<b>BUIG inkomensdeel</b>					
<b>Brunssum</b>	<b>13.827.201</b>	<b>14.022.136</b>	<b>14.636.687</b>	<b>14.546.049</b>	<b>-90.638</b>
Debiteurenontvangsten Bbz	1.275	5.000	5.000	3.179	-1.821
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderz	8.948	6.000	9.000	9.440	440
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	-1.275	-5.000	-5.000	16.621	21.621
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	13.404	26.000	22.000	21.670	-330
Debiteurenontvangsten Pw	237.224	143.000	181.000	192.723	11.723
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakosten	12.793.705	12.195.366	12.588.041	13.424.269	836.228
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	-356.522	281.391	637.396	-245.511	-882.907
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	1.130.442	1.370.379	1.199.250	1.123.660	-75.591
<b>Landgraaf</b>	<b>19.184.828</b>	<b>18.917.300</b>	<b>20.123.770</b>	<b>19.986.828</b>	<b>-136.943</b>
Debiteurenontvangsten Bbz	10.172	12.000	12.000	13.512	1.512
Bijdrage gemeente rijksvergoeding uitbestede onderz	10.503	9.000	10.000	1.941	-8.059
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	39.828	-1.000	9.000	2.988	-6.012
Bijdrage gemeente Bbz uitbestede apparaatskosten	19.594	34.000	31.000	30.686	-314
Debiteurenontvangsten Pw	362.926	177.000	235.000	426.632	191.632
Bijdrage gemeente rijksvergoeding programmakosten	16.033.606	15.151.228	15.318.405	16.338.109	1.019.704
Bijdrage gemeente eigen aandeel programmakosten	1.055.876	1.594.937	2.810.508	1.582.122	-1.228.386
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	1.652.324	1.940.135	1.697.857	1.590.838	-107.019
<b>Overig</b>	<b>37.849</b>	<b>50.000</b>	<b>50.000</b>	<b>5.129</b>	<b>-44.871</b>
Bijdrage onderzoekskosten rechtmatigheid Brunssum	28.302	20.697	20.697	-2.373	-23.070
Bijdrage onderzoekskosten rechtmatigheid Landgraaf	9.546	29.303	29.303	7.502	-21.801
<b>totaal</b>	<b>33.049.877</b>	<b>32.989.437</b>	<b>34.810.458</b>	<b>34.538.006</b>	<b>-272.452</b>
<b>saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

## Toelichting jaarrekening 2025

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd (V = voordelig, N = nadelig, S = structureel, I = Incidenteel).

### Toelichting lasten:

“BUIG” (Bbz + PW + Lks + loaw + loaz)	N	€ 44.971 (i)
---------------------------------------	---	--------------

De uitgaven BBZ rentedragend kapitaal, onderzoekskosten en apparaatskosten laten t.o.v. de prognose uit de 2<sup>e</sup> BERAP ISD BOL 2025 voor de gemeenten het volgende beeld zien:

- Brunssum heeft één rentedragend bedrijfskapitaal verstrekt van € 19.800 (N). De onderzoekskosten m.b.t. levensvatbaarheid van een eigen bedrijf is volledig benut. Er is een tekort van € 440 (N). De uitvoeringskosten betaald aan Maastricht zijn conform begroting bijna volledig benut, € 330 (V);

- Landgraaf heeft één rentedragend bedrijfskapitaal verstrekt van € 16.500. Dit is € 4.500 (V) lager dan begroot. De onderzoekskosten m.b.t. de levensvatbaarheid van een eigen bedrijf is bijna niet benut, € 8.059 (V). De uitvoeringskosten betaald aan Maastricht zijn conform begroting bijna volledig benut, € 314 (V).

De Bbz declarabel (Bbz gevestigd) laat elk jaar een grillig verloop zien en is moeilijk te prognosticeren. Ten opzichte van de 2<sup>e</sup> BERAP ISD BOL 2025 betekent dit voor:

- De gemeente Brunssum hogere lasten tot een bedrag van € 24.189 (V);
- De gemeente Landgraaf lagere lasten tot een bedrag van € 2.339 (N).

Ook de Bbz I-deel (Bbz starters) laat elk jaar een grillig verloop zien en is moeilijk te prognosticeren. Ten opzichte van de 2<sup>e</sup> BERAP ISD BOL 2025 betekent dit voor:

- De gemeente Brunssum lagere lasten tot een bedrag van € 718 (N);
- De gemeente Landgraaf lagere lasten tot een bedrag van € 653 (N).

Bij het PW I-deel is sprake van een tekort voor beide gemeenten. In de raming van 2025 is voor de gemeente Brunssum de 0-lijn vastgehouden en voor de gemeente Landgraaf is rekening gehouden met een daling van de cliëntenaantallen van 2%. Voor beide gemeente heeft een toename van de cliëntenaantallen plaatsgevonden. Voor de gemeente Brunssum (0,5%) en voor de gemeente Landgraaf (1,1%).

In cijfers:

- Brunssum (N) € 114.232 (i)
- Landgraaf (N) € 184.936 (i)

De aantallen IOAW-gerechtigden zijn voor beide gemeenten gedaald. Ten opzichte van de 2<sup>e</sup> BERAP ISD BOL 2025 betekent dit voor:

- De gemeente Brunssum lagere lasten tot een bedrag van (V) € 21.024 (i);
- De gemeente Landgraaf lagere lasten tot een bedrag van (V) € 22.676 (i).

Bij de IOAZ zien we ten opzichte van de 2<sup>e</sup> BERAP ISD BOL 2025 voor:

- De gemeente Brunssum lagere lasten tot een bedrag van (V) € 15.408 (i);
- De gemeente Landgraaf hogere lasten tot een bedrag van (N) € 4.378 (i).

Onderdeel van het PW I-deel is de loonkostensubsidie (LKS). In zowel de 1<sup>e</sup>, als de 2<sup>e</sup> BERAP is bijgeraamd op deze budget voor de gemeente Brunssum. Voor de gemeente Landgraaf is alleen in de 1<sup>e</sup> BEAP bijgeraamd op dit budget. Brunssum ging van € 750.000 in de primitieve begroting naar uiteindelijk een budget van € 1.015.000. Landgraaf ging van € 675.000 naar € 980.000. Uiteindelijk zijn de kosten lager dan begroot, namelijk:

- Brunssum (V) € 89.285 (i)
- Landgraaf (V) € 186.680 (i)

Overig – onderzoekskosten rechtmatigheid	V € 44.871 (i)
--	----------------

In 2025 zijn wederom door een extern bureau onderzoeken gedaan naar voorliggende voorzieningen. De kosten van de inhuur van dit extern bureau waren € 44.871 lager dan begroot.

Salarissen en sociale lasten	V 182.610 (i)
------------------------------	---------------

De toegerekende salariskosten naar dit beleidsterrein zijn € 182.610 lager dan begroot. Zie hoofdstuk 2.1.3 voor een toelichting. Per gemeente is het voordeel als volgt:

- Brunssum (V) € 75.591 (i)
- Landgraaf (V) € 107.019 (i)

#### Toelichting baten:

Rijksbijdrage	V € 1.855.932 (i)
---------------	-------------------

Baten "BUIG" (Bbz + PW I-deel + loaw I-deel + loaz I-deel):

De macrobudgetten voor de verschillende regelingen worden afzonderlijk geraamd, vervolgens opgeteld en over de gemeenten verdeeld. De gemeenten ontvangen dus één budget.

In de 2e BERAP ISD BOL 2025 is over de BUIG-budgetten gerapporteerd dat deze gebaseerd blijven op het voorlopig vastgesteld budget 2025. Ook is toegezegd door het Rijk dat bij de vaststelling van het definitieve budget 2025 (eind september) rekening zal worden gehouden met de actuele conjuncturele situatie.

In cijfers:

- Brunssum (V) € 836.228 (i)
- Landgraaf (V) € 1.019.704 (i)

PW - I deel	N € 1.939.339 (i)
-------------	-------------------

Baten Bbz rentedragend kapitaal, onderzoekskosten en apparaatskosten

Per 1 januari 2020 is de financieringssysteem van de Bbz declarabel veranderd. De uitkering levensonderhoud valt nu onder de Pw. Voor onderzoekskosten krijgt iedere gemeente een vast bedrag per jaar. Heeft een gemeente minder nodig dan is het overschot vrij besteedbaar. Heeft een gemeente te kort dan moet uit eigen middelen worden aangevuld. Het rentedragend kapitaal krijgt een gemeente het jaar ná verstrekking van het Rijk terugbetaald. In de vijf jaren ná de verstrekking door het Rijk moet de gemeente dit rentedragend kapitaal voor 75% terugbetalen aan het Rijk. Wordt het verstrekte rentedragend kapitaal dus volledig terugbetaald door de zelfstandige dan mag de gemeente 25% van het verstrekte kapitaal houden.

De gemeentelijke bijdrage voor de onderzoekskosten en het rentedragende kapitaal van de Bbz declarabel is in totaal € 7.680 hoger, mede door de debiteurenontvangsten Bbz.

- Brunssum (V) € 20.240 (i)
- Landgraaf (N) € 12.559 (i)

De gemeentelijke bijdrage voor de apparaatskosten van de Bbz declarabel is in totaal € 644 lager.

- Brunssum (N) € 330 (i)
- Landgraaf (N) € 314 (i)

De gemeentelijke bijdrage voor de Bbz I-deel, PW, IOAW en IOAZ kan nu in deze jaarrekening worden vastgesteld. Deze wordt verlaagd door de debiteurenontvangsten PW. In totaal is de bijdrage € 1.907.939 lager.

- Brunssum (N) € 871.184 (i)
- Landgraaf (N) € 1.036.754 (i)

Overig	N € 44.871 (i)
--------	----------------

De gemeentelijke bijdrage wordt verlaagd met € 44.871 voor de kosten van het extern bureau dat onderzoeken heeft gedaan naar voorliggende voorzieningen.

Bijdrage salarissen en sociale lasten	N € 182.610 (i)
---------------------------------------	-----------------

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie met de uitgaven.

## 2.1.6 Kerntaak: maatschappelijke participatie

Dit programma omvat het minimeleidend en de bijzondere bijstand dat als instrument wordt ingezet om financiële belemmeringen weg te nemen die bestaan voor participatie in de samenleving. Dit laatste wordt nagestreefd omdat dit mensen perspectief geeft en bijdraagt aan het functioneren en de kwaliteit van de stad/wijk. In onderstaande tabellen zijn de baten en lasten weergegeven.

maatschappelijke participatie					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			saldo*
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
Bijzondere bijstand					
<b>Brunssum</b>	<b>1.225.890</b>	<b>1.252.324</b>	<b>1.278.196</b>	<b>1.265.175</b>	<b>13.021</b>
Medische keuringen	0	1.000	0	0	0
Directe levensbehoeften (a)	40.290	33.000	70.000	61.000	9.000
Voorzieningen voor het huishouden (b)	10	4.000	0	0	0
Kosten inrichting/huisraad (c)	13.887	34.000	5.000	1.832	3.169
Inrichtingskosten statushouders (c)	5.958	2.000	8.000	8.289	-289
Overige voorzieningen voor wonen (c)	14.181	26.000	20.000	10.835	9.165
Peuteropvang (d)	2.212	3.000	3.000	805	2.195
Overige voorzieningen voor opvang (d)	3.756	4.000	5.000	3.756	1.244
Vervoerskosten en overige kosten maatschap	15.281	12.000	18.000	21.704	-3.704
Rechtsbijstand (f)	32.113	29.000	30.000	29.309	691
Overige kosten financiële transacties (f)	2.549	4.000	1.000	1.570	-570
Medische dienstverlening (h)	587	3.000	1.000	3.013	-2.013
Individuele inkomens toeslag (k)	194.128	192.000	190.000	213.598	-23.598
Maatschappelijke participatie (j)	158.180	160.000	170.000	164.250	5.750
Bewindvoering (e)	540.081	520.000	565.000	566.243	-1.243
Budgetbeheer (e)	4.076	2.000	4.000	5.474	-1.474
VGZ-bijdrage (m)	78.980	81.000	80.000	72.420	7.580
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	20.661	17.000	1.000	1.356	-356
Salarissen en sociale lasten	98.960	125.324	107.196	99.721	7.475
<b>Landgraaf</b>	<b>1.662.407</b>	<b>1.763.569</b>	<b>1.828.764</b>	<b>1.795.447</b>	<b>33.317</b>
Medische keuringen	1.053	1.000	1.000	4.514	-3.514
Directe levensbehoeften (a)	41.025	30.000	133.000	117.128	15.872
Voorzieningen voor het huishouden (b)	704	2.000	0	1.093	-1.093
Kosten inrichting/huisraad (c)	23.000	20.000	0	2.185	-2.185
Inrichtingskosten statushouders (c)	2.641	0	12.000	15.863	-3.863
Overige voorzieningen voor wonen (c)	35.468	33.000	36.000	36.820	-820
Peuteropvang (d)	176	1.000	1.000	657	343
Overige voorzieningen voor opvang (d)	416	0	0	0	0
Vervoerskosten en overige kosten maatschappelijke zorg (e)	13.995	11.000	15.000	20.690	-5.690
Rechtsbijstand (f)	45.247	45.000	50.000	51.382	-1.382
Overige kosten financiële transacties (f)	2.531	3.000	1.000	643	357
Medische dienstverlening (h)	7.557	5.000	9.000	8.299	701
Individuele inkomens toeslag (k)	284.266	270.000	300.000	309.172	-9.172
Maatschappelijke participatie (j)	166.365	190.000	200.000	191.250	8.750
Bewindvoering (e)	799.620	850.000	840.000	827.911	12.089
Budgetbeheer (e)	7.790	7.000	3.000	4.679	-1.679
VGZ-bijdrage (m)	62.490	97.139	75.000	61.500	13.500
Overige bijzondere bijstand (g), (i), (l)	23.416	21.000	1.000	480	520
Salarissen en sociale lasten	144.645	177.430	151.764	141.182	10.582
Overige kosten					
Minima-effectrapportage	0	0	0	0	0
Klanttevredenheidsonderzoek	4.908	1.068	4.603	4.523	79
<b>totaal</b>	<b>2.893.204</b>	<b>3.016.961</b>	<b>3.111.563</b>	<b>3.065.146</b>	<b>46.417</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

maatschappelijke participatie					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			baten
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
Bijzondere bijstand					
<b>Brunssum</b>	<b>1.225.890</b>	<b>1.252.324</b>	<b>1.278.196</b>	<b>1.265.175</b>	<b>-13.021</b>
Bijdrage gemeente programmakosten	1.095.106	1.086.000	1.139.000	1.137.664	-1.336
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	98.960	125.324	107.196	99.721	-7.475
Debiteurenontvangsten	31.824	41.000	32.000	27.790	-4.210
<b>Landgraaf</b>	<b>1.662.407</b>	<b>1.763.569</b>	<b>1.828.764</b>	<b>1.795.447</b>	<b>-33.317</b>
Bijdrage gemeente programmakosten	1.476.454	1.543.139	1.634.000	1.614.637	-19.363
Bijdrage gemeente salarissen en sociale lasten	144.645	177.430	151.764	141.182	-10.582
Debiteurenontvangsten	41.308	43.000	43.000	39.629	-3.371
<b>Overige kosten</b>	<b>4.908</b>	<b>1.068</b>	<b>4.603</b>	<b>4.523</b>	<b>-79</b>
Bijdrage minima-effectrapportage Brunssum	0	0	0	0	0
Bijdrage minima-effectrapportage Landgraaf	0	0	0	0	0
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek Landgraaf	2.914	534	2.505	2.463	-42
Bijdrage klanttevredenheidsonderzoek Brunssum	1.994	534	2.097	2.060	-37
<b>totaal</b>	<b>2.893.204</b>	<b>3.016.961</b>	<b>3.111.563</b>	<b>3.065.146</b>	<b>-46.417</b>
<b>saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruqaave voor de gemeente

## Toelichting jaarrekening 2025

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd (V = voordelig, N = nadelig, S = structureel, I = Incidenteel).

### Toelichting lasten:

Directe levensbehoeften, voorzieningen voor het huishouden, kosten inrichting/huisraad, inrichtingskosten statushouders, overige voorzieningen voor wonen, peuteropvang, vervoerskosten en overige kosten, maatschappelijke zorg, rechtsbijstand, overige kosten financiële dienstverlening, medische dienstverlening, individuele inkomensloeslag, maatschappelijke participatie, bewindvoering, budgetbeheer, VGZ-bijdrage en overige bijzondere bijstand

V € 28.281 (i)

Op het totale budget bijzondere bijstand van € 2.819.719 is er € 28.281 minder uitgekeerd. Het voordeel is als volgt opgebouwd:

- Gemeente Brunssum heeft € 5.546 (V) minder uitgekeerd dan begroot;
- Gemeente Landgraaf heeft € 22.735 (V) minder uitgekeerd dan begroot.

Voor de gemeente Brunssum is vooral minder uitgegeven aan directe levensbehoeften, overige voorzieningen voor wonen en VGZ-bijdrage. Voor de gemeente Landgraaf is minder uitgegeven aan directe levensbehoeften, maatschappelijke participatie, bewindvoering en de VGZ-bijdrage

Salarissen en sociale lasten

V € 18.057 (i)

De toegerekende salariskosten naar dit beleidsterrein zijn € 18.057 lager dan begroot. Zie hoofdstuk 2.1.3 voor een toelichting.

Per gemeente is het voordeel als volgt:

- Brunssum € 7.475 (V)
- Landgraaf € 10.582 (V)

### Toelichting baten:

Bijdrage gemeente in de programmakosten

N € 28.281 (i)

De som van de bovenstaande bedragen resulteert in een lagere bijdrage van de gemeenten.

Bijdrage gemeente in de salarissen en de sociale lasten

N € 18.057 (i)

De bijdrage toerekening salariskosten staat altijd in relatie met de uitgaven.

## 2.1.7 Financiële verantwoording bedrijfsvoeringskosten

Dit programma omvat alle lasten en baten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het zijn de bedrijfsvoeringskosten die niet direct aan een kerntaak kunnen worden toegerekend. Alle lasten binnen dit programma zijn weergegeven inclusief BTW. De deelnemende gemeenten kunnen deze doorgeschoven BTW terugvorderen middels het btw-compensatiefonds. Zie bijlage D voor de opgave per gemeente. In onderstaande tabellen zijn de baten en lasten weergegeven. Verschillen groter dan € 10.000 worden toegelicht.

bedrijfsvoering					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			lasten
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
bedrijfsvoering					
Salariskosten	2.409.187	2.563.916	2.458.057	2.449.600	8.457
Overige personeelskosten	290.257	239.440	329.037	318.512	10.525
Inhuur en uitzendkrachten	50.963	131.898	103.672	88.297	15.375
Huisvestings- en kantoorkosten	838.150	786.784	818.455	812.552	5.903
Automatisering	1.347.460	1.164.582	1.270.398	1.290.381	-19.983
Representatie	4.992	7.500	7.500	6.957	543
Communicatie en promotiekosten	4.189	10.000	10.000	2.688	7.312
Vakliteratuur	52.563	60.902	60.902	54.888	6.014
Accountantskosten	42.259	42.864	42.864	40.233	2.632
Advieskosten	192.842	68.509	70.324	60.355	9.970
Algemene kosten	61.171	48.556	59.937	71.692	-11.756
Treasury	7.274	45.552	45.552	40.688	4.863
Overige baten en lasten	963	25.000	0	0	0
<b>totaal</b>	<b>5.302.270</b>	<b>5.195.502</b>	<b>5.276.697</b>	<b>5.236.842</b>	<b>39.855</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

bedrijfsvoering					
Jaarrekening 2025					
					baten
omschrijving	2024 werkelijk	2025			saldo*
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
bedrijfsvoering					
Salarisbaten	233.663	50.055	40.532	111.196	70.664
Huisvestings- en kantoorkosten	78.866	76.375	76.375	76.375	0
<b>Algemene kosten</b>	<b>23.610</b>	<b>20.000</b>	<b>20.000</b>	<b>31.938</b>	<b>11.938</b>
bijdrage van gemeente Brunssum	9.519	8.279	8.279	13.924	5.645
bijdrage van gemeente Landgraaf	14.091	11.721	11.721	18.015	6.294
Treasury	37.358	34.867	245.984	247.349	1.365
<b>Overige baten en lasten</b>	<b>4.928.774</b>	<b>5.014.205</b>	<b>4.893.806</b>	<b>4.769.984</b>	<b>-123.822</b>
bijdrage van gemeente Brunssum	1.987.559	2.063.057	2.013.328	1.962.826	-50.503
bijdrage van gemeente Landgraaf	2.941.215	2.951.148	2.880.478	2.807.158	-73.319
<b>totaal</b>	<b>5.302.270</b>	<b>5.195.502</b>	<b>5.276.697</b>	<b>5.236.842</b>	<b>-39.855</b>
<b>saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

In het cumulatief overzicht van hoofdstuk 2.1.1 zijn van bovenstaande baten en lasten de overhead en onvoorzien afzonderlijk inzichtelijk gemaakt, daardoor sluiten de totalen niet aan op het subtotaal van het programma. Dit is ook in dit hoofdstuk toegelicht.

### Toelichting jaarrekening 2025

Het aandeel van de gemeenten in de kosten van bedrijfsvoering valt € 123.822 lager uit dan geraamd in de bijgestelde begroting. Hieronder is de verklaring voor deze afwijking gespecificeerd (V = voordelig, N = nadelig, I = incidenteel, S = structureel)

#### Toelichting lasten:

Overige personeelskosten	V	10.525 (i)
--------------------------	---	------------

Van het budget overige personeelskosten is € 11.965 niet besteed. Dit wordt veroorzaakt door lagere uitgaven voor:

- Reis- en verblijfkosten, het hybride werken veroorzaakt dit;
- Werkverbeteringen;
- Teambuilding, er is geen zomeractiviteit in 2025 georganiseerd.

Inhuur en uitzendkrachten	V € 15.375 (i)
---------------------------	----------------

De tijdelijke invulling van 1 fte consulent sociaal domein heeft meer tijd in beslag genomen dan vooraf voorzien. Daardoor zijn de salariskosten lager uitgevallen dan vooraf geraamd.

Automatisering	N € 19.983 (i)
----------------	----------------

Het budget automatisering is €19.983 hoger dan geraamd. Dit komt hoofdzakelijk door een na-facturatie van Solido inzake de begeleiding van het toetredingstraject van ISD BOL tot de gemeenschappelijke regeling van Solido.

Algemene kosten	N € 11.756 (i)
-----------------	----------------

Dit budget is grotendeels overschreden doordat de proceskosten bezwaar en beroep hoger zijn dan geraamd.

#### **Toelichting baten:**

Salarisbaten	V € 70.664 (i)
--------------	----------------

De baten op de salarissen waren € 70.664 hoger dan geraamd. Dit komt door hogere bijdragen van het UWV voor langdurig zieke medewerkers en zwangerschapsuitkering waar in de begroting geen rekening mee was gehouden.

Algemene kosten	N € 11.938 (i)
-----------------	----------------

De proceskosten bezwaar en beroep zijn hoger dan begroot.

Bijdrage gemeente	V € 123.822 (i)
-------------------	-----------------

De voorgaande onderdelen betekenen dat de bijdrage van de gemeenten naar beneden wordt bijgesteld. Voor Brunssum is dit € 50.503 en Landgraaf € 73.319.

## 2.1.8 Financiële verantwoording projecten

Dit programma omvat alle lasten en baten van de projecten die ISD BOL op verzoek uitvoert voor de deelnemende gemeenten. Telkens in de 2<sup>e</sup> BERAP worden de budgetten voor de projecten incidenteel geraamd. In onderstaande tabellen zijn de baten en lasten weergegeven. Verschillen groter dan € 10.000 worden toegelicht.

projecten					
Jaarrekening 2025					
omschrijving	2024 werkelijk	2025			lasten
		primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
<b>Projecten</b>					
Bijdrage eigen risico ZVW Brunssum	187.476	0	173.659	96.459	77.200
Bijdrage eigen risico ZVW Landgraaf	47.395	0	49.324	48.684	640
Mantelzorgcompliment Landgraaf	84.070	0	85.948	80.060	5.888
Project vroegsignalering WSG	45.798	0	47.115	47.126	-11
Project bieb abonnement regeling	989	0	1.122	2.151	-1.029
Voorzieningenwijzer	20.590	0	19.968	20.571	-603
Project wet inburgering	505.050	0	746.854	761.288	-14.435
Project energietoeslag	255.122	0	0	0	0
Project leefgeld Oekraïne	435.227	0	467.775	584.955	-117.180
Project kinderkledingpakket	10.742	0	11.005	10.689	316
Project kinderopvangtoeslagaffaire	1.152	0	1.400	826	575
Project stadspas	7.874	0	6.696	6.696	0
Project alleenverdienersproblematiek	0	0	61.881	65.579	-3.698
Project OV minima	0	0	2.473	2.718	-245
Project Participatiewet in balans	0	0	0	20.163	0
Project monitoring regionale werkhubs	0	0	0	2.328	0
<b>totaal projecten</b>	<b>1.601.485</b>	<b>0</b>	<b>1.675.219</b>	<b>1.750.292</b>	<b>-75.073</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

projecten					
Jaarrekening 2025					
					baten
omschrijving	2024	2025			saldo*
	werkelijk	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk	
bedragen in Euro					
<b>Projecten</b>					
<b>Brunssum</b>	<b>853.962</b>	<b>0</b>	<b>832.414</b>	<b>768.252</b>	<b>-64.161</b>
Bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Brunssum	187.476	0	173.659	96.459	-77.200
Project vroegsignalering WSG	23.323	0	22.817	22.807	-10
Project bië abonnement regeling	989	0	1.122	1.077	-45
Voorzieningenwijzer	5.795	0	5.109	5.411	302
Project wet inburgering	341.286	0	484.419	469.635	-14.783
Project energietoeslag	127.570	0	0	0	0
Project leefgeld Oekraïne	148.908	0	94.017	114.515	20.498
Project kledingpakket	10.742	0	11.005	10.689	-316
Project stadspas	7.874	0	6.696	6.696	0
Project alleenverdienersproblematiek	0	0	32.221	31.171	-1.050
Project OV minima	0	0	1.350	1.451	101
Project Participatiewet in balans	0	0	0	8.342	8.342
<b>Landgraaf</b>	<b>738.523</b>	<b>0</b>	<b>833.055</b>	<b>969.962</b>	<b>136.906</b>
Bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Landgraaf	47.395	0	49.324	48.684	-640
Mantelzorgcompliment Landgraaf	84.070	0	85.948	80.060	-5.888
Project vroegsignalering WSG	22.476	0	24.299	24.320	21
Voorzieningenwijzer	5.795	0	5.109	5.411	302
Project wet inburgering	163.764	0	262.435	291.653	29.218
Project energietoeslag	127.552	0	0	0	0
Project leefgeld Oekraïne	286.320	0	373.758	470.440	96.682
Project kinderopvangtoeslagaffaire	1.152	0	1.400	826	-575
Project alleenverdienersproblematiek	0	0	29.660	34.408	4.748
Project OV minima	0	0	1.123	1.266	144
Project bië abonnement regeling	0	0	0	1.074	1.074
Project Participatiewet in balans	0	0	0	11.821	11.821
<b>Overig</b>	<b>9.000</b>	<b>0</b>	<b>9.750</b>	<b>12.078</b>	<b>2.328</b>
Bijdrage woningcorporaties voorzieningenwijzer	9.000	0	9.750	9.750	0
bijdrage van Stadsregio Parkstad Limburg	0	0	0	2.328	2.328
<b>totaal projecten</b>	<b>1.601.484</b>	<b>0</b>	<b>1.675.219</b>	<b>1.750.292</b>	<b>75.073</b>
<b>saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2025. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente

## Toelichting jaarrekening 2025

Onderstaand worden de verklaringen voor de afwijkingen nader gespecificeerd

(V = voordelig, N = nadelig, S = structureel, I = Incidenteel).

### Toelichting lasten:

project Bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Brunssum	V	77.200 (i)
--	---	------------

Het geraamde bedrag was gebaseerd op de uitgekeerde bedragen van de bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Brunssum in 2024 met een verwachte verlaging van € 17.000. Het bedrag is in de regeling Bijdrage eigen risico Zorgverzekeringswet Brunssum 2025 per 1 september 2025 verlaagd naar € 100. Daarnaast zijn de aanvragen in 2025 (677) lager dan in 2024 (883).

project Wet inburgering	N	14.435 (i)
-------------------------	---	------------

De kosten van het project Wet Inburgering zijn uiteindelijk € 14.435 hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de gemeente Landgraaf was het tekort € 29.218 en voor de gemeente Brunssum was € 14.783 te veel geraamd. Dit komt doordat de kosten voor de leerroutes van 2025 bij Vista hoger uitvielen ten opzichte van de 2<sup>e</sup> BERAP 2025 bij de gemeente Landgraaf en bij de gemeente Brunssum lager.

project leefgeld Oekraïne	N	117.180 (i)
---------------------------	---	-------------

De kosten van het project leefgeld Oekraïne zijn uiteindelijk € 117.180 hoger uitgevallen dan geraamd. Voor de gemeente Brunssum was het tekort € 20.498 en voor de gemeente Landgraaf € 96.682.

In 2025 is de eigen bijdrage geïndexeerd en is de rekenmethode van de eigen bijdrage gewijzigd. Alle lopende eigen bijdragen moesten opnieuw beoordeeld worden.

Daarnaast wordt het tekort bij de gemeente Landgraaf voornamelijk veroorzaakt door de nieuwe locatie aan de Europaweg-Noord waar alle ontheemden naar toe zijn verhuisd en waarbij nieuwe opvangplekken beschikbaar kwamen. Hierdoor is het bedrag aan leefgeld in de laatste twee kwartalen hoger dan geraamd in de 2<sup>e</sup> BERAP 2025.

Voor de uitvoering van het project leefgeld Oekraïne heeft ISD BOL uitvoeringskosten in rekening gebracht. Voor Brunssum was dit € 18.715 en Landgraaf € 69.727.

#### **Toelichting baten:**

Omdat ISD BOL de projecten uitvoert voor de deelnemende gemeenten, worden ook de kosten gedeclareerd bij de desbetreffende gemeente. Dit betekent dat als kosten hoger of lager zijn dan begroot, de inkomsten voor ISD BOL met hetzelfde bedrag hoger of lager zijn.

## 2.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Op grond van het BBV wordt onderstaand een overzicht gegeven van alle gerealiseerde baten en lasten, maar nu onderverdeeld in de voorgeschreven taakvelden.

Taakveld bedragen in Euro	Primitieve begroting			Bijgestelde begroting			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	42.864	-42.864	0	42.864	-42.864	0	40.233	-40.233
0.4 Overhead	5.160.635	5.082.086	78.549	5.030.713	5.188.281	-157.568	4.989.493	5.155.921	-166.428
0.5 Treasury	34.867	45.552	-10.685	245.984	45.552	200.432	247.349	40.688	206.661
0.8 Overige baten en lasten	0	25.000	-25.000	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	2.473	2.473	0	2.718	2.718	0
6.3 Inkomensregelingen	36.006.398	36.006.398	0	38.779.708	38.779.708	0	38.517.262	38.517.262	0
6.5 Arbeidsparticipatie	1.162.380	1.162.380	0	2.109.587	2.109.587	0	2.087.058	2.087.058	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>42.364.279</b>	<b>42.364.279</b>	<b>0</b>	<b>46.168.466</b>	<b>46.168.466</b>	<b>0</b>	<b>45.843.880</b>	<b>45.843.880</b>	<b>0</b>

Het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld is als volgt. Het taakveld 6.3 gaat naar het programma Beperken instroom en Maatschappelijke participatie. Het taakveld 6.5 gaat naar het programma Bevorderen uitstroom. Daarnaast zit van beide taakvelden nog een klein gedeelte op het programma Projecten. De taakvelden 6.3 en 6.5 zijn directe kosten. De indirecte kosten zijn de overige taakvelden en zitten in het programma Bedrijfsvoering. Vanuit dit programma worden wel nog salarislasten doorverdeeld naar de programma's. De systematiek hiervan is uitgebreid toegelicht in hoofdstuk 2.1.3.

## 2.3 Overzicht incidentele baten en lasten

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde incidentele baten en lasten. In de Financiële verordening van ISD BOL is geen grensbedrag voor incidentele posten opgenomen, derhalve zijn hier alle incidentele baten en lasten opgenomen.

Incidentele Baten en Lasten bedragen in Euro	2025		
	primitieve begroting	bijgestelde begroting	werkelijk
<b>lasten</b>			
<b>Programma Projecten:</b>			
Project stadspas	0	6.696	6.696
Project OV minima	0	2.473	2.718
Project Participatiewet in balans	0	0	20.163
Project monitoring regionale werkhubs	0	0	2.328
<b>totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>9.169</b>	<b>97.484</b>
<b>baten</b>			
<b>Programma Projecten:</b>			
Project stadspas	0	6.696	6.696
Project OV minima	0	2.473	2.718
Project Participatiewet in balans	0	0	20.163
Project monitoring regionale werkhubs	0	0	2.328
<b>totaal baten</b>	<b>0</b>	<b>9.169</b>	<b>97.484</b>
<b>saldo incidentele baten en lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Door de notitie incidentele baten en lasten 2024 en 2025 zijn nieuwe financiële kaders vastgesteld voor de verwerking van incidentele baten en lasten. De aard van de baten en lasten betekent in het kader van deze notitie dat de soort of de eigenschap van een post binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd opgenomen zijn. De hoogte van de structurele baten en lasten jaarlijks kan fluctueren.

Bij ISD BOL zijn enkel de projecten binnen het programma Projecten die hieronder kunnen vallen. Het grotendeel van de projecten bij ISD BOL zijn langdurige projecten die structureel zijn waarbij nog geen vaste einddatum geldt. Als gedurende een boekjaar een offerte voor nieuw project wordt opgesteld wordt dit inzichtelijk gemaakt in de 2<sup>e</sup> BERAP.

## 2.4 Balans en grondslagen

balans per 31 december

Activa bedragen in Euro	2025	2024
<b><u>Vaste Activa</u></b>		
<b>Materiële vaste activa</b>	<b>539.611</b>	<b>581.119</b>
- investeringen met een economisch nut	539.611	581.119
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>539.611</b>	<b>581.119</b>
<b><u>Vlottende Activa</u></b>		
<b>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</b>	<b>7.949.192</b>	<b>4.477.366</b>
- vorderingen op openbare lichamen	1.846.731	1.185.961
- rijkschatkist met een rentetypische looptijd <1 jaar	6.102.461	3.291.405
<b>Liquide middelen</b>	<b>14.187</b>	<b>14.204</b>
-kassaldi	2	2
-banksaldi	14.186	14.202
<b>Overlopende Activa</b>	<b>499.280</b>	<b>3.144.154</b>
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door de voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	499.280	3.144.154
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>8.462.660</b>	<b>7.635.724</b>
<b>Totaal generaal</b>	<b>9.002.271</b>	<b>8.216.843</b>

## balans per 31 december

<b>Passiva</b>	<b>2025</b>	<b>2024</b>
bedragen in Euro		
<b><u>Vaste Passiva</u></b>		
<b>Eigen vermogen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
– algemene reserve	0	0
– gerealiseerd resultaat	0	0
<b>Vorzieningen</b>	<b>38.121</b>	<b>20.772</b>
Verlofsparen	38.121	20.772
<b>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jr of langer</b>	<b>539.611</b>	<b>581.119</b>
– onderhandse lening van een openbaar lichaam	539.611	581.119
<b>Totaal vaste passiva</b>	<b>577.732</b>	<b>601.891</b>
<b><u>Vlottende Passiva</u></b>		
<b>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</b>	<b>4.214.850</b>	<b>4.128.414</b>
– overige schulden	4.214.850	4.128.414
<b>Overlopende Passiva</b>	<b>4.209.689</b>	<b>3.486.538</b>
– verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	0	0
– de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van de lasten van volgende begrotingsjaren	0	0
– overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	4.209.689	3.486.538
<b>Totaal vlottende passiva</b>	<b>8.424.539</b>	<b>7.614.952</b>
<b>Totaal generaal</b>	<b>9.002.271</b>	<b>8.216.843</b>

## Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

### Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

### Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 22 januari 2025 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 458.439) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

### Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

## Balans

### *Vaste activa*

#### **Materiële vaste activa – Algemeen**

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct te relateren salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

#### **Investerings met economisch nut**

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Installaties	5 jaar
Automatisering	5 jaar
Digitalisering	5 jaar
Renovatie hoogbouw: installaties	15 jaar
Renovatie hoogbouw: gebouw	30 jaar

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

### ***Vlottende activa***

#### **Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

##### **Vorderingen**

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

##### **Liquide middelen en overlopende posten**

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

### ***Vaste passiva***

#### **Vaste schulden**

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

### ***Vlottende passiva***

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

## 2.4.1 Toelichting op de balans

### *Activa*

#### *Vaste activa*

#### Materiële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut weer:

Bedragen in Euro	Boekwaarde 1-1-2025	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
<b>Gebouwen</b>							
- Gebouw	581.119	0	0	41.508	0	0	539.611
<b>Totaal</b>	<b>581.119</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>41.508</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>539.611</b>

Investerings hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn óf als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. ISD BOL heeft 1 investering met een economisch nut, namelijk de renovatie in het gebouw. De renovatie in het gebouw is eind 2038 volledig afgeschreven.

#### *Vlottende activa*

#### Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen in Euro	Boekwaarde 1-1-2025	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2025	Balanswaarde 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	1.185.961	0	1.846.731	1.185.961
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar	3.291.405	0	6.102.461	3.291.405
	<b>4.477.366</b>	<b>0</b>	<b>7.949.192</b>	<b>4.477.366</b>

De vorderingen op de openbare lichamen bestaat voor € 1.826.056 uit debiteuren. Dit zijn de facturen die door ISD BOL verzonden zijn, maar waarvan op 31-12-2025 het geld nog niet ontvangen was. In februari 2025 zijn deze grotendeels ontvangen.

#### Schatkistbankieren

De Wet schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder ook ISD BOL, al hun overtollige middelen aanhouden bij het Rijk. In 2025 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 1 miljoen. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2025.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	11	11	11	11
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	989	989	989	989
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	42.364			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	42.364			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	947	984	1.006	972
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	11	11	11	11

Door automatisch het saldo van de hoofdrekening af te romen zodra deze het bedrag van €5.000 bereikt, wordt voorkomen dat het wettelijk vastgesteld drempelbedrag wordt overschreden.

### Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen in Euro	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
- Saldo kas	2	2
- Saldo BNG	4.404	4.421
- Saldo BNG maatschappelijke pas	9.781	9.781
<b>Totaal</b>	<b>14.187</b>	<b>14.204</b>

### Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Bedragen in Euro	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door de voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	499.280	3.144.154
<b>Totaal</b>	<b>499.280</b>	<b>3.144.154</b>

Onder de post 'overige nog te ontvangen bedragen' is met name opgenomen de afrekening 2025 van de gemeenten. Onder de overlopende activa zijn de bedragen opgenomen waarbij het voorschot onvoldoende was en er dus geld door de gemeenten bijbetaald dient te worden.

## *Passiva*

### *Vaste passiva*

#### **Eigen vermogen**

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bedragen in Euro	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2023
Algemene reserve	0	0
Bestemmingsreserves	0	0
Gerealiseerde resultaat	0	0
<b>Totaal</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL heeft ISD BOL geen eigen reserves. Resultaat ten aanzien van het verlofsparen wordt gevormd in een voorziening. Voor de opstelling van de jaarstukken heeft, op grond van de Financiële verordening ISD BOL, de afrekening van het resultaat 2025 reeds plaatsgevonden waardoor deze nul is. De afrekeningen van de diverse programma's zijn opgenomen onder de posten overlopende activa (bij een vordering op de gemeenten) en overlopende passiva (bij een teruggave aan de gemeenten).

#### **Voorzieningen**

Het in de balans opgenomen voorziening bevat het verlofsparen.

Bedragen in Euro	Saldo 31-12-2025	Dotatie	Aanwending	Saldo 31-12-2024
<b>- Saldo verlofsparen</b>	38.121	0	-17.349	20.772
<b>Totaal</b>	<b>38.121</b>	<b>0</b>	<b>-17.349</b>	<b>20.772</b>

#### **Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar**

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het jaar 2025:

Bedragen in Euro	Saldo 1-1-2025	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
<b>Onderhandse lening van een openbaar lichaam</b>				
- Gebouw	581.119	0	41.508	539.611
<b>Totaal</b>	<b>581.119</b>	<b>0</b>	<b>41.508</b>	<b>539.611</b>

Genoemde onderhandse lening is door de gemeente Brunssum verstrekt ter financiering van de bijdrage van ISD BOL in de renovatiekosten van de hoogbouw.

## *Flottende passiva*

### **Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

De in de balans opgenomen netto-flottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen in Euro	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
Overige schulden	4.214.850	4.128.414
<b>Totaal</b>	<b>4.214.850</b>	<b>4.128.414</b>

Onder vlottende schulden (verplichtingen) worden de schulden verstaan met een looptijd kleiner dan 1 jaar. De overige schulden zijn met name de crediteuren. Hierbij heeft ISD BOL de factuur ontvangen, maar is deze op 31-12-2025 nog niet betaald. In februari 2025 zijn deze allemaal betaald.

### **Overlopende passiva**

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Bedragen in Euro	Boekwaarde per 31-12-2025	Boekwaarde per 31-12-2024
- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	0	0
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van de lasten van volgende begrotingsjaren	0	0
-overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaren komen	4.209.689	3.486.538
<b>Totaal</b>	<b>4.209.689</b>	<b>3.486.538</b>

Onder de post 'overige vooruit ontvangen bedragen' is met name opgenomen de afrekening 2025 van de gemeenten. Onder de overlopende passiva zijn de bedragen opgenomen waarbij het voorschot te hoog was en er dus geld door ISD BOL terugbetaald wordt.

### **Niet in de balans opgenomen langlopende financiële verplichtingen**

In aanvulling op de balans wordt een overzicht van niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen opgemaakt. ISD BOL is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

- DVO gemeente Brunssum huur en facilitaire ondersteuning € 692.346
- DVO gemeente Landgraaf ICT € 133.241

DVO gemeente Brunssum heeft een contractduur van 1 mei 2007 tot en met 31 december 2014. Deze overeenkomst wordt stilzwijgend verlengd met de duur van één jaar tenzij een der partijen de overeenkomst uiterlijk 4 maanden vóór het einde van de periode per aangetekend schrijven heeft opgezegd. In deze overeenkomst is huisvesting, het gebruik van facilitaire

middelen en het ondersteuning door middel van producten en diensten ter ondersteuning van de werkprocessen vastgesteld. Op 17 juli 2023 is de huur van de tweede verdieping opgezegd per 1 januari 2024. Per 1 juli 2025 is een nieuwe DVO overeenkomst ingegaan inzake huisvesting- en dienstverleningsovereenkomst en op een aantal punten gewijzigd.

Er zijn twee DVO's gemeente Landgraaf met een contractduur van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2027. Een DVO voor uitvoering van de salarisadministratie van ISD BOL en bijbehorende functionele beheer van de applicatie Workforce. Het andere DVO huurovereenkomst facilitair van de 7 werkplekken aan de Sweelinckplein 1 in Landgraaf. Per 1 januari 2025 geldt een addendum op de DVO huurovereenkomst. Het aantal werkplekken is afgenomen naar 5, ISD BOL neemt de ICT-voorzieningen rechtstreeks af bij Solido en is geen onderdeel meer van gemeente Landgraaf, applicatiebeheer vervalt.

## 2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

### Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 22 januari 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 458.439. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

### Bevindingen rechtmatigheidscontrole (art. 10 FV)

Op de beleidsvelden (beperken instroom, bevorderen uitstroom, maatschappelijke participatie en de bedrijfsvoering) zijn in 2025 geen afwijkingen in de rechtmatigheidscontrole geconstateerd, die de grens overschrijden van € 50.000 en daarmee opgenomen en gerapporteerd zouden moeten worden. Alleen op het beleidsveld projecten is sprake van een overschrijding.

### Bevindingen voorwaardencriterium (art. 11 FV)

Het kader voor de voor de relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien zijn vastgelegd in het document 'Normenkader ISD BOL 2025'.

### Bevindingen begrotingscriterium (art. 12 FV)

Op basis van artikel 12 FV is het uitgangspunt dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden echter als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- a. begrotingsafwijkingen die passen binnen het vastgestelde beleid van het algemeen bestuur en niet tijdig konden worden gesignaleerd;
- b. begrotingsafwijkingen die geautoriseerd zijn door middel van de vaststelling van een tussentijdse bestuursrapportage;
- c. begrotingsafwijkingen die geheel of grotendeels (met een afwijking van maximaal 10% van het totaalbedrag) worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten;

- d. begrotingsafwijkingen bij open-einde regelingen en die niet tijdig konden worden gesignaleerd;
- e. begrotingsafwijkingen ten gevolge van interpretatieverschillen bij de uitleg van wet en regelgeving en die zijn geconstateerd tijdens en na het verantwoordingsjaar.

De laatst vastgestelde begrotingswijziging is de begrotingswijziging die voortvloeit uit de 2e Bestuursrapportage (BERAP) ISD BOL 2025. De daadwerkelijke budgetrealisaties zijn hiertegen afgezet. Zie hiertoe onderstaande tabel.

Programma bedragen in Euro	2025			Opmerking
	bijgestelde begroting	werkelijk	Vershil	
bevorderen van de uitstroom	1.294.529	1.253.594	40.935	Geen overschrijding
beperken van de instroom	34.810.458	34.538.006	272.452	Geen overschrijding
maatschappelijke participatie	3.111.563	3.065.146	46.417	Geen overschrijding
bedrijfsvoering	5.276.697	5.236.842	39.855	Geen overschrijding
projecten	1.675.219	1.750.292	-75.073	Overschrijding

*\* Het saldo is het verschil tussen de bijgestelde begroting en het werkelijke bedrag 2024. Een positief saldo betekent een teruggave voor de gemeente*

Op het beleidsveld projecten is sprake van een overschrijding. Dit betreffen open-einde regelingen en de overschrijding is kleiner dan 10% van het totaalbedrag en leiden daarmee niet tot een onrechtmatigheid.

Er is een aantal bijzondere omstandigheden aan te wijzen die debet zijn aan de overschrijding ten opzichte van de 2e BERAP ISDBOL 2025. Te weten:

- De kosten van het project Wet inburgering zijn € 14.435 hoger uitgevallen. Dit komt doordat de kosten voor de leerroutes bij Vista hoger uitvielen dan geraamd;
- De projectkosten van Oekraïne zijn € 117.180 hoger uitgevallen. In 2025 is de eigen bijdrage geïndexeerd en is de rekenmethode van de eigen bijdrage gewijzigd. Alle lopende eigen bijdragen moesten opnieuw beoordeeld worden. Bij de totstandkoming van de 2e BERAP 2025 was niet bekend wat de exacte invloed op de kosten zou zijn. Daarnaast is voor de gemeente Landgraaf een nieuwe locatie geopend waarbij tevens nieuwe opvangplekken beschikbaar kwamen;
- De projectkosten voor Participatie in balans (€ 20.163) en monitoring regionale werkhubs (€2.328) waren bij de raming van 2e BERAP 2025 nog niet bekend.

#### Bevindingen M&O-criterium (art. 13 FV)

De regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik zijn vastgelegd in de documenten: Handhavingsverordening ISD BOL 2023 Brunssum/Handhavingsverordening ISD BOL 2023 Landgraaf/Handhavingsplan 2023/Nota M&O Inburgering ISD BOL 2023/Afstemmingsverordening PW, IOAW en IOAZ ISDBOL 2023 Brunssum/Afstemmingsverordening PW, IOAW en IOAZ ISDBOL 2023 Brunssum/Beleidsregels Boete ISD BOL 2023/ Beleidsregels Debiteuren ISD BOL 2023.

#### Conclusie rechtmatigheid 2025

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

## 2.6 Informatie Wet normering topinkomens (WNT)

Sinds 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) van kracht. De WNT is van toepassing op ISD BOL. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks salarisgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens, ongeacht de hoogte, gepubliceerd. Voor het jaar 2025 is de generieke maximum salarisnorm vastgesteld op € 246.000. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioen en inclusief de werkgeverslast.

Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevend binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.

Als het salaris van een topfunctionaris € 2.100 of minder bedraagt dan hoeft van deze topfunctionaris alleen de naam en functie te worden vermeld. Onderstaand het overzicht van topfunctionarissen met een salaris van € 2.100 of minder.

Gegevens 2025	
Naam topfunctionaris	Functie
Mw. M.Y. Brüning	DB/AB-lid Brunssum
Dhr. S.J.H. L'espoir	AB-lid Brunssum
Dhr. P. Peters	AB-lid Brunssum
Mw. S. Offermans	plv. AB-lid Brunssum
Mw. D. van Oppen	plv. AB-lid Brunssum
Dhr. C.P.G. Wilbach	DB/AB-lid Landgraaf
Mw. P. Willemsen – Naedenoen	AB-lid Landgraaf
Mw. M.A. Haex–Hulscher	AB-lid Landgraaf
Dhr. M. Roeleveld	plv. AB-lid Landgraaf
Dhr. W. van Oosterom	plv. AB-lid Landgraaf

## Salaris topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13<sup>e</sup> maand van de functievervulling.

*Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13<sup>e</sup> maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.*

### 3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een salaris boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2025		H.C.A. Smeijsters	
bedragen x € 1			
<b>Functiegegevens<sup>5</sup></b>		Algemeen directeur	
Aanvang <sup>6</sup> en einde functievervulling in 2025		01-01-2025 t/m 31-12-2025	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) <sup>7</sup>		1,0	
Dienstbetrekking <sup>8</sup>		ja	
<b>Bezoldiging<sup>9</sup></b>			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		116.922,80	
Beloningen betaalbaar op termijn		18.600,36	
<i>Subtotaal</i>		<i>135.523,16</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum <sup>10</sup>		246.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag <sup>11</sup>		N.v.t.	
<b>Bezoldiging</b>		135.523,16	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan <sup>12</sup>		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling <sup>13</sup>		N.v.t.	
<b>Gegevens 2024<sup>14</sup></b>			

bedragen x € 1		H.C.A. Smeijsters
<b>Functiegegevens<sup>5</sup></b>		Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01-01-2024 t/m 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) <sup>7</sup>		1,0
Dienstbetrekking <sup>8</sup>		ja
<b>Bezoldiging<sup>9</sup></b>		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		113.576,22
Beloningen betaalbaar op termijn		18.540,48
<i>Subtotaal</i>		<i>132.116,70</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum <sup>10</sup>		233.000
<b>Bezoldiging</b>		<b>132.116,70</b>



# Deel 3 Bijlagen

## A. Verdeling kosten

Voor de verdeling van de kosten van ISD BOL naar de 2 gemeenten worden verschillende rekenmethoden gebruikt. Ten eerste zijn er kosten die direct aan een gemeente zijn toe te wijzen. Deze worden niet verdeeld. Ten tweede zijn er indirecte kosten. Deze worden met een verdeelsleutel verdeeld. Onderstaand een toelichting hierop.

### Direct toe te wijzen kosten

Conform artikel 22 lid 3 van de GR worden bij direct aan de gemeente toe te wijzen kosten niet de verdeelsleutel toegepast. De direct toe te rekenen kosten zijn:

- kosten Burgerhoes worden volledig aan de gemeente Landgraaf doorberekend;
- kapitaallasten van de renovatie hoogbouw Brunssum komen volledig ten laste van de gemeente Brunssum;
- toerekeningen aan het w-deel;
- kosten bezwaar en beroep;
- kosten van het gebruik van AD-accounts;
- kosten van de benchmark Werk & Inkomen worden volledig aan de gemeente Landgraaf doorberekend;
- kosten van diverse projecten of onderzoeken uitgevoerd in opdracht van de desbetreffende gemeente.

### Indirecte kosten middels de verdeelsleutel

De indirect aan een gemeente toe te rekenen kosten betreffen die kosten, die niet rechtstreeks ten behoeve van een gemeente zijn gemaakt en die daarom slechts via een verdeelsleutel zijn toe te rekenen aan de betreffende gemeenten. Het betreft hier beheerskosten zoals organisatielasten, huisvestingslasten, etc. De salarislasten zijn hierbij uitgezonderd, deze worden verdeeld met een meervoudige beoordeling die toegelicht is in hoofdstuk 2.1.3.

De toegepaste verdeelsleutel is de verhouding van de cliëntaantallen per 31-12-2023 (T-2).

<i>gemeente</i>	<i>cliënten</i> <i>31-12-2023</i>	<i>%</i>
B	647	41,39%
L	916	58,61%
<b>totaal</b>	<b>1.563</b>	<b>100%</b>

## B. Gerealiseerde baten en lasten per gemeente

**totaaloverzicht baten en lasten Brunssum**

bedragen in Euro

beleidsveld	primitieve begroting		bijgestelde begroting		realisatie		afwijking	
	Brunssum		Brunssum		Brunssum		Brunssum	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
<b>bevorderen uitstroom</b>								
<i>Werkdeel PW</i>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven trajecten	304.491		307.675		272.873		34.802	
- administratieve ontzorging BB	35.756		40.409		40.409		0	
- detachering voormalig werkcoach	0		0		0		0	
- uitgaven urenverantwoording	188.922		162.287		167.802		-5.515	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		304.491		307.675		272.873		34.802
- bijdrage administratieve ontzorging BB		35.756		40.409		40.409		0
- bijdrage detachering voormalig werkcoach		0		0		0		0
- bijdrage salarissen en sociale lasten		188.922		162.287		167.802		-5.515
<i>Wet kinderopvang</i>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven	66.000		120.000		101.101		18.899	
- salarissen en sociale lasten	6.557		10.484		8.845		1.639	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		66.000		120.000		101.101		18.899
- bijdrage salarissen en sociale lasten		6.557		10.484		8.845		1.639
<b>totaal bevorderen uitstroom</b>	<b>601.726</b>	<b>601.726</b>	<b>640.856</b>	<b>640.856</b>	<b>591.030</b>	<b>591.030</b>	<b>49.826</b>	<b>49.826</b>
<b>beperken instroom</b>								
<i>Gebundelde uitkering</i>								
<i>lasten</i>								
- uitkeringen Bbz	56.000		54.000		50.328		3.672	
- Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskst	6.000		9.000		9.440		-440	
- Bbz uitbestede apparaatskosten	26.000		22.000		21.670		330	
- periodieke uitkeringen PW	11.387.757		11.922.437		12.036.669		-114.232	
- periodieke uitkeringen IOAW	290.000		285.000		263.976		21.024	
- periodieke uitkeringen IOAZ	136.000		130.000		114.592		15.408	
- loonkostensubsidie	750.000		1.015.000		925.715		89.285	
- salarissen en sociale lasten	1.370.379		1.199.250		1.123.660		75.591	
<i>baten</i>								
- debiteurenontvangsten		148.000		186.000		195.901		-9.901
- eigen aandeel programmakosten Bbz		-5.000		-5.000		16.621		-21.621
- rijksvergoeding uitbestede onderzoekskosten		6.000		9.000		9.440		-440
- Bbz uitbestede apparaatskosten		26.000		22.000		21.670		330
- rijksvergoeding programmakosten		12.195.366		12.588.041		13.424.269		-836.228
- eigen aandeel programmakosten		281.391		637.396		-245.511		882.907
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.370.379		1.199.250		1.123.660		75.591
<i>Overige</i>								
<i>lasten onderzoek rechtmatigheid</i>								
- uitgaven	20.697		20.697		-2.373		23.070	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		20.697		20.697		-2.373		23.070
<b>totaal beperken instroom</b>	<b>14.042.834</b>	<b>14.042.834</b>	<b>14.657.384</b>	<b>14.657.384</b>	<b>14.543.676</b>	<b>14.543.676</b>	<b>113.708</b>	<b>113.708</b>
<b>maatschappelijke participatie</b>								
<i>Overig</i>								
- uitgaven minima-effectrapportage	0		0		0		0	
- uitgaven klanttevredenheidsonderzoek	534		2.097		2.060		38	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		534		2.097		2.060		38
<i>Bijzondere bijstand</i>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven	1.127.000		1.171.000		1.165.454		5.546	
- salarissen en sociale lasten	125.324		107.196		99.721		7.475	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		1.086.000		1.139.000		1.137.664		1.336
- debiteurenontvangsten		41.000		32.000		27.790		4.210
- bijdrage salarissen en sociale lasten		125.324		107.196		99.721		7.475
<b>totaal maatschappelijke participatie</b>	<b>1.252.858</b>	<b>1.252.858</b>	<b>1.280.294</b>	<b>1.280.294</b>	<b>1.267.235</b>	<b>1.267.235</b>	<b>13.058</b>	<b>13.058</b>
<b>bedrijfsvoering</b>								
<i>lasten</i>								
- bedrijfsvoering	1.001.730		995.822		948.820		47.002	
- algemene kosten (bezwaar en beroep)	8.279		8.279		13.924		-5.645	
- salarissen en sociale lasten	1.061.327		1.017.507		1.014.006		3.501	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		1.010.009		1.004.101		962.743		41.357
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.061.327		1.017.507		1.014.006		3.501
<b>totaal bedrijfsvoering</b>	<b>2.071.336</b>	<b>2.071.336</b>	<b>2.021.607</b>	<b>2.021.607</b>	<b>1.976.749</b>	<b>1.976.749</b>	<b>44.858</b>	<b>44.858</b>
<b>totaal</b>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven	15.180.488		16.063.007		15.924.247		138.760	
- salarissen en sociale lasten	2.788.265		2.537.134		2.454.444		82.691	
<i>baten</i>								
- budget Rijk		12.195.366		12.588.041		13.424.269		-836.228
- bijdrage gemeente		2.796.122		3.256.966		2.276.288		980.678
- debiteurenontvangsten		189.000		218.000		223.691		-5.691
- bijdrage salarissen en sociale lasten		2.788.265		2.537.134		2.454.444		82.691
<b>totaal generaal</b>	<b>17.968.753</b>	<b>17.968.753</b>	<b>18.600.141</b>	<b>18.600.141</b>	<b>18.378.691</b>	<b>18.378.691</b>	<b>221.450</b>	<b>221.450</b>
<b>totaal projecten Brunssum (hfst 2.1.8)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>832.414</b>	<b>832.414</b>	<b>768.252</b>	<b>768.252</b>	<b>64.161</b>	<b>64.161</b>

\*De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

**totaaloverzicht baten en lasten Landgraaf**

bedragen in Euro

beleidsveld	primitieve begroting		bijgestelde begroting		realisatie		afwijking	
	Landgraaf		Landgraaf		Landgraaf		Landgraaf	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
<b>bevorderen uitstroom</b>								
<i>Werkdeel PW</i>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven trajecten	207.902		250.069		270.873		-20.804	
- detachering voormalig werkcoach	0		0		0		0	
- MOBL detachering voormalig werkcoach	0		0		0		0	
- uitgaven urenverantwoording	267.469		229.760		229.760		0	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		207.902		250.069		270.873		-20.804
- detachering voormalig werkcoach		0		0		0		0
- MOBL detachering voormalig werkcoach		0		0		0		0
- bijdrage salarissen en sociale lasten		267.469		229.760		229.760		0
<i>Wet kinderopvang</i>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven	76.000		159.000		149.408		9.592	
- salarissen en sociale lasten	9.283		14.843		12.523		2.321	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		76.000		159.000		149.408		9.592
- bijdrage salarissen en sociale lasten		9.283		14.843		12.523		2.321
<b>totaal bevorderen uitstroom</b>	<b>560.654</b>	<b>560.654</b>	<b>653.673</b>	<b>653.673</b>	<b>662.564</b>	<b>662.564</b>	<b>-8.891</b>	<b>-8.891</b>
<b>beperken instroom</b>								
<i>Gebundelde uitkering</i>								
<i>lasten</i>								
- uitkeringen Bbz	47.000		54.000		52.492		1.508	
- Bbz gevestigd uitbestede onderzoekskst	9.000		10.000		1.941		8.059	
- Bbz uitbestede apparaatskosten	34.000		31.000		30.686		314	
- periodieke uitkeringen PW	15.647.165		16.970.913		17.155.849		-184.936	
- periodieke uitkeringen IOAW	510.000		330.000		307.324		22.676	
- periodieke uitkeringen IOAZ	55.000		50.000		54.378		-4.378	
- loonkostensubsidie	675.000		980.000		793.320		186.680	
- salarissen en sociale lasten	1.940.135		1.697.857		1.590.838		107.019	
<i>baten</i>								
- debiteurenontvangsten		189.000		247.000		440.144		-193.144
- eigen aandeel programmakosten Bbz		-1.000		9.000		2.988		6.012
- rijksvergoeding uitbestede onderzoekskosten		9.000		10.000		1.941		8.059
- Bbz uitbestede apparaatskosten		34.000		31.000		30.686		314
- rijksvergoeding programmakosten		15.151.228		15.318.405		16.338.109		-1.019.704
- eigen aandeel programmakosten		1.594.937		2.810.508		1.582.122		1.228.386
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.940.135		1.697.857		1.590.838		107.019
<i>Overige</i>								
<i>lasten onderzoek rechtmatigheid</i>								
- uitgaven	29.303		29.303		7.502		21.801	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		29.303		29.303		7.502		21.801
<b>totaal beperken instroom</b>	<b>18.946.603</b>	<b>18.946.603</b>	<b>20.153.073</b>	<b>20.153.073</b>	<b>19.994.330</b>	<b>19.994.330</b>	<b>158.744</b>	<b>158.744</b>
<b>maatschappelijke participatie</b>								
<i>Overig</i>								
- uitgaven minima-effectrapportage	0		0		0		0	
- uitgaven klanttevredenheidsonderzoek	534		2.505		2.463		42	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		534		2.505		2.463		42
<i>Bijzondere bijstand</i>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven	1.586.139		1.677.000		1.654.265		22.735	
- salarissen en sociale lasten	177.430		151.764		141.182		10.582	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		1.543.139		1.634.000		1.614.637		19.363
- debiteurenontvangsten		43.000		43.000		39.629		3.371
- bijdrage salarissen en sociale lasten		177.430		151.764		141.182		10.582
<b>totaal maatschappelijke participatie</b>	<b>1.764.103</b>	<b>1.764.103</b>	<b>1.831.269</b>	<b>1.831.269</b>	<b>1.797.911</b>	<b>1.797.911</b>	<b>33.359</b>	<b>33.359</b>
<b>bedrijfsvoering</b>								
<i>lasten</i>								
- bedrijfsvoering	1.448.559		1.439.927		1.371.564		68.363	
- algemene kosten (bezwaar en beroep)	11.721		11.721		18.015		-6.294	
- salarissen en sociale lasten	1.502.589		1.440.550		1.435.594		4.956	
<i>baten</i>								
- bijdrage gemeente		1.460.280		1.451.648		1.389.579		62.069
- bijdrage salarissen en sociale lasten		1.502.589		1.440.550		1.435.594		4.956
<b>totaal bedrijfsvoering</b>	<b>2.962.869</b>	<b>2.962.869</b>	<b>2.892.199</b>	<b>2.892.199</b>	<b>2.825.173</b>	<b>2.825.173</b>	<b>67.026</b>	<b>67.026</b>
<b>totaal</b>								
<i>lasten</i>								
- uitgaven	20.337.323		21.995.438		21.870.080		125.359	
- salarissen en sociale lasten	3.896.906		3.534.776		3.409.898		124.878	
<i>baten</i>								
- budget Rijk		15.151.228		15.318.405		16.338.109		-1.019.704
- bijdrage gemeente		4.954.095		6.387.033		5.052.198		1.334.835
- debiteurenontvangsten		232.000		290.000		479.772		-189.772
- bijdrage salarissen en sociale lasten		3.896.906		3.534.776		3.409.898		124.878
<b>totaal generaal</b>	<b>24.234.229</b>	<b>24.234.229</b>	<b>25.530.214</b>	<b>25.530.214</b>	<b>25.279.977</b>	<b>25.279.977</b>	<b>250.237</b>	<b>250.237</b>
<b>totaal projecten Landgraaf (hfst 2.1.8)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>833.055</b>	<b>833.055</b>	<b>969.962</b>	<b>969.962</b>	<b>-136.906</b>	<b>-136.906</b>

De debiteurenontvangsten worden niet bij ISD BOL verantwoord.

## C. Beleidsindicatoren

Het BBV schrijft voor dat een vaste set aan beleidsindicatoren in de jaarstukken moet worden opgenomen met daarbij de verplichte bronnen. ISD BOL voert de Participatiewet, IOAW en IOAZ uit. De volgende verplichte beleidsindicatoren zijn van belang:

### Banen

Eenheid = aantal banen per 1.000 inwoners van 15-74 jaar

	aantal banen per 1.000 inwoners van 15-74 jaar
Brunssum	409,4
Landgraaf	463,8
Nederland	726,4

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreft zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.

Periode: jaar 2024 / Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research

### Kinderen in een uitkeringsgezin

Eenheid = % kinderen tot 18 jaar

	% kinderen in armoede
Brunssum	7,0%
Landgraaf	8,0%
Nederland	6,0%

Het gaat om minderjarige kinderen waarvan de ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering ontvangen en kinderen die zelf een bijstandsuitkering ontvangen.

Periode: jaar 2024 / Bron: CBS Jeugdmonitor

### Netto arbeidsparticipatie

Eenheid = % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de bevolking

	Netto arbeidsparticipatie
Brunssum	66,7%
Landgraaf	65,5%
Nederland	73,2%

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de bevolking.

Periode: jaar 2024 / Bron CBS Arbeidsdeelname

### Werkloze jongeren

Eenheid = % 16 t/m 22-jarigen

	% jeugdwerkloosheid
Brunssum	2,0%
Landgraaf	3,0%
Nederland	2,0%

Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)

Periode: jaar 2024 / Bron: CBS Jeugdmonitor

### Personen met een bijstandsuitkering

Eenheid = Aantal per 1.000 inwoners

	Personen met bijstandsuitkeringen (per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder)
Brunssum	32
Landgraaf	33
Nederland	28

Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet. De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling (de elders verzorgden), dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Periode: jaar 2025 / Bron: CBS Personen met een bijstandsuitkering naar soort uitkering

### Lopende re-integratievoorzieningen

Eenheid = Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 74 jaar

	Aantal re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot 74 jaar)
Brunssum	19,0
Landgraaf	14,9
Nederland	13,5

Het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet.

Periode: t/m tweede kwartaal 2025 / Bron: CBS Personen met lopende re-integratie-/participatievoorziening naar uitkeringspositie

De gegevens van een aantal beleidsindicatoren die moeten worden opgenomen in de programma's kunnen niet via een landelijke bronhouder worden ontsloten. Voor deze beleidsindicatoren in het taakveld 'bestuur en ondersteuning' beschikt ISD BOL zelf over de informatie. Het betreft de volgende beleidsindicatoren:

### Formatie

Toelichting:

Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. In dit jaarverslag is dat de datum 1 januari 2025.

2025	66,47 fte
------	-----------

### Bezetting

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is. Terugkijkend naar een begrotingsjaar wordt de werkelijke bezetting berekend. Conform de definitie van Vensters voor Bedrijfsvoering dient de gemiddelde bezetting in dat begrotingsjaar te worden berekend door het gemiddelde te nemen van de werkelijke bezetting op 1 januari en op 31 december. Voor het jaarverslag 2025 betekent dit de bezetting op 1 januari 2025 + bezetting op 31 december 2025 gedeeld door 2.

2025	71,64 fte
------	-----------

### Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

2025	€ 8.536.599
------	-------------

### Externe inhuur

Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.

2025	€ 0,00
------	--------

### Overhead

Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

2025	€ 5.152.133
------	-------------

#### D. Overzicht compensabele BTW

De gemeenschappelijke regeling ISD BOL heeft een bijzondere plaats in het zogenaamde BTW regime. Een gemeenschappelijke regeling valt formeel niet onder het BTW compensatiefonds. De wetgever heeft echter vastgesteld, dat de inkoop BTW (voorbelasting) van de regeling doorgeschoven wordt naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen vervolgens deze doorgeschoven BTW ten laste van het BTW compensatiefonds brengen. De verdeling per gemeente is in onderstaande tabel weergegeven.

#### Compensabele btw:

Omschrijving	Brunssum	Landgraaf	Totaal
BTW 2025	152.813	216.347	369.160

## E. Specificaties per gemeente

<b>Specificaties per gemeente</b>			
<b>Indicator</b>	<b>B</b>	<b>L</b>	<b>totaal</b>
aantal cliënten pw per 31-12-2025	649	921	1.570
aantal cliënten ioaw per 31-12-2025	11	14	25
uitstroom naar werk	42	81	123
uitstroom naar opleiding	3	2	5
beperken instroom cliënten < 27 jaar	40	43	83
beperken instroom cliënten > 26 jaar	52	78	130
Uitgaven minimabeleid (totaal)***	116.454	1.654.265	
maatschappelijke participatie	164.250	191.250	355.500
collectieve ziekekostenverzekering	72.420	61.500	133.920
studietoelage	213.598	309.172	522.770
individuele inkomenstoelage	5.474	4.679	10.153
budgetbeheer	566.243	827.911	1.394.154
bewindvoering	143.469	259.753	403.222
overige bijzondere bijstand			0
<b>Kinderopvang</b>			
aanvragen kinderopvang	17	9	26
aantal kinderen	17	9	26
aanvragen smi	21	35	56
aantal kinderen	21	35	56
<b>Debiteuren* **</b>			
opboekingen	262.861	555.310	818.171
ontvangsten	182.191	441.609	623.800
oninbaar verklaard	76.917	126.504	203.421

\* excl. BBZ/IOAZ; wordt aangeleverd door de gemeente Maastricht

\*\* excl. verrekeningen/krediethypotheek

\*\*\* afgeronde bedragen

## F. Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AOW	Algemene Ouderdomswet
BBP	bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Bijstandsbesluit zelfstandigen
BERAP	Bestuursrapportage
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BUIG	Wet Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
CPB	Centraal Planbureau
DAO	Duurzaam arbeids- en trajectongeschiktheid
DAU	Duurzaam arbeidsongeschikt UWV
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FAO	Financieel administratief medewerker
GOO	Gemeentelijke opvang Oekraïners
I-deel	Inkomensdeel = het deel van het rijksbudget Participatiewet dat bedoeld is voor de uitbetaling van de uitkeringen
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IIT	Individuele InkomensToeslag
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD BOL	Intergemeentelijke sociale dienst Brunssum, Onderbanken, Landgraaf
LKS	Loonkostensubsidie
Marap	Managementrapportage
MER	Minima Effect Rapportage
MJBP	Meerjarenbeleidsplan
MT	Management Team
Nugger	Niet uitkeringsgerechtigde
P&C	Planning en Control
PDCA-cyclus	Plan-Do-Check-Act-cyclus
POO	Particuliere opvang Oekraïners
PW	Participatiewet
SMI	Sociaal medische indicatie
SVB	Sociale Verzekeringsbank
TAO	Tijdelijk arbeids- en trajectongeschiktheid
TBO	Team Bijzonder Onderzoek
UWV	Uitvoeringsinstelling werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VSO PRO	Voortgezet speciaal onderwijs (vso) en praktijkonderwijs (pro)
W-deel	Werkdeel = het deel van het rijksbudget WWB dat bedoeld is voor de re-integratie
Wajonger	Jongere met een uitkering Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)
WAO	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering
WBU	Werken met behoud van uitkering
WDO	Wet digitale overheid
Wia	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
Woo	Wet open overheid
Wpg	Wet politiegegevens
WSP Parkstad	Werkgeversservicepunt Parkstad
WW	Werkloosheidswet
ZZP'er	Zelfstandige Zonder Personeel

## **G. Vaststellingsbesluit**

Het algemeen bestuur van de Intergemeentelijke Sociale dienst van de gemeenten Brunssum en Landgraaf (ISD BOL);

gezien de jaarstukken van ISD BOL voor het dienstjaar 2025;

gelet op de artikelen 197 van de gemeentewet en 34 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen;

## **besluit**

de jaarstukken 2025 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 17 juni 2026.

Het algemeen bestuur voornoemd,

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. H.C.A. Smeijsters

C.P.G. Wilbach

## H. Overige gegevens

Controleverklaring accountant

## **CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL

### **Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025**

#### **Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL (hierna: 'ISD BOL') te Brunssum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van ISD BOL op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van ISD BOL, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 22 januari 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
5. de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
6. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

#### **De basis voor ons oordeel**

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van ISD BOL d.d. 26 november 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van ISD BOL zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### **Informatie ter ondersteuning van ons oordeel**

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

#### **Materialiteit**

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 917.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

#### **Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd**

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

#### **Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie**

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag, de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

#### **Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten**

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

### **Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

#### **Verantwoordelijkheden van het dagelijks en het algemeen bestuur voor de jaarrekening**

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van ISD BOL, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 22 januari 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

#### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 26 november 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeenschappelijke regeling als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Landgraaf, 17 april 2026  
Kalnenek Accountants



drs. E.E.T.M. Kalnenek RA  
Partner